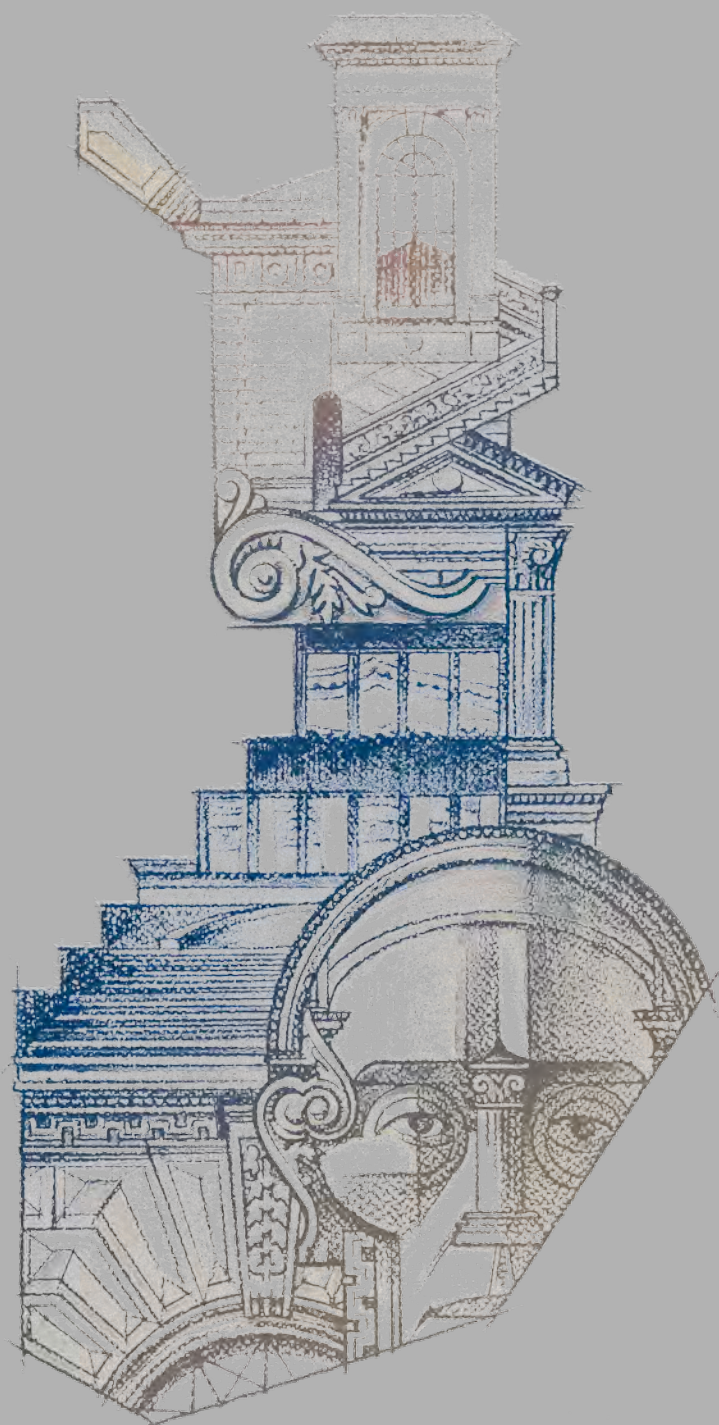

Finlands Banks årsberättelse 2012

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Finlands Banks årsberättelse 2012

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Finlands Bank

Grundad 1811

Besöksadress

Snellmansplatsen, Helsingfors

Postadress

PB 160, 00101 Helsingfors

Telefon

nationellt nummer 010 8311

internationellt nummer +358 10 8311

Fax

09-17 48 72

SWIFT

SPFB FI HH

E-post

info@bof.fi

Fornamn.Efternamn@bof.fi

Finlands Banks webbplats

www.finlandsbank.fi

Regionkontor

Vanda

Säkerhetsdalsvägen 1, Vanda,
PB 160, 00101 Helsingfors,
telefon 010 8311

Uleåborg

Kajaaninkatu 8,
PB 103, 90101 Uleåborg,
telefon 010 8311

Denna årsberättelse är en verksamhetsberättelse enligt 19 § i lagen om Finlands Bank.

Siffrorna i årsberättelsen baserar sig på uppgifter som fanns tillgängliga i februari–mars 2013.

ISSN 1239-9337 (tryckt)

ISSN 1456-5781 (webbpublikation)

Edita Prima Oy

Helsingfors 2013

Innehåll

Företal	7
Finlands Bank	8
Verksamheten 2012	11
Peningpolitik	11
ECB:s penningpolitik och den penningpolitiska beredningen	11
Genomförandet av penningpolitiken i euroområdet och Finland	21
Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland	26
Finanssystemet	30
Finansiell stabilitet	30
Finanssystempolitik	32
Finansiell infrastruktur	36
Tillgångsförvaltning	38
Finlands Banks finansiella tillgångar och tillgångsförvaltning	38
Risker och riskhantering i investeringsverksamheten	41
Sedlar och mynt	45
Övrig verksamhet	50
Forskning	50
Forskningsinstitutet för transitionsekonomier	51
Statistik	53
Internationell verksamhet	54
Kommunikation	57
Ledning och personal	61
Revidering av strategin	61
Ledningssystem	64
Verksamhetsplanering	64
Mål- och resultatstyrning	64
Personal- och budgetramar	64
Riskhantering som verktyg för den interna styrningen	64
Personal	68
Arbetsmarknadsfrågor	68
Budget och verksamhetskostnader	71
Finlands Banks budget	71
Pensionsfondens budget	72
Finansinspektionens budget	73
Miljö	74
Kontantförsörjningens miljöpåverkan	74
Totala risker	76
Fordringar och skulder inom Eurosystemet	77
Totala risker i balansräkningen	78

Bokslut	79
Balansräkning.....	80
Resultaträkning.....	82
Bokslutsbilagor.....	83
Redovisningsprinciper.....	85
Noter till balansräkningen.....	89
Noter till resultaträkningen.....	100
Noter till riskhanteringen.....	108
Revisionsberättelse.....	112
Utlåtande om revision i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken.....	113
 Bilagor	 114
Penningpolitiska åtgärder inom Eurosystemet 2012.....	114
Viktigaste finansmarknadsåtgärder 2012.....	116
Finlands Banks viktigaste remissyttranden 2012.....	120
Finlands Banks publikationer 2012.....	121
 Tabellbilagor	 125
 Rutor	
Ruta 1. Penningpolitiska köpprogram.....	13
Ruta 2. Omstrukturering av Greklands statsskuld.....	16
Ruta 3. Bytesbalansutvecklingen och Finlands konkurrenskraft.....	29
Ruta 4. Bankunionen.....	33
Ruta 5. Högnivågruppens förslag till strukturreformer inom EU-banksektorn.....	34
Ruta 6. Organisation av makrotillsynen i Finland.....	35
Ruta 7. Inlämning av mark.....	47
Ruta 8. Finlands Bank i ECB- och EU-organ och i andra internationella organisationer 2012.....	55
Ruta 9. Finlands Banks reviderade strategiska riktlinjer.....	62
Ruta 10. Finlands Banks verksamhetsidé, vision, strategi och värderingar.....	63
Ruta 11. Finlands Banks mål- och resultatstyrning 2012.....	66
Ruta 12. Utveckling av ledarskap och arbetshälsa i Finlands Bank.....	70

SVERIGES RIKSBANK

FINLANDS BANK

Företal

Under den alltjämt pågående finanskrisen har Finlands Bank – i linje med sin strategi – varit en aktiv och konstruktiv aktör inom Eurosystemet. Banken har också analyserat problem i den finländska samhällsekonomin och sökt och lagt fram lösningar till dem.

Vi har drabbats av den största ekonomiska krisen under vår generation såväl i Europa som globalt. Centralbankerna måste göra sitt yttersta för att begränsa krisens negativa konsekvenser för ekonomin och sysselsättningen och samtidigt bygga upp en grund för hållbar tillväxt. Centralbankerna måste vara en del av lösningen, inte av problemet. Åtgärderna ska hålla sig inom ramen för centralbankens mandat samtidigt som nya lösningar ska sökas.

Den finansiella oron i euroområdet stillades betydligt under andra halvåret sedan Europeiska centralbanken hade kommunicerat sin handlingsberedskap på medlemsländernas statsobligationsmarknader för att säkerställa den penningpolitiska transmissionen och en gemensam penningpolitik i hela euroområdet. De aviserade värdepappersköpen var starkt villkorade och kopplade till mottagarländernas ekonomiska anpassningsprogram. Meddelandet om ECB:s handlingsberedskap har påverkat marknadsläget positivt.

Under året gjordes också framsteg i arbetet med att stärka den finansiella strukturen i Europa då EU-medlemsländerna nådde politiskt samförstånd om en viktig del av bankunionen, den gemensamma banktillsynen för euroområdet. Beslut fattades om att inrätta en gemensam banktillsynsmyndighet vid Europeiska centralbanken. Parallellt med detta är det viktigt att gå framåt på krishanterings- och krisavvecklingsområdet.

Trots signalerna om en stabilisering av finansmarknaden blev den realekonomiska utvecklingen i Europa en besvikelse. Konjunkturutsikterna för Finland försvagades också under årets lopp, med sämre utsikter för de offentliga finanserna som följd. Utsikterna för exporten och utrikeshandels-

balansen har likaså varit fortsatt svaga och Finlands konkurrenskraft har visat en dalande trend.

Försämringen i Finlands externa balans, konkurrenskraft och offentliga finanser ger en viktig varningssignal om urholkningen av Finlands ekonomiska styrkor. Fortsatta strukturreformer som ökar tillväxtpotentialen i ekonomin och hållbarheten i de offentliga finanserna är därför nödvändiga. Här spelar arbetsmarknadsreformer en väsentlig roll. Dessutom måste den finländska produktionens internationella konkurrenskraft återställas. För detta har lönebildningen en stor betydelse.

Regeringen fattade våren 2012 viktiga beslut om konsolidering av de offentliga finanserna. De försämrade tillväxtutsikterna har dock försatt oss i en ny situation. Fler beslut behövs för att bromsa ökningen i statsskuldens andel av BNP.

Den demografiska åldersstrukturen är den främsta orsaken till hållbarhetsunderskottet i de offentliga finanserna. För att lösa problemet krävs en förlängning av arbetslivet. Finländarna kan se fram emot allt fler friska levnadsår, av vilka en del bör ställas till arbetsmarknadens förfogande. Samtidigt måste produktiviteten i tjänsektorn höjas.

För Finlands Bank var det gångna året framgångsrikt. Banken åtnjuter ett stort inflytande både på hemmaplan och internationellt, samtidigt som bankens kapitaltäckning och effektivitet visar en gynnsam utveckling. För det får vi tacka bankens anställda, som har presterat utomordentliga resultat under fortsatt krävande förhållanden.

Erkki Liikanen
21 februari 2013

Finlands Bank

Finlands Bank är nationell centralbank i Finland och samtidigt också en del av Europeiska centralbankssystemet. Den är en självständig offentligrättslig inrättning, som står under riksdagens garanti och vård. Banken övervakas av bankfullmäktige, som består av nio riksdagsvalda ledamöter. Bankens ställning har fastställts i Finlands grundlag. Dess verksamhet regleras av stadgan för Europeiska centralbankssystemet och lagen om Finlands Bank.

Till bankens kärnuppgifter hör deltagande i den penningpolitiska beredningen, övervakning av den finansiella stabiliteten, operativa centralbanksuppgifter och säkerställning av kontantförsörjningen i Finland.

Eurosystemets penningpolitiska beslut fattas centraliserat i Europeiska centralbankens råd (ECB-rådet), medan penningpolitiken genomförs decentraliserat av de nationella centralbankerna. Finlands Banks chefsdirektör är medlem av ECB-rådet. Bankens experter följer och analyserar den monetära och realekonomiska utvecklingen och stöder sålunda chefsdirektörens verksamhet som medlem av ECB-rådet.

Finlands Bank genomför Eurosystemets penningpolitik i Finland genom penningpolitiska transaktioner med finländska motparter, främst banker. Finlands Bank säkrar likviditeten för det finansiella systemet i Finland och förmedlar betalningar mellan bankerna. Till Finlands Banks

operativa verksamhet hör också en räntabel och säker förvaltning av bankens egna finansiella tillgångar, t.ex. valutareserven.

I övervakningen av den finansiella stabiliteten svarar Finlands Bank för det makroekonomiska perspektivet, medan tillsynen av enskilda aktörer ligger hos Finansinspektionen, som verkar som en fristående myndighet i anslutning till banken. Chefsdirektören för Finlands Bank och direktören för Finansinspektionen ingår i Europeiska systemrisknämnden, som verkar i anslutning till Europeiska centralbanken. Chefsdirektören är röstberättigad ledamot av nämnden.

Direktionen för Finlands Bank bestod 2012 av ordföranden Erkki Liikanen, vice ordföranden Pentti Hakkarainen och direktionsmedlemmen Seppo Honkapohja. Totalt hade banken vid slutet av året 406 anställda utspridda på sex avdelningar vid huvudkontoret och regionkontor. I takt med omorganiseringen av kontantförsörjningen i Finland stängdes regionkontoren i Kuopio och Tammerfors under 2012 och kontantförsörjningen koncentrerades till regionkontoren i Vanda och Uleåborg.

Finansinspektionen har en egen direktion, där vice ordföranden i Finlands Banks direktion Pentti Hakkarainen är ordförande. Vid slutet av 2012 hade Finansinspektionen 207 anställda. Finansinspektionen ger ut en egen verksamhetsberättelse.

Foto: Peter Mickelsson.

Finlands Banks direktion.

Från vänster: direktionsmedlem Seppo Honkapohja, direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen och direktionens ordförande Erkki Liikanen.

I bakgrunden konstverket "Marian istuin" av Ilkka Väätti. Finlands Bank förvärvade verket till sina samlingar 2012.

Foto: Peter Mickelsson.

Verksamheten 2012

Penningpolitik

ECB:s penningpolitik och den penningpolitiska beredningen

Extraordinära penningpolitiska åtgärder säkerställde stabiliteten i euroområdet

ECB-rådet utökade under 2012 de extraordinära åtgärderna för att stödja utlåningskapaciteten i den skuldkrisdrabbade banksektorn och den penningpolitiska transmissionen i euroområdet. I enlighet med ECB-rådets beslut i december 2011 genomfördes två refinansieringstransaktioner med en extra lång löptid: den ena i december 2011 och den andra i februari 2012. I september 2012 fattade rådet ett viktigt penningpolitiskt beslut om direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions, OMT) (se ruta 1, s. 13). Meddelandet om programmet minskade klart marknadens farhågor om en upplösning av euroområdet och dämpade därmed spänningarna på finansmarknaden. Eurosystemet gjorde inga köp av statsobligationer enligt programmet 2012. ECB-rådet har vid upp-

repade tillfällen betonat att alla extraordinära penningpolitiska åtgärder är av tillfällig natur. Utöver de extraordinära åtgärderna sänkte rådet styrräntan från 1 % till 0,75 % i juli (diagram 1). Den lättare penningpolitiken speglade en avmattning av inflationen under årets lopp och de svagare konjunkturutsikterna och det dämpade inflationstrycket i euroområdet till följd av skuldkrisen.

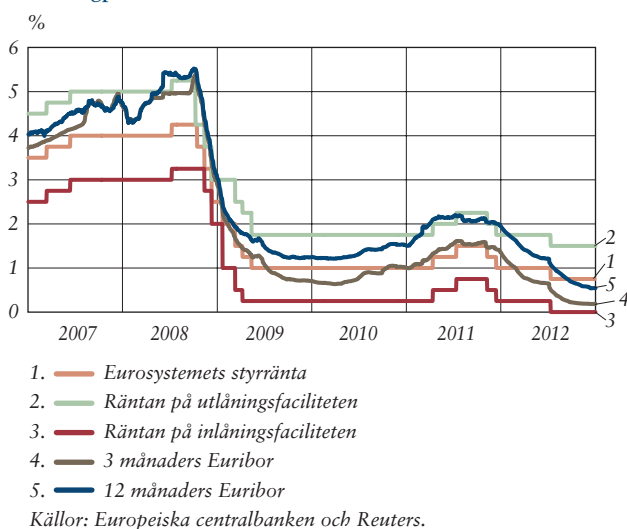
Inflationen mätt med det harmoniserade konsumentprisindexet bromsade in från 2,7 % i början av året till 2,2 % i december 2012 (diagram 2). Inflationen låg i genomsnitt på 2,5 % under 2012, då den varit i genomsnitt 2,7 % under 2011. Inflationförväntningarna var alltjämt väl förankrade under hela 2012.

ECB-rådets konjunkturbedömningar blev allt dystrare under årets lopp. Ännu i maj räknade rådet med en successiv återhämtning av ekonomin under 2012, medan rådet vid sitt sammanträde i augusti bedömde att den ekonomiska återhämtningen i euroområdet endast skulle ske mycket sakta i en takt som ytterligare dämpades av ett antal faktorer. Den underliggande tillväxttakten hämmades av spänningarna på vissa statsobligationsmarknader i euroområdet och deras inverkan på utlåningsvillkoren, den pågående anpassningen av balansräkningarna i de finansiella och icke-finansiella sektorerna, hög arbetslöshet och svagare global tillväxt.

Under 2012 uttryckte rådet särskild oro över den splittrade ekonomiska utvecklingen mellan euroländerna och den ojämna transmissionen av penningpolitiken inom euroområdet. Framför allt i Spanien förvärrades problemen under 2012 och landet bad omvärlden om hjälp med rekapitalisering av banksektorn. ECB-rådets åtgärder hade stor betydelse för att en katastrofal utveckling kunde avväjas, och den splittrade utvecklingen mellan euroländerna såg ut att jämnas ut mot slutet av 2012.

Eurosystemets balansräkning växte under 2012 med ca 3 procentenheter i förhållande till BNP. Expansionen av balans-

Diagram 1.
Penningpolitisk transmissionsmekanism

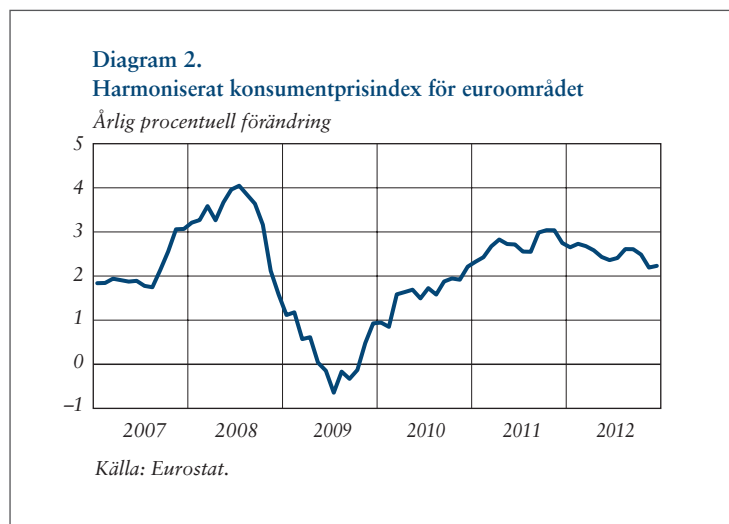
räkningen var särskilt stor i början av året på grund av de långfristiga refinansieringstransaktionerna. Balansräkningen slutade växa i slutet av året, vilket tyder på att Eurosystemets åtgärder och andra penningpolitiska åtgärder inom euroområdet lyckades stabilisera läget.

Refinansieringstransaktionerna med särskilt långa löptider stärkte bankernas finansiella läge, de finansiella förhållandena och förtroendet under första halvåret

I slutet av 2011 hade ECB-rådet sänkt sin styrränta med 0,25 procentenheter i november och december och aviserat nya åtgärder som delvis skulle genomföras i början av 2012. De viktigaste av dessa nya åtgärder var de långfristiga refinansieringstransaktionerna med en löptid på tre år som genomfördes i december 2011 och februari 2012. I januari bedömde rådet att det breda utnyttjandet av den första refinansieringstransaktionen med en löptid på tre år som genomfördes i december 2011 vittnade om att Eurosystemets extraordinära penningpolitiska åtgärder betydligt bidrog till att stärka bankernas finansiella läge och därigenom stödde de finansiella förhållandena och förtroendet.

I enlighet med ECB-rådets beslut i december 2011 halverades kassakravet för banker från och med mitten av januari 2012 till 1 % (ca 100 miljarder euro). Vidare meddelade rådet i februari att det fastställt särskilda nationella urvalskriterier för säkerheter och riskhanteringsmetoder, som innebar att ytterligare lånefordringar temporärt blev godtagbara som säkerheter vid Eurosystemets refinansieringstransaktioner i flera länder. Bägge åtgärderna ökade de tillgängliga säkerheterna.

Under årets början bedömde ECB-rådet att konjunkturutsikterna alltså präglades av stor osäkerhet och betydande nedåtrisker. Inflationen i euroområdet mätt med det harmoniserade konsumentprisindexet låg kvar på 2,7 % i januari–mars. Den snabba inflationstakten speglade

främst prisökningar på energi och andra råvaror. ECB-rådet räknade dock med att inflationen skulle sakta av mot bakgrund av den svagare ekonomiska tillväxten i euroområdet och globalt. I detta läge bedömdes kostnads-, löne- och pristrycket i euroområdet vara fortsatt måttligt och inflationstakten ligga i linje med definitionen av prisstabilitet på medellång sikt, dvs. under den penningpolitiskt relevanta perioden.

Den senare av de långfristiga refinansieringstransaktionerna med en löptid på tre år genomfördes i februari. Bankernas upplåning mot säkerheter för tre år i december och februari uppgick till sammanlagt 1000 miljarder euro. Målet för de extraordinära åtgärder som genomfördes i början av året var att minska spänningarna på finansmarknaden och därigenom sörja för företagens och hushållens tillgång till finansiering. I mars och april bedömde rådet att effekten av åtgärderna hade varit positiv.

Till den betydligt gynnsammare finansiella omvärlden i början av året bidrog utöver ECB:s extraordinära åtgärder även konsolideringen av de offentliga finanserna, intensifierade strukturella reformer i flera euroländer och framstegen mot ett starkare ekonomiskt styrsystem i euroområdet.

I mars genomfördes den planerade nedskrivningen av privata investerarens

Ruta 1.

Penningpolitiska köpprogram

I september 2012 beslutade ECB-rådet avsluta det program för värdepappersmarknaderna (Securities Markets Programme, SMP) som hade lanserats i maj 2010. I stället utvecklades en interventionsmetod med direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions, OMT) på statsobligationsmarknaden (se direkta monetära transaktioner, s. 11 och 25). Med hjälp av den avslutade och den nya penningpolitiska interventionen söker Eurosystemet förbättra penningpolitikens genomslag i ekonomin genom att upprätthålla verksamhetsförutsättningarna på statsobligationsmarknaden, som är viktig för transmissionen av de penningpolitiska åtgärderna.

Direkta transaktioner en del av Eurosystemets penningpolitik

Under finanskrisen har ECB delat in sina penningpolitiska åtgärder i ordinära och extraordinära åtgärder. De ordinära åtgärderna vidtas för att reglera den penningpolitiska inriktningen och de extraordinära åtgärderna främst för att förbättra dess genomslag i ekonomin. Normalt erbjuder Eurosystemet bankerna refinansiering i form av lån med olika löptid mot säkerheter. Vid de direkta transaktionerna köps däremot obligationer på marknaden. Trots att direkta monetära transaktioner alltid har ingått i Eurosystemets verktygsback, började denna metod tillämpas först i samband med de extraordinära penningpolitiska åtgärderna under finanskrisen.

Eurosystemet genomförde de första direkta transaktionerna under perioden 2009–2010 med hjälp av ett köpprogram för säkerställda obligationer (Covered Bond Purchase Programme, CBPP). Programmet inriktades på köp av säkerställda bankobligationer. Köpen (60 miljarder euro) skiljde sig inte mycket från den tidigare penningpolitiska linjen: finansieringen riktades alltså endast till banker och säkerställdes genom säkerheter.

Direkta transaktioner på statsobligationsmarknaden

Värdepappersmarknadsprogrammet inleddes ursprungligen i ett läge då statsobligationsmarknaden i ett euroland helt hade stagnerat och denna paralysering började sprida sig till investerarnas beteende på statsobligationsmarknaden även i andra euroländer. Eurosystemet började köpa vissa euroemittenters obligationer för att stödja transmissionen av penningpolitiken.

De penningpolitiska köpen av statsobligationer motiverades med att detta marknadssegment är av kritisk betydelse för finansmarknaden.¹ Varje lands statsobligationsmarknad intar en särskild ställning i transmissionen av räntorna, eftersom räntorna på statsobligationer allmänt används som referensräntor på finansmarknaden. Denna betydelse framgår klart vid en jämförelse av priser på kreditrisk som härletts från bankers och deras hemstaters kreditriskswappar (credit default swap, CDS): statsrisken och bankrisken utvecklas i samma riktning.

På grund av korrelationen mellan räntorna för stater och banker speglas statens ökade kreditrisk i priset på marknadsfinansieringen för bankerna. Bankerna måste i sin tur vältra över ökningen av finansieringskostnaderna på utlåningsräntorna för att trygga sina verksamhetsförutsättningar. På det sättet har investerarnas tvivel på euroområdet väsentligt ökat småföretagens och hushållens finansieringskostnader i vissa länder trots den i övrigt expansiva penningpolitiska inriktningen (diagram 3, s. 18). Sådana riskpremier är ogrundade, eftersom övergången till euro

¹ På grund av förbudet mot offentlig finansiering kan Eurosystemet inte köpa statsobligationer eller obligationer av andra emittenter inom den offentliga sektorn direkt vid emissionen. Därför genomförs de direkta transaktionerna avseende den offentliga sektorn på andrahandsmarknaden med redan tidigare emitterade obligationer.

var en oåterkallelig lösning. Eurosystemet vidtar penningpolitiska åtgärder för att minska de negativa effekterna av räntepremier som uppkommer på detta sätt.

Skillnader mellan de nya transaktionerna och det tidigare köpprogrammet

Den viktigaste skillnaden mellan det värdepappersmarknadsprogram som avslutades i september och framtida direkta monetära transaktioner är de explicita villkor som gäller för emittenter i det nya programmet. Konkret innebär villkoren att ECB endast köper obligationslån utgivna av stater som följer ett program som gjorts upp i samråd med Internationella valutafonden och Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (European Financial Stability Facility, EFSF) – eller i framtiden Europeiska stabilitetsmekanismen (European Stability Mechanism, ESM) – om stabiliseringsfaciliteten/stabilitetsmekanismen kan köpa lånen på förstahandsmarknaden. Avsikten med villkoren är att säkerställa skuldållbarheten för emittenter vars obligationer har köpts av Eurosystemet. Utöver programkontexten utför ECB en egen självständig analys av om penningpolitiska köp är motiverade.

Kännetecknande för de direkta monetära transaktionerna är inte bara villkorligheten utan också de korta löptiderna för instrumenten. ECB har också meddelat att banken kommer att redogöra för volymen av de direkta transaktionerna och för instrumenten. Till skillnad från värdepappersmarknadsprogrammet har inga förhandsbegränsningar ställts upp för hur länge denna nya interventionsmetod kommer att tillämpas och vilka volymer den kommer att omfatta. Interventionerna dimensioneras efter det penningpolitiska behovet.

I likhet med värdepappersmarknadsprogrammet på drygt 200 miljarder euro ska likviditetseffekterna av de direkta monetära transaktionerna neutraliseras genom andra penningpolitiska transaktioner. På det sättet vill man säkerställa att den penningpolitiska effekten av dessa köpprogram så entydigt som möjligt erhålls i form av bättre verksamhetsförutsättningar för transmissionsmekanismen och att interventionerna inte påverkar den penningpolitiska inriktningen.

Enligt ECB kommer värdepapper som förvärvats vid Eurosystemets direkta monetära transaktioner att behandlas likvärdigt med andra investerares innehav i eventuella skuldsaneringsituationer (pari passu).

innehav av grekiska statsobligationer (se ruta 2, s. 16). På finansmarknaden mottogs åtgärden med lugn.

I mars reviderades tillväxtprognosen för euroområdet något: tillväxten beräknades bli svagare än tidigare förutspått. Riskerna för den ekonomiska tillväxten bedömdes vara nedåtriktade. Prognosen räknade med en successiv återhämtning av ekonomin i euroområdet under årets lopp. Inflationsprognosen reviderades upp något, vilket särskilt speglade prisökningar på energi och nya aviserade höjningar av indirekta skatter. Riskerna för prisutvecklingen var i stort sett balanserade och inflations-takten väntades åter falla under 2 % i början av 2013. ECB-rådet betonade att det hade tillgång till alla nödvändiga verktyg för att beslutsamt och i rätt tid hantera eventuella uppåtrisker mot prisstabiliteten på medellång sikt. På våren framhöll rådet att det skulle komma att särskilt uppmärksamma eventuella signaler om genomslag från högre energipriser på löner, företagets vinster och den allmänna prissättningen. Rådet konstaterade dock att det underliggande pristrycket torde förbli begränsat på medellång sikt, i ett läge med svag tillväxt i euroområdet och väl förankrade långsiktiga inflationsförväntningar. Inflationen saktade av till 2,4 % i maj från ca 2,7 % i början av året.

I maj konstaterade rådet att penningmängds- och utlåningsstatistiken fram till mars bekräftade att de finansiella förhållandena i stort sett hade stabiliserats. Vidare framhölls att en abrupt och okontrollerad anpassning av kreditinstitutens balansräkningar hade kunnat undvikas, helt i linje med syftet för ECB:s åtgärder. ECB-rådet konstaterade att det skulle ta tid innan Eurosystemets extraordinära stödåtgärder skulle få full effekt och gynnsamt påverka ökningen av utlåningen i takt med att efterfrågan återhämtade sig.

ECB-rådet sörjde under hela året för likviditetstillförseln till bankerna bland annat genom att fortsätta att varje vecka genomföra huvudsakliga refinansierings-

transaktioner som fastränteanbud med full tilldelning enligt den praxis som hade inletts i oktober 2008. Detta innebär ett löfte till bankerna om full tilldelning av likviditet till en i förväg fastställd fast ränta mot tillfredsställande säkerheter. ECB-rådet betonade likaså vid upprepade tillfällen att det skulle sörja för att brist på likviditet inte skulle begränsa välkapitaliserade bankers verksamhet. I juni beslutade rådet att fortsätta att genomföra huvudsakliga refinansieringstransaktioner som fastränteanbud med full tilldelning så länge det behövdes och åtminstone fram till mitten av januari 2013.

Sänkningen av styrräntorna i juli fick inlåningsräntan att falla till 0 %

Under första halvåret räknade ECB-rådet med en återhämtning, om än mycket långsam, i den ekonomiska utvecklingen i euroområdet under loppet av 2012. I juni tydde tillgängliga indikatorer på att tillväxten hade mattats av. Framför allt i Spanien hade de ekonomiska problemen trappats upp. Konjunkturförsvämringen i förening med problemen inom den finansiella sektorn fick Spanien att i juni 2012 ansöka om utomstående stöd för rekapitalisering av sina banker. Också Cypern meddelade i juni att landet var i behov av finansiellt understöd.

Enligt ECB-rådets bedömning i juni präglades de ekonomiska utsikterna för euroområdet av ökade nedåtrisker, som särskilt härrörde från en ytterligare intensifiering av spänningarna på finansmarknaderna i euroområdet och deras eventuella spridning till realekonomin. I juli sänkte rådet styrräntorna med 0,25 procentenheter. Efter räntesänkningen låg Eurosystemets refinansieringsränta (ränta på huvudsakliga refinansieringstransaktioner) på 0,75 %, räntan på utlåningsfaciliteten på 1,50 % och inlåningsräntan på 0 %. Räntesänkningen var en följd av att inflationstrycket över den penningpolitiskt relevanta perioden hade dämpats ytterligare, då vissa av de tidigare identifierade nedåtriskerna för tillväxtutsikterna i euroområdet hade förverkligats.

Omstrukturering av Greklands statsskuld

Grekland ingick i maj 2010 ett makroekonomiskt anpassningsprogram med euroländerna och Internationella valutafonden (IMF). Av euroländerna måste även Irland tillgripa ett liknande anpassningsprogram hösten 2010 och Portugal våren 2011.

Under 2011 stötte det grekiska programmet på problem, som förvärrades och ledde till att situationen blev ohållbar mot slutet av året. I början av 2012 måste ett nytt anpassningsprogram ingås med Grekland, med bestämmelser om privata investerarens frivilliga deltagande i omstruktureringen av Greklands skulder. Det nya grekiska programmet fick dock en dålig start bland annat på grund av den utdragna politiska osäkerheten i landet i samband med parlamentsvalet. Också i det nya programmet måste stora ändringar göras redan i slutet av 2012.

Det bristande genomförandet av överenskomna finanspolitiska åtgärder var en delorsak till att Greklands första program spårade ur. Brister i konsolideringen av de offentliga finanserna och genomförandet av strukturreformer uppdagades redan i slutet av 2010. Men också den oanade vidden och utbredningen av svagheterna i den grekiska ekonomin bidrog till att programmet misslyckades. Stelheter som begränsar tillväxtpotentialen i ekonomin, ineffektiviteten i institutioner som är viktiga för utvecklingen och den svaga exportekonomin visade sig vara betydligt större problem än vad som hade bedömts våren 2010. Den grekiska ekonomin krympte mycket mer än ekonomierna i andra länder med finansiella stödprogram (diagram A) och den offentliga skuldkvoten ökade till en ohållbar nivå.

Omstrukturering av den privata sektorns innehav av grekiska statsobligationer (Private Sector Involvement, PSI) uppställdes som villkor för Greklands nya anpassningsprogram för att hållbarheten i landets

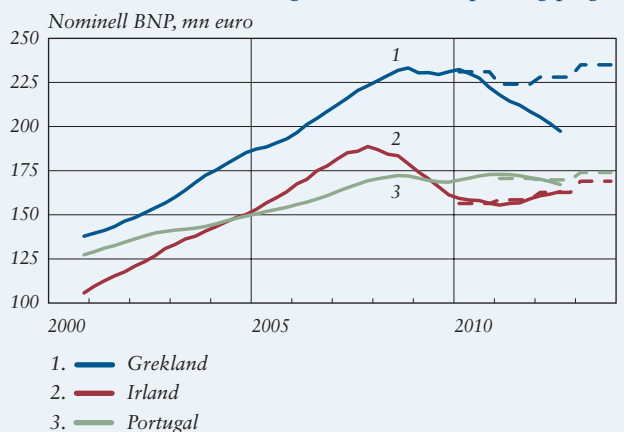
offentliga finanser skulle kunna återställas. Vid omstruktureringen i februari 2012 erbjöd grekiska regeringen privata fordringsägare en möjlighet att byta ut 31,5 % av sina gamla obligationer mot nya långfristiga skuldebrev och 15 % av obligationerna mot skuldebrev med en löptid på 1–2 år emitterade av Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (European Financial Stability Facility, EFSF).

Omstruktureringen av statsskulden innebar en direkt nedskrivning av skulderna med ca 53,5 %. Amorteringen av de erbjudna grekiska statsobligationerna inleds 2022 och obligationerna omfattas av brittisk lag. Eftersom räntan på den nya skulden är lägre, minskade nuvärdet av skulden och därmed de totala kostnaderna för Greklands skuldbörda i fråga om dessa skulder ännu mer, dvs. med ca 75 %. Nettoeffekten av omstruktureringen blev dock mindre på grund av behovet av rekapitalisering av de grekiska bankerna, som led massiva förluster till följd av omstruktureringen.

För att öka Greklands skuldållbarhet sänktes också räntorna på EFSF-lånen samtidigt med beslutet om det nya programmet. Det övergripande målet för omförhandlingen av de utestående skulderna och ändringarna i anpassningsprogrammet var att få Greklands offentliga skuld att sjunka nära 120 % av BNP fram till 2020.

Trots att omstruktureringen av skulderna kunde genomföras planenligt och en överenskommelse om ett nytt program ingås i mars 2012, lättade inte situationen för Grekland i någon avsevärd grad. De ekonomiska reformerna körde fast på grund av den politiska osäkerheten, och debatten om landets utträde ur euroområdet som fördes i samband med parlamentsvalet skärpte stämningen på finansmarknaden till det yttersta. Landets ekonomi krympte ytterligare och förutsättningarna för att uppnå

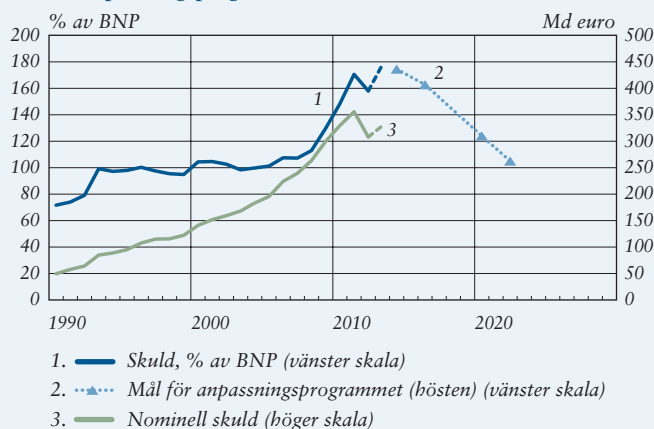
Diagram A.
Den ekonomiska utvecklingen i länder med anpassningsprogram

Den streckade linjen visar den ursprungliga prognosen för nominell BNP för programländerna.

Källor: Europeiska kommissionen, Eurostat och Internationella valutafonden.

Diagram B.
Omstrukturering av Greklands skulder och mål för anpassningsprogrammen

Källor: Europeiska kommissionen, Eurostat och Internationella valutafonden.

den målsatta skuldkvoten försvann åter utom räckhåll.

För att rätta till situationen ingicks i december 2012 en överenskommelse om nödvändiga kompletterande åtgärder. I linje med det existerande anpassningsprogrammet lanserades det frivilliga återköpsprogrammet, och Grekland köpte tillbaka de obligationer som på våren tecknats av den privata sektorn. Då priset på den offentliga finansiering som upptagits för återköpen var lägre än marknadsvärdet av den grekiska skulden vid årets slut, innebar detta i praktiken att grekiska statens totala skuld minskade ytterligare.

Vidare fattade Eurogruppen beslut om att ytterligare sänka räntorna på det finansiella stödet till Grekland, förlänga återbetalningstiden och kanalisera andra centralbankers vinster på grekiska obligationer tillbaka till grekiska staten. I och med ändringarna under 2012 sjönk grekiska statens ränteutgifter i sin helhet från drygt 7 % av BNP 2011 till ca 4,5 % av BNP 2013. Omläggningen av återbetalningsprofilen sörjer dessutom för en rimlig amorteringsbörda under detta decennium.

Åtgärderna i slutet av 2012 garanterar ännu inte att Grekland uppnår den målsatta skuldkvoten om 120 % före 2020 (diagram B). Utformningen av nödvändiga kompletterande åtgärder sköts på framtiden. För att programmets mål ska uppnås måste de överenskomna budget- och strukturreformerna sättas i kraft. Trots tydliga framsteg till exempel i att förstärka den primära budgetbalansen behövs alltjämt massiva reformer för att garantera skuldållbarhet, och riskerna i programmet har inte heller helt avväjts.

Riskerna för inflation bedömdes i juli vara balanserade. Uppåttriskerna för inflationen hänförelse sig till ytterligare höjningar av indirekta skatter på grund av konsolideringsbehovet i de offentliga finanserna och högre råvarupriser än väntat på medellång sikt. Nedåttriskerna gällde framför allt effekterna av en svagare tillväxt än väntat i euroområdet.

På sitt sammanträde i juli betonade rådet att det välkomnade Europeiska rådets slutsatser av den 29 juni att vidta åtgärder för att hantera spänningarna på finansmarknaden, återställa förtroendet och stimulera tillväxten. Rådet var tillfreds med beslutet att lägga upp en exakt plan och tidtabell för att uppnå en sann ekonomisk och monetär union. Det meddelade likaså att det välkomnade eurotoppmötets initiativ om en gemensam tillsynsmekanism (Single Supervisory Mechanism, SSM) för banker, det flexibla och effektiva utnyttjandet av den existerande Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (European Financial Stability Facility, EFSF) respektive Europeiska stabilitetsmekanismen (European Stability Mechanism, ESM) för att stabilisera marknaden och möjligheten att direkt kapitalisera banker under förutsättning att de uppställda villkoren uppfylls.

Skillnaderna mellan de finansiella förhållandena i euroländerna ökade

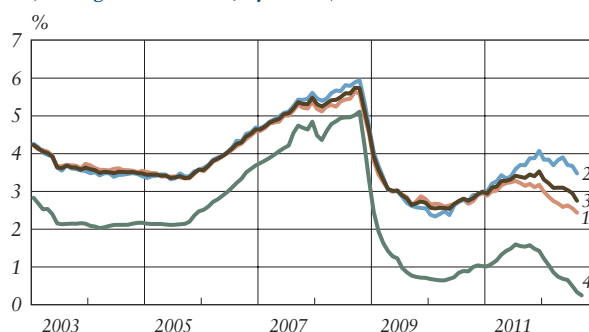
Under första halvåret ökade skillnaderna i de finansiella förhållandena mellan euroländerna (diagram 3). Under sommaren stärktes uppfattningen om att Eurosystemets ackommoderande penningpolitik endast i liten mån fick genomslag i räntorna för hushåll och företag i de s.k. GIIPS-länderna (Grekland, Irland, Italien, Portugal och Spanien). I dessa länder sjönk räntorna i början av året mycket mindre än de korta penningmarknadsräntorna, t.ex. 3 månaders Euribor. Dessutom blev både tillgången på kredit och kreditvillkoren stramare framför allt i GIIPS-länderna. I länder med starkare ekonomisk utveckling, såsom Tyskland och Frankrike, var samtidigt räntorna på

nya företags- och hushållslån lägre än genomsnittet för euroområdet.

I de krisdrabbade euroländerna speglade åtstramningen av finansieringsvillkoren både störningar på statsobligationsmarknaden och den utdragna svaga ekonomiska utvecklingen, som försämrade företagens och hushållens skuldbetalningsförmåga och läget och utlåningskapaciteten i banksektorn. ECB-rådet har under upprepade tillfällen betonat att det är viktigt för den penningpolitiska transmissionen att bankerna stärker sina balansräkningar. Starka balansräkningar i bankerna står i fokus när det gäller att bidra till en tillräcklig kreditgivning i ekonomin och normalisering av alla upplåningskanaler.

I euroområdet har marknadsfinansieringens betydelse för företagen ökat i skuld-krisens spår. I takt med att tillgången på bankfinansiering har sinat och kostnaderna ökat, har framför allt storföretagen tytt sig

Diagram 3.
Räntenivåer och 3 månaders Euribor
(företags- och bolån*, nya avtal)

1. — Länder med goda kreditbetyg (Tyskland, Frankrike, Nederländerna, Belgien, Österrike och Finland)
2. — GIIPS (Grekland, Italien, Irland, Portugal och Spanien)
3. — Euroområdet
4. — 3 månaders Euribor

*Lån med rörlig ränta och lån bunda till referensräntor på upp till ett år.

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Banks beräkningar.

till marknadsfinansiering. Det är därför de små och medelstora företagen i krisländerna som är beroende av banklån som har blivit lidande av de stramare finansiella förhållandena.

Eurosystemet preciserade i början av hösten sin roll i hanteringen av skuldkrisen

På marknaden växte oron över spanska och italienska statens skuldållbarhet och hela euroområdet mot slutet av våren och under sommaren 2012. I marknadsförväntningar inträffade en förändring till det bättre efter ECB-ordföranden Mario Draghis tal i London den 26 juli. I sitt tal betonade ECB-ordföranden att euron var oåterkallelig och försäkrade att ECB-rådet skulle göra sitt yttersta inom ramen för sitt mandat för att skydda euron.

På sitt sammanträde i augusti konstaterade ECB-rådet att riskpremierna på flera länders statspapper hade stigit och att fragmenteringen av finansmarknaden utgjorde ett hinder för att penningpolitiken skulle kunna fungera effektivt. Rådet framhöll att riskpremierna var oacceptabla i den mån de berodde på farhågor om en upplösning av euroområdet och att Eurosystemet skulle tillgripa kraftfulla åtgärder mot detta. Dessutom betonade rådet att euron var oåterkallelig. Rådets meddelande om beslutet att inleda förberedelser av tillräckliga penningpolitiska åtgärder stillade oron på finansmarknaden, och räntorna på framför allt spanska och italienska statsobligationer föll.

Vid sitt möte i september fattade ECB-rådet viktiga beslut för att avvärja en katastrofal utveckling i euroområdet. Rådet beslutade om huvuddragen i ett nytt program för direkta monetära transaktioner och utvecklade programmet för värdepappersmarknaderna (Securities Markets Programme, SMP) som hade lanserats i maj 2010. Genom programmet för direkta monetära transaktioner kan Eurosystemet köpa statsobligationer på andrahandsmarknaden. Ett absolut villkor för Eurosystemets åtgärder är att villkoren för de europeiska stabilitetsmekanismerna (European Finan-

cial Stability Facility/European Stability Mechanism) uppfylls. Lösningen av skuldkrisen kräver nämligen i första hand åtgärder av regeringarna i euroländerna, dvs. finanspolitiska strukturreformer och nödvändiga besparingar. Målet för programmet för direkta monetära transaktioner är att skapa ett skyddsnet som bidrar till att förebygga extrema scenarier och därigenom minskar oron för att de realiserar. (En detaljerad redogörelse för programmet finns i ruta 1, s. 13). Vidare såg rådet över säkerhetskraven för att säkerställa tillgången till tillfredsställande säkerheter vid Eurosystemets refinansieringstransaktioner.

I september reviderades tillväxtprognosen för euroområdet för 2012 och 2013: tillväxten beräknades bli svagare än vad som hade förutspåtts tidigare. Enligt rådets bedömning var riskerna för den ekonomiska utvecklingen alltjämt nedåtriktade. Inflationprognosen för 2012–2013 reviderades upp något, men riskerna för prisutvecklingen bedömdes alltjämt vara balanserade på medellång sikt.

Under hösten betonade ECB-rådet att det på det finanspolitiska området var av avgörande betydelse att konsolideringen av de offentliga finanserna fortsatte i enlighet med åtagandena i stabilitets- och tillväxtpakten och rekommendationerna enligt den europeiska planeringsterminen för 2012. Genomförandet av det nya s.k. finanspolitiska avtalet (fiscal compact) kommer också att bidra till att stärka förtroendet för sunda offentliga finanser. Samtidigt framhölls att strukturreformer var lika nödvändiga som konsolideringsåtgärderna och åtgärderna för att förbättra den finansiella sektorns funktionsförmåga. I oktober betonade rådet också att det var ytterst viktigt att fortsätta att förstärka de europeiska institutionerna. Rådet meddelade att det välkomnade EU-kommissionens förslag av den 12 september om upprättandet av en gemensam tillsynsmekanism för bankerna i euroområdet, i vilken också ECB deltar. ECB-rådet anser att den gemensamma tillsynsmekanismen bildar en av grundpelarna för den

monetära unionen och en av de viktigaste byggstenarna på vägen mot en sann ekonomisk och monetär union.

Beredskapen för direkta monetära transaktioner stabiliserade läget på finansmarknaden mot årets slut

På sitt sammanträde i november betonade ECB-rådet att Eurosystemet var redo att genomföra direkta monetära transaktioner. Enligt rådets bedömning hade besluten om direkta monetära transaktioner påtagligt stabiliserat läget på finansmarknaden. Trots understödet från penningpolitiken och programmet för direkta monetära transaktioner bedömdes tillväxttakten i euroområdet dock vara fortsatt svag, eftersom konjunkturuppgången dämpades av den nödvändiga anpassningen av balansräkningarna i de finansiella och icke-finansiella sektorerna.

På sitt decembermöte beslutade rådet att fortsätta att genomföra huvudsakliga refinansieringstransaktioner som fastränteanbud med full tilldelning så länge det behövdes och åtminstone fram till början av juli 2013.

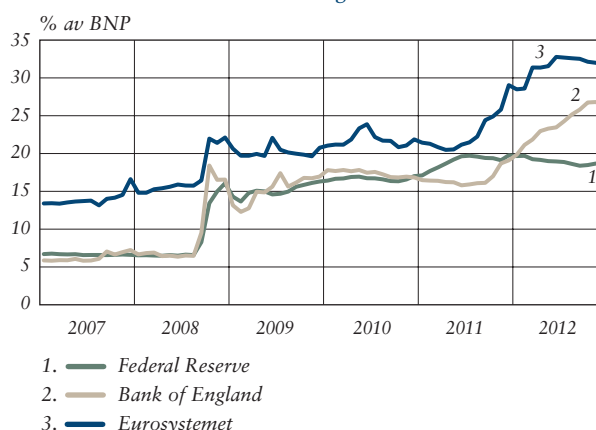
I december reviderades tillväxtprognoserna för euroområdet för 2012 och 2013: tillväxten beräknades bli betydligt svagare jämfört med tidigare bedömningar. Trots nedrevideringar av tillväxtprognoserna under årets lopp, upprepade rådet flera gånger sin bedömning att den ekonomiska utvecklingen präglades av nedåtrisker. Också i december såg ECB-rådet nedåtrisker för ekonomin i euroområdet. Dessa var huvudsakligen relaterade till osäkerheter om lösningen av statsskuldskrisen och styrningsfrågorna i euroområdet, geopolitiska problem och finanspolitiska beslut i USA. Inflationen för 2013 beräknades bli något svagare än tidigare förutsått, men riskerna för inflation bedömdes vara balanserade. Inflationen saktade av till ca 2,2 % i november–december. Mot slutet av året söktes åter nya lösningar på de ekonomiska problemen i Grekland, och vid slutet av november nådde Eurogruppen och Internationella valutafonden (IMF) samförstånd om nya skuldlättnader för Grekland (se ruta 2, s. 16).

Eurosystemets balansräkning växte i omfång framför allt i början av året i och med två refinansieringstransaktioner med en exceptionellt lång löptid (diagram 4), men krympte under andra halvåret något i förhållande till BNP. En nedväxling i ökningstakten i balansräkningen signalerar en något svagare efterfrågan på likviditet, vilket å sin sida speglar minskade spänningar på finansmarknaden och små lättnader för bankernas upplåning.

Finlands Bank i utformningen av penningpolitiken

Som medlem av ECB-rådet deltar chefdirektören för Finlands Bank i de penningpolitiska besluten. Experter från banken medverkar i beredningen av de penningpolitiska besluten och i annat bakgrundsarbete. Finlands Banks experter deltar i beredningen av ECB-rådets sammanträden som medlemmar av Eurosystemets penningpolitiska kommitté och kommittén för marknadsoperationer. Till följd av störningarna på obligationsmarknaden och det ojämna genomslaget av penningpolitiken låg tyngdpunkten i den penningpolitiska beredningen

Diagram 4.
Centralbankernas balansräkningar

Källor: Nationella statistikmyndigheterna, Eurostat och Bloomberg.

under året på extraordinära penningpolitiska åtgärder.

Genomförandet av penningpolitiken i euroområdet och Finland

Eurosystemet genomför ECB-rådets penningpolitik med hjälp av ett operativt styrsystem. De viktigaste komponenterna i systemet är marknadsoperationerna, de stående faciliteterna och kassakravssystemet. Under finanskrisen har dessutom direkta köp av värdepapper införts. En integrerad del av genomförandet av penningpolitiken och av riskhanteringen bildar de säkerheter mot vilka bankerna lånar pengar av centralbanken.

Med hjälp av styrsystemet påverkas likviditeten i banksystemet och nivån på de korta marknadsräntorna. Vid likvidiserande marknadsoperationer kan motpartsbankerna anhålla om kredit från centralbanken mot säkerheter, medan de vid likviditetsindragande transaktioner kan låna in sitt likviditetsöverskott i centralbanken. Kassakravet skapar för sin del ett strukturellt likviditetsbehov för bankerna. Inlånings- och utlåningsfaciliteterna ger bankerna möjlighet att utjämna kortsiktiga likviditetssvängningar, och räntorna på dem anger variationsintervall för de korta penningmarknadsräntorna. Genom sina värdepappersköp söker Eurosystemet i sin tur påverka funktionen inom vissa marknadssegment som är väsentliga för transmissionen av penningpolitiken. Säkerheterna, för vilka särskilda godtagbarhetskriterier och riskhanteringsmetoder gäller (såsom daglig marknadsprisättning och värderingsavdrag), ska trygga Eurosystemets ställning som kreditgivare.

Genomförandet av penningpolitiken i Eurosystemet har decentraliserats till de nationella centralbankerna. De finländska penningpolitiska motparterna deltar i centralbankstransaktionerna i Finlands Bank. Motparternas likviditetsbehov fördelar sig ojämnt mellan de olika euroländerna. Därför utnyttjas centralbankskrediter mer i vissa länder, medan motparternas inlåning i

centralbanken är större i andra. Dessa skillnader framgår av de nationella centralbankernas balansräkningsstruktur genom att de penningpolitiska transaktionerna redovisas antingen under tillgångar eller skulder i balansräkningen och på motsvarande sätt under fordringar eller skulder inom Eurosystemet (de s.k. TARGET-saldona).

Under de senaste årens finanskris har Eurosystemet tillfälligt infört flera extraordinära åtgärder för att effektivisera genomförandet av penningpolitiken. Sådana åtgärder tillgrip Eurosystemet också under 2012 (se avsnittet ovan om ECB:s penningpolitik och den penningpolitiska beredningen). Målet med åtgärderna var att trygga motparternas tillgång till likviditet, säkerställa den penningpolitiska transmissionsmekanismens funktion och garantera den finansiella stabiliteten.

Refinansieringstransaktioner med en löptid på 3 år täckte motparternas likviditetsbehov

En central ställning bland de penningpolitiska transaktionerna intog under 2012 de exceptionellt långfristiga refinansieringstransaktioner med en löptid på 3 år genom vilka Eurosystemet sökte skingra likviditetsoron på finansmarknaden. Tidigare hade Eurosystemets marknadsoperationer haft en löptid på högst 1 år. Ett annat särdrag hos dessa transaktioner vid sidan av den långa löptiden var möjligheten till förtida återbetalning. Den första möjligheten till detta erbjöds motparterna i januari 2013.

Den första refinansieringstransaktionen med en löptid på 3 år hade genomförts redan i december 2011. Vid det andra anbudsförandet i februari 2012 var motparternas intresse för transaktionen t.o.m. större än vid det första anbudsförandet. I likhet med alla andra likvidiserande transaktioner genomfördes också dessa transaktioner enligt principen om full tilldelning, dvs. Eurosystemet godkände motparternas anbud till fullt belopp. Tilldelningen i februari uppgick till 530 miljarder euro och de deltagande bankerna var 800 till antalet (motsvarande uppgifter för december är

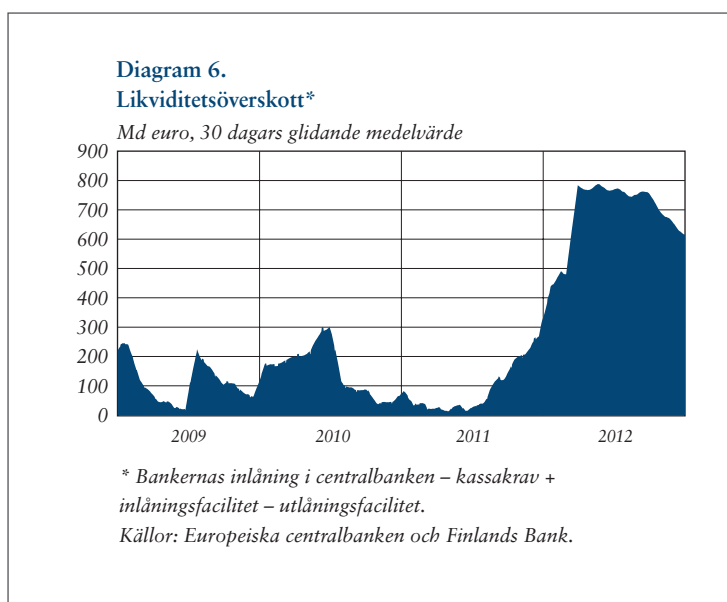
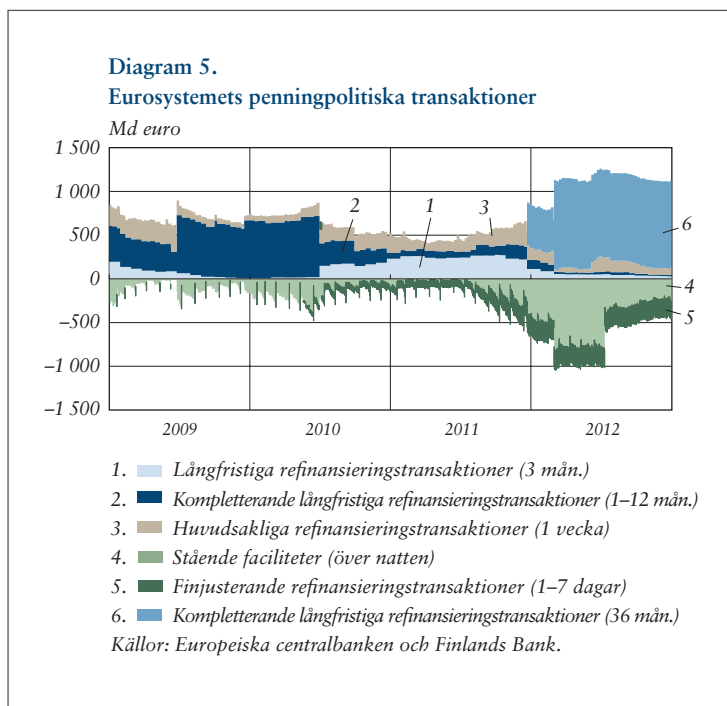
489 miljarder euro och 523 deltagare). Genom den långfristiga refinansieringstransaktionen i februari ökade beloppet av utestående krediter till 1 130 miljarder euro.

Vid sidan av refinansieringstransaktionerna med en exceptionellt lång löptid genomförde Eurosystemet i normal ordning huvudsakliga refinansieringstransaktioner med en veckas löptid och långfristiga refinansieringstransaktioner med löptider på ca 1 och 3 månader. Största delen av likviditeten till banksystemet tilldelades dock vid refinansieringstransaktionerna med en löptid på 3 år. Vid slutet av 2012 svarade dessa transaktioner för inte mindre än 88 % av hela tilldelningen (diagram 5). Utöver likviditet i euro tillhandahöll Eurosystemet i likhet med föregående år sina motparter också likviditet i dollar med löptider på 1 vecka respektive 3 månader i samarbete med den amerikanska centralbanken.

Likviditetsöverskottet i banksystemet rekordhøgt

Efter genomförandet av refinansieringstransaktionerna med 3 års löptid steg likviditetsöverskottet i banksystemet efter att motparternas likviditetsbehov tillgodosattes till en rekordhøg nivå med en toppnotering på mer än 800 miljarder euro (diagram 6). Utöver besluten om refinansieringstransaktionerna hade Eurosystemet under 2011 för första gången under sin verksamhet beslutat ändra bankernas kassakrav. Den halvering av kassakravet från 2 till 1 % som trädde i kraft i januari 2012 lättade likviditetsläget för motparterna med ca 100 miljarder euro.

Före finanskrisen tillgodosåg Eurosystemet bankernas likviditetsbehov på ett sådant sätt att de kortaste penningmarknadsräntorna lade sig mycket nära den styrrenta som fastställdes av ECB-rådet. Under de senaste åren har penningpolitikens stimulerande effekt förstärkts genom att bankerna har tilldelats så mycket likviditet som de önskar och kan låna mot fulla säkerheter. Härigenom har osäkerheten om tillgången på centralbanksfinansiering minskat

och priset på kortfristig finansiering via penningmarknaden klart sjunkit. Efter refinansieringstransaktionen med 3 års löptid i februari sjönk de korta marknadsräntorna på ända upp till 3 månader under ECB:s

styrrenta. Räntedifferensen mellan dagslåneräntan Eonia och räntan på Eurosystemets inlåningsfacilitet, som kan betraktas som den lägsta nivån på korta penningmarknadsräntor, föll till något under 0,10 procentenheter.

Den rikliga tillgången på likviditet påverkade också motparternas beteende vid andra centralbankstransaktioner. Deltagandet i kortfristigare kredittransaktioner minskade betydligt sedan refinansieringstransaktionerna med 3 års löptid i stort sett hade tillgodosett motparternas likviditetsbehov. Däremot ökade motparternas behov av kortfristig inlåning i centralbanken.

Merparten av likviditetsöverskottet kanaliserades till inlåningsfaciliteten. Syftet med inlåningsfaciliteten är att erbjuda bankerna möjlighet till temporär inlåning över natten. Genom den ökade likviditeten i banksystemet utnyttjas inlåningsfaciliteten numera dock fortlöpande, och den rikliga likviditeten till följd av de långfristiga refinansieringstransaktionerna har mångdubblat inlåningen. Efter den senare refinansieringstransaktionen med 3 års löptid ökade den dagliga inlåningen över natten till över 800 miljarder euro.

Dessutom hade motparterna möjlighet till tidsbundna insättningar i centralbanken med en veckas löptid vid sådana likviditetsindragande transaktioner som varje vecka genomfördes i form av anbudsförfaranden till rörlig ränta. Vid transaktionerna mottas insättningar till ett belopp som motsvarar den likviditet som tillförs marknaden genom värdepappersmarknadsprogrammet (Securities Markets Programme, SMP). Eftersom detta belopp låg kring 210 miljarder euro i genomsnitt under merparten av 2012, speglades effekten av den ökade likviditetstillförseln till banksystemet i den ränta vid de likviditetsindragande transaktionerna till vilken bankerna var beredda att göra insättningar i centralbanken. Räntan på tidsbundna insättningar med en veckas löptid sjönk så att skillnaden mot räntan på inlåningsfaciliteten var endast 0,01 procentenheter.

Efter räntesänkningen i juli sjönk räntan på inlåningsfaciliteten till noll

ECB-rådets beslut i juli 2012 att sänka styrrentan från 1 till 0,75 % bidrog ytterligare till nedgången i marknadsräntorna. Räntorna i räntekorridoren för de stående faciliteterna hölls oförändrade på +/-0,75 procentenheter jämfört med styrrentan. Beslutet var historiskt då styrrentan till följd av räntekorrigeringen för första gången sedan Eurosystemet bildades sjönk under 1 %, och räntan på bankernas inlåning över natten i centralbanken samtidigt sjönk till noll. När räntedifferensen mellan de korta marknadsräntorna och räntan på inlåningsfaciliteten krympte till obefintlighet på grund av den rikliga likviditeten i banksektorn, sjönk också de kortaste marknadsräntorna mycket nära noll.

Sänkningen av styrrentan påverkade förutom marknadsräntorna även den operativa verksamheten i hög grad. När räntan på inlåningsfaciliteten har sjunkit till noll är det ekonomiskt likgiltigt för bankerna om de överför sitt likviditetsöverskott till centralbankens inlåningsfacilitet över natten eller håller kvar det på sitt checkkonto i centralbanken, utöver kassakravet, mot nollränta. I Eurosystemet minskade utnyttjandet av inlåningsfaciliteten med hälften från ca 800 miljarder euro till ca 400 miljarder euro genast då räntebeslutet trätt i kraft, och bankernas checkkontosaldo ökade nästan lika mycket (diagram 7). Under slutet av året fortsatte sedan inlåningen över natten att sjunka till drygt 200 miljarder euro.

Säkerhetskraven anpassades till de ökade centralbankskrediterna

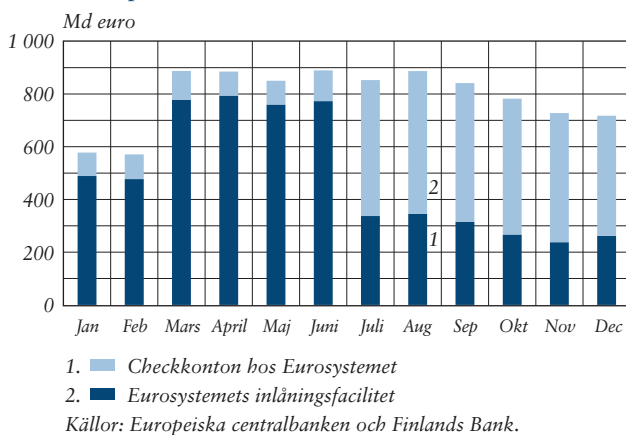
Bankernas ökade efterfrågan på likviditet från centralbanken återspeglades i ett större belopp och urval av säkerheter som lämnades till centralbanken. Eurosystemet gjorde också flera tillfälliga förändringar, som skulle förbättra tillgången på belåningsbara säkerheter. Sådana förändringar var till exempel godtagbarheten av ytterligare lånefordringar som säkerheter, godkännandet av

vissa säkerheter i utländsk valuta och utvidgningen av kategorin av belåningsbara värdepapper med bakomliggande tillgångar.

I godtagbarhetskriterierna och riskhanteringsmetoderna gjordes många andra ändringar under året. ECB-rådet beslutade bland annat att den nedre BBB-gränsen för godtagbara säkerheter inte ska tillämpas i fråga om sådana stater vilkas obligationer kan bli föremål för Eurosystemets direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions, OMT). Redan tidigare hade ett motsvarande förfarande tillämpats på stater som följer EU:s och Internationella valutafondens (IMF) anpassningsprogram. Dessutom bereddes nationella centralbanker möjlighet att låta bli att som säkerheter godta sådana icke-säkerställda statsgaranterade bankobligationer som garanteras av en stat som genomför EU:s och IMF:s anpassningsprogram. En övre gräns fastställdes för användningen av bankernas egna statsgaranterade icke-säkerställda obligationer som säkerheter. Skuldebrev som emitterats och garanterats av grekiska staten var tidvis under året icke belåningsbara, bland annat i samband med obligationsutbytet i den privata sektorn. Cypren blev det andra eurolandet vars skuldebrev ströks från ECB:s lista över godtagbara säkerheter när landets kreditbetyg sjönk under den tillåtna gränsen på BBB-nivå. Riskhanteringsmetoderna för säkerheter effektiviserades genom driftstarten för Eurosystemets gemensamma central för värdering av säkerheter (Common Eurosystem Pricing Hub, CEPH).

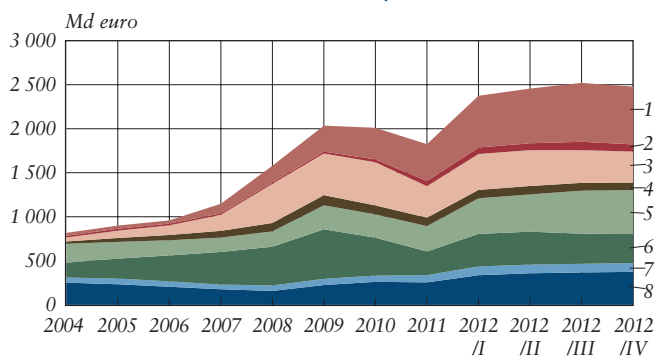
Beloppet av säkerheter som lämnats till Eurosystemet växte från drygt 1 800 miljarder euro i genomsnitt 2011 till ca 2 450 miljarder euro i genomsnitt 2012 (diagram 8). Under samma period ökade den penningpolitiska refinansieringen från ca 550 miljarder euro till något över 1 100 miljarder euro. Utöver penningpolitiska krediter behöver bankerna säkerheter som täckning för intradagskrediten i betalningssystemet, och normalt lämnar de också betydliga översäkerheter till centralbanken. Vid slutet av 2012 bildade icke-omsättbara tillgångar den största posten av säkerheter (26 %) i

Diagram 7.
Likviditetsöverföring från Eurosystemets inlåningsfacilitet till motparternas checkkonton 2012

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Diagram 8.
Säkerheter som lämnats till Eurosystemet

Källa: Europeiska centralbanken.

centralbanken. I denna post ingår till exempel lånefordringar och inlåning med fast löptid via likviditetsindragande penningpolitiska transaktioner. Den näst största kategorin var säkerställda bankobligationer (20 %). Här efter följde obligationer emitterade av den offentliga sektorn (19 %), dvs. av staten och regionala myndigheter.

Meddelandet om direkta monetära transaktioner överskuggade Eurosystemets tidigare värdepappersprogram

De pågående köpprogrammen inom Eurosystemet var vid början av 2012 värdepappersmarknadsprogrammet (Securities Markets Programme, SMP) och det andra köpprogrammet för säkerställda obligationer (Covered Bond Purchase Programme, CBPP2). Volymerna och effekterna av båda blev dock obetydliga under året. Via köpprogrammet för säkerställda obligationer köptes säkerställda bankpapper till ett värde av 16,4 miljarder euro i stället för det planerade 40 miljarder euro, då bankernas finansieringsbehov till största delen tillgodosågs genom centralbankskrediterna med en löptid på 3 år. Köpprogrammet för säkerställda obligationer upphörde i oktober 2012 när den fastställda löptiden gått ut. Värdepappersmarknadsprogrammet pågick endast i början av året, varefter det kumulativa beloppet av köp stabiliserades kring 210 miljarder euro. Programmet avslutades i september 2012, då Eurosystemet informerade om nya extraordinära åtgärder.

För att säkerställa en välfungerande penningpolitisk transmissionsmekanism och den gemensamma penningpolitiken meddelade ECB-rådet i september 2012 om sin beredskap att genomföra direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions, OMT) med statsobligationer på andrahandsmarknaden. De direkta transaktionerna kan gälla kortfristiga statsobligationer utgivna av stater som förbundit sig att följa de anpassningsprogram som fastställts av Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (European Financial Stability Facility, EFSF) och Europeiska stabili-

tetsmekanismen (European Stability Mechanism, ESM). Beloppet av dessa transaktioner har inte begränsats i förväg. Eurosystemet genomförde inga direkta monetära transaktioner 2012, men meddelandet om transaktionerna hade en viktig stabiliserande effekt på finansmarknaden. Eurosystemets köpprogram behandlas närmare i ruta 1 (s. 13).

Likviditetsläget alltjämt gott för Finlands Banks motparter

Finlands Banks motparter behövde av likviditet från centralbanken under 2012 var mycket litet och gällde långfristigare finansiering. Vid refinansieringstransaktionen med en löptid på 3 år tilldelades motparterna finansiering på totalt 3,7 miljarder euro, vilket utgjorde endast 0,4 % av hela euroområdet långfristiga centralbankskrediter. Utöver detta deltog Finlands Banks motparter endast i sex andra likviderande transaktioner.

Däremot lånade motparterna betydligt aktivare in sitt likviditetsöverskott i centralbanken (diagram 9), vilket vittnar om deras goda likviditetsläge på kort sikt. Av de likviditetsindragande transaktionerna stod bankerna i Finland för en genomsnittlig andel på 9,2 % i Eurosystemet, vilket var klart mer än Finlands andel enligt kapitalfördelningsnyckeln (1,8 %). Den genomsnittliga inlåningen per vecka uppgick till 19,5 miljarder euro. De i Finland verksamma bankerna stod likaså för en stor andel av den totala inlåningen över natten i Eurosystemet, dvs. i genomsnitt 7 %. Motparternas inlåning över natten uppgick till i genomsnitt 44,8 miljarder euro på dagsnivå före ECB:s räntesänkning och till 23,7 miljarder euro efter räntesänkningen. Liksom på annat håll i euroområdet flyttade också bankerna i Finland över likviditetsöverskottet från inlåningsfaciliteten till sina checkkonton efter ECB:s räntesänkning i juli.

Främst på grund av inlåningen från motparterna växte Finlands Banks balansräkning till historiska mått, och som högst

uppgick balansomslutningen 2012 till mer än 100 miljarder euro. Motpost till inlåningen på andra sidan i balansräkningen är fordringar inom Eurosystemet.

I proportion till de små centralbankskrediterna var säkerheterna från Finlands Banks motparter mycket stora. I genomsnitt lämnade motparterna Finlands Bank säkerheter till ett värde av 28,2 miljarder euro. Av detta belopp utgjorde 11 % säkerheter för penningpolitiska krediter och 44 % säkerheter för transaktionsbehov, medan 45 % var överskottssäkerheter.

Fördelningen av de säkerheter som lämnades till centralbanken förändrades inte nämnvärt i Finland (diagram 10). De flesta säkerheterna var liksom 2011 säkerställda bankobligationer, som stod för i genomsnitt 40 % av alla inlämnade säkerheter. De näst vanligaste säkerheterna bestod av inlåning med fast löptid (18 %) via likviditetsindragande finjusterande transaktioner. Skuldebrev emitterade av den offentliga sektorn och värdepapper med bakomliggande tillgångar utgjorde den tredje största säkerhetskategorin (med 11 % var).

Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland

Under året medverkade Finlands Bank på många olika sätt i analysen av både den globala och den inhemska ekonomiska utvecklingen och deltog i den ekonomiskpolitiska debatten. Bland annat gav banken ut två makroekonomiska prognoser för den finländska ekonomin: den första i juni och den andra i december. Därtill hördes chefsdirektören och bankens experter ofta av riksdagen och andra inhemska institutioner.

Den makroekonomiska utvecklingen i Finland försämrades påtagligt 2012. Under de två föregående åren hade den årliga BNP-tillväxten i Finland legat kring 3 % då ekonomin återhämtade sig från recessionen under 2008 och 2009. Däremot stagnerade den ekonomiska tillväxten mer eller mindre 2012 och produktionen låg klart lägre än före recessionen.

Diagram 9.
Finländska motparter andel av Eurosystemets penningpolitiska inlåning 2012

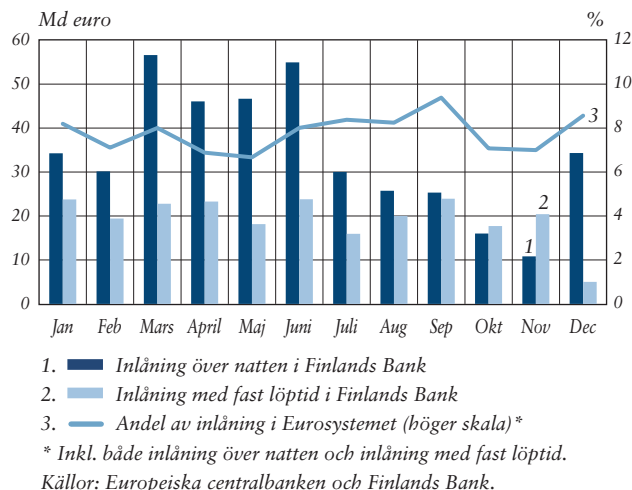
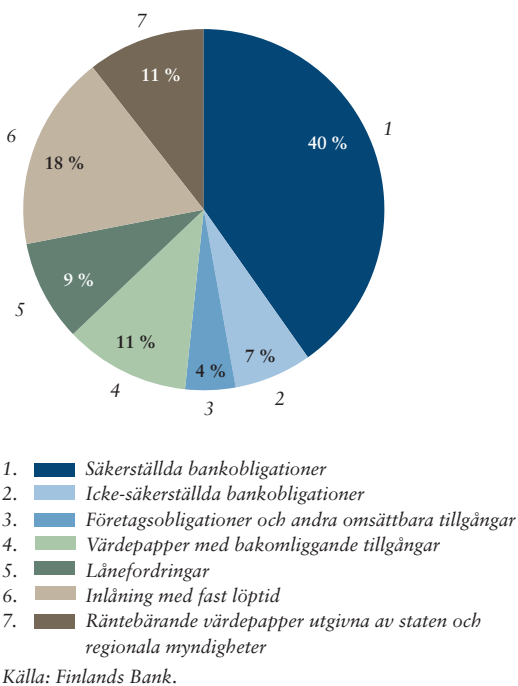

Diagram 10.
Finländska motparter säkerheter (genomsnitt för 2012)

Den globala ekonomin – och särskilt den ekonomiska utvecklingen i Europa – var förhållandevis svag under hela 2012. Detta återspeglades i Finlands export och industriproduktion, som visade en fortsatt dämpad utveckling. Industrins andel av BNP krympte ytterligare och låg klart under den nivå som rått under åren före recessionen 2008 och 2009.

Den privata konsumtions- och investeringsförfrågan i Finland fortsatte att växa fram till årsskiftet 2011–2012, men under loppet av 2012 försämrades framför allt investeringsutvecklingen, men också utvecklingen av den privata konsumtionen blev något svagare. Den inhemska efterfrågan gynnades av de låga räntorna men dämpades samtidigt av osäkerheten kring de ekonomiska utsikterna och hushållens svaga realinkomstutveckling. Produktionsvolymerna krympte under årets lopp inom både den privata tjänstesektorn och byggsektorn.

Den vikande ekonomiska utvecklingen fick under tredje kvartalet 2012 tydliga återverkningar på arbetsmarknaden i form av stigande arbetslöshet. Antalet arbetsplatser har under senare år ökat framför allt i tjänstesektorn, medan industrins arbetsplatser har minskat. En liknande förändring i den branschvisa sysselsättningsfördelningen fortsatte 2012.

Konjunkturutsikterna i Finland försämrades kännbart under andra halvåret 2012, vilket speglade den svagare ekonomiska utvecklingen både i Finland och globalt. Finlands Banks prognos i december 2012 räknade med att BNP-tillväxten i Finland skulle ligga så gott som stilla 2013 för att successivt återhämta sig 2014. Enligt prognosen skulle exporten börja öka redan 2013, medan en kraftig uppgång i den inhemska efterfrågan skulle låta vänta på sig till 2014.

Konsumentprisökningen i Finland var alltså förhållandevis snabb 2012. Prisökningen mätt med det harmoniserade konsumentprisindexet var 3,2 % från året innan. Fart åt inflationen gav framför allt

prisökningar på tjänster och livsmedel. Uppgången i livsmedelspriserna var en följd av skattechöjningarna på alkoholdrycker, tobak, sötsaker, glass och läsk vid början av 2012. Skatteändringarna på alkoholdrycker avspeglades också i priserna på restaurangtjänster. Tjänstepriserna påverkades dessutom av stigande hyror. Den högre löneökningstakten bidrog för sin del till konsumentprisökningen 2012.

Enligt Finlands Banks prognos i december 2012 väntas inflationen i Finland successivt avta under 2013 och 2014. Höjningen av mervärdesskatten underhåller inflationen 2013, men konsumentprisökningen dämpas av det svaga konjunkturläget, den sjunkande löneökningstakten och det väntade prisfallet på energiråvaror.

Finlands offentliga finanser försämrades 2012 i takt med avmattningen i ekonomin, och det offentliga underskottet blev något djupare. Den relativt snabba ekonomiska tillväxten i förening med finanspolitiska åtstramningar hade ännu under 2011 bidragit till starkare offentliga finanser.

Våren 2012 fattades viktiga beslut framför allt om stabilisering av statsfinanserna men också förlängning av arbetslivet, vilket på lång sikt skapar balans i de offentliga finanserna. Efter våren försämrades dock tillväxtutsikterna för ekonomin, med negativa följder för utsikterna för de offentliga finanserna. Därför förutspådde Finlands Bank i sin prognos i december 2012 att regeringen inte såg ut att uppnå målet om stabilisering av statens skuldkvot före utgången av dess mandatperiod, om inte ytterligare åtgärder sattes in.

Enligt Finlands Banks bedömning i december 2012 var det nödvändigt med robusta kompletterande åtgärder för att säkerställa hållbara offentliga finanser på lång sikt. Finlands Bank framhöll betydelsen av sådana åtgärder mot bakgrund av den beräknade successiva ökningen i de ekonomiska konsekvenserna av en åldrande befolkning under åren framöver. Finlands Bank ansåg att de utmaningar som följer av utsikterna för de offentliga finanserna krä-

ver en målmedveten politik av både den sittande regeringen och kommande regeringar.

Som ett led i att säkerställa hållbara offentliga finanser lyfte Finlands Bank fram behovet av strukturreformer och särskilt åtgärder för att stimulera arbetskraftsutbudet. Hit hör reformer för att förlänga arbetslivet genom både tidigare inträde och senare utträde samt andra reformer för att uppmuntra arbetskraftsdeltagandet bland befolkningen i arbetsför ålder.

I december 2012 betonade Finlands Bank att en kontrollerad stabilisering av de offentliga finanserna fortfarande var möjlig.

En senareläggning av åtgärderna ansågs däremot betydligt öka risken för en tvärbromsning, vilket skulle få stora ekonomiska och sociala kostnader.

Finlands Bank uppmärksammade under året också Finlands bytesbalansunderskott och de risker som var förknippade med det (se ruta 3, s. 29). Banken framhöll att utrikeshandelsbalansen och sysselsättningen inom den öppna sektorn i ekonomin bör beaktas i kommande löneuppgörelser.

Finlands Bank ordnade en diskussionskväll om EU och skuldskrisens utmaningar på Myntmuseet i samarbete med Finland i Europa rf.

Foto: Jaakko Koskentola.

Ruta 3.

Bytesbalansutvecklingen och Finlands konkurrenskraft

Finlands bytesbalans vände 2011 till ett underskott efter en lång period av överskott. Underskottet i bytesbalansen utgjorde 1,6 % av BNP, då överskottet som störst varit 8,5 % av BNP 2002. Bytesbalansen hade senast visat underskott 1993.

Bytesbalansunderskottet innebär att de samlade utgifterna för samhällsekonomin är större än inkomsterna. Bytesbalansförsämringen alltsedan 2002 förklaras huvudsakligen av att värdet på varuexporten har minskat i förhållande till värdet på varuimporten.

Det finns flera orsaker till att bytesbalansen har försvagats. En orsak är exportbortfallet inom såväl elektronik- som pappersindustrin. Inom elektronikindustrin har det främsta problemet under senare år varit Nokias relativa tillbakagång i produktutvecklingen av mobiltelefoner. Pappersindustrin har i sin tur lidit av en svagare europeisk efterfrågan på sina produkter.

Uppgången i energipriserna är en annan orsak till den svagare bytesbalansen. I Finland är såväl industrins som hushållens energiförbrukning exceptionellt stor jämfört med genomsnittet för EU-länderna, och ungefär hälften av all energi importeras. Det ökade underskottet i handeln med energiprodukter förklarar en fjärdedel av bytesbalansförsämringen mellan 2002 och 2011.

Under senare år har lönerna stigit kraftigare i Finland än i många andra länder, vilket har drivit upp kostnaderna och därmed bidragit till nedgången i bytesbalansen. Sedan 1999 har arbetskostnaderna i Finland ökat ca 10 % mer än i våra handelsländer i genomsnitt. Särskilt snabb var löneökningstakten under 2008 och 2009, vilket speglar de stora lönehöjningarna i de kollektivavtal som ingicks strax innan den globala recessionen bröt ut.

I analysen av löneutvecklingens betydelse för utrikeshandelsbalansen används ofta enhetsarbetskostnader som mått. I

likhet med arbetskostnaderna har också enhetsarbetskostnaderna sedan 1999 ökat med ca 10 % i ekonomin som helhet jämfört med våra handelsländer, medan enhetsarbetskostnaderna inom fabriksindustrin har sjunkit i förhållande till handelsländerna.

De relativa enhetsarbetskostnaderna – framför allt inom fabriksindustrin – ger dock en alltför positiv bild av konkurrenskraftsutvecklingen i Finland i fråga om förutsättningarna för utrikeshandelsbalans. Det förklaras av prisutvecklingen: exportprisutvecklingen i Finland har nämligen varit exceptionellt svag. I ett läge där genomsnittspriserna på exportprodukter minskar får inte ökningen i arbetsproduktiviteten inom exportproduktionen motsvarande genomslag i exportvärdet och exportföretagens lönebetalningsutrymme.

Också konsumenternas ekonomiska beteende under de senaste åren har bidragit till den svagare bytesbalansen. Hushållen har haft större utgifter än inkomster, vilket har ökat importen, något som har varit exceptionellt i internationell jämförelse.

Bytesbalansunderskottet förefaller inte att medföra någon akut risk för den finländska ekonomin i fråga om tillgången till finansiering. Underskottet vittnar dock om obalans i den ekonomiska utvecklingen, som – om den fortsätter – ökar ekonomins sårbarhet. Betydelsen av denna sårbarhet framgår med största tydlighet av de aktuella problemen i euroländer som hade stora bytesbalansunderskott före den internationella finanskrisens utbrott.

De största riskerna med bytesbalansunderskottet kan undvikas genom skuld- nedväxling både i de offentliga finanserna och bland hushållen, bättre kostnads-konkurrenskraft och goda allmänna verksamhetsförutsättningar för den öppna sektorn i ekonomin.

Finanssystemet

Finansiell stabilitet

Finansmarknaden och realekonomin i euroområdet utvecklades åt olika håll

Under 2012 hotades den finansiella stabiliteten i euroområdet av den ekonomiska krisen och skuldkrisen, som på nytt hade trappats upp. Särskilt i de krisdrabbade länderna ökade kopplingarna mellan staten och bankerna. Eurosystemet försökte vända den negativa utvecklingen genom sitt agerande.

I början av 2012 var den europeiska ekonomin ännu mycket sårbar. I problemländerna ökade kopplingarna mellan staten och bankerna när inhemska banker i krisländerna ersatte utländska investerare som statens finansiärer. I takt med att utländska investerare drog sig ur problemländerna försvagades också tillgången på finansiering för sunda banker och företag.

Utsikterna för den europeiska banksektorn var alltfjämt osäkra. Finansmarknaden var fragmentarisk och bankerna kunde inte riktigt balansera sina finansieringsbehov på den gränsöverskridande interbankmarknaden. Flera banker var beroende av centralbanksfinansiering och finansieringskostnaderna för banksektorn varierade mycket från land till land. De dystrare utsikterna för makroekonomin fick bankernas kreditrisker att växa. Osäkerheten om innehållet och effekterna av den framtida regleringen bidrog till de ökade bankriskerna.

Det fanns också vissa faktorer som stödde den finansiella stabiliteten. Tack vare det förbättrade stämmningsläget på marknaden kunde kapitalstarka banker finansiera sig på marknaden. I juni 2012 avslutades Europeiska bankmyndighetens (European Banking Authority, EBA) projekt för att stärka kapitaltäckningen i stora europeiska banker. Projektet hade ökat det europeiska banksystemets risktolerans och därmed förtroendet för bankerna. De stora bankernas upplåning på obligationsmarknaden var trots det ganska obetydlig. Flera banker

hade redan tidigare blivit tilldelade s.k. LTRO-finansiering vid ECB:s långfristiga refinansieringstransaktioner (longer-term refinancing operations) (läs mer om transaktionerna i avsnittet om genomförandet av penningpolitiken, s. 21). Bankernas finansieringsbehov minskade dessutom till följd av den pågående anpassningen av balansräkningarna.

ECB:s direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions, OMT) och sparåtgärderna i de överskuldssatta europeiska länderna stillade den finansiella oron hösten 2012 (se ruta 1 om penningpolitiska köpprogram, s. 13). Tudelningen av euroländerna utjämnades något då utsikterna för realekonomin i länder med goda kreditbetyg blev dystrare samtidigt som den akuta finanskrisen för ögonblicket lättade i krisländerna.

Under hösten 2012 diversifierades strukturen av bankernas nya upplåning, då proportionen av icke-säkerställda lån med företrädesrätt ökade. Detta gav för sin del signaler om att förtroendet hade återställts. De europeiska bankernas tillgång på finansiering i dollar förbättrades också något och de amerikanska penningmarknadsfonderna ökade sina investeringar i banker i euroområdet.

På grund av finansmarknadens sårbarhet är det viktigt att undvika alla faktorer som ökar osäkerheten. En osäkerhetsfaktor som framträdde under 2012 var den delvis bristfälliga marknadstransparensen, som försvårade prissättningen av bankrisker. En annan osäkerhetsfaktor var den ökade bindningen av bankens tillgångar till följd av den växande upplåningen mot säkerheter. På marknaden förekom också ovisshet om bankernas jämförbarhet avseende flexibiliteten vid amorteringar och riskvikterna i kapitaltäckningsanalysen.

Läget inom banksystemet i Finland fortsatt stabilt

Finlands Bank publicerar två gånger om året en analys av den finansiella stabiliteten i Finland och globalt. Analysen riktar sig till

alla aktörer inom finanssektorn, andra myndigheter och allmänheten, som därigenom får information och underlag för debatt om stabilitetsriskerna. Enligt Finlands Banks stabilitetsanalyser i maj och december 2012 har den finländska banksektorn tills vidare bevarat sin goda lönsamhet och kapitaltäckning. Till bankernas lönsamhet bidrog den positiva marknadsutvecklingen, som ökade avkastningen på handeln och investeringsverksamheten under 2012. Bankernas strukturella ränterisk började realiseras, då räntenettet (exkl. derivat) började minska i takt med att den totala marginalen mellan utlånings- och inlåningsräntorna krympte.

Kreditriskerna inom den finländska banksektorn är fortsatt låga, vilket framgår av utvecklingen av både kreditförluster och oreglerade fordringar. En kraftig negativ störning inom makroekonomin skulle dock få återverkningar särskilt i form av snabbt växande kreditförluster på företagslån.

Den finländska banksektorns kapitaltäckning var fortsatt god. Kapitaltäckningsgraden, dvs. kapitalbasen i förhållande till riskvägda tillgångar, har legat kring 15 % och var 15,2 % vid slutet av 2012. Kapitalbasen består till största delen av kärnkäpital (Core Tier 1), som lämpar sig bäst för täckning av eventuella förluster. Den genomsnittliga kärnkäpitaltäckningsgraden var 14,0 %. Detta överstiger klart den gräns på 9 % som Europeiska bankmyndigheten 2012 fastställt för stora europeiska banker. Även om de relationstal som beräknas på riskvägda tillgångar är goda har Finlands Bank påtalat att den finländska banksektorns genomsnittliga kapitalbas i procent av balansomslutningen är förhållandevis liten i en internationell jämförelse.

Under 2012 finansierade finländska banker sin verksamhet genom fördelaktiga lån på den internationella finansmarknaden. Upplåningen underlättades av det delvis återupprättade allmänna förtroendet och en efterfrågan på säkra investeringsobjekt av det slag som de finländska bankerna ansågs representera. Riskpremierna på säkerställda

och särskilt på icke-säkerställda lån med företrädesrätt minskade betydligt.

De låga räntorna och den långsamma ekonomiska tillväxten medför de största riskerna för bankerna under de närmaste åren. Den svaga utvecklingen av räntenettet i förening med växande kreditrisker skapar ett lönsamhetstryck i bankerna. Ett stresstest av bankerna våren 2012 bekräftade att kapitalbuffertarna i den finländska banksektorn klarar en kraftigt försvagad lönsamhetsutveckling. Den högst negativa utvecklingen av realekonomin i det riskscenariot för 2012–2015 som ingår i stresstestet skulle öka arbetslösheten och kreditförlusterna. Läget skulle ytterligare försvagas av sjunkande tillgångspriser och en låg räntenivå. I ett sådant scenario skulle den genomsnittliga kapitaltäckningsgraden för banksektorn kännbart försvagas men trots det ligga kvar över minimikravet.

Oroväckande drag i hushållens skuldsättning

Skuldsättningsgraden i finländska hushåll har ökat genomgående under 15 års tid. Skuldsättningen är lägre än i de övriga nordiska länderna men ligger i nivå med genomsnittet för EU-länderna.

I de finländska hushållens skuldsättning finns vissa oroväckande drag. Allt flera hushåll är hårt skuldsatta både i förhållande till sina inkomster och sina säkerheter, och den procentuella andelen av dessa hushåll har länge ökat. De bostadslån till rörlig ränta som är typiska för Finland exponerar hushållen för ränterisker. Positivt med tanke på skuldsättningen var att ökningen av utlåningen till hushållen började avta under andra halvåret 2012, men trots det var den fortfarande klart snabbare än i euroområdet i genomsnitt.

Tillgången på finansiering för finländska företag var ännu förhållandevis god. Företagen ansökte om lån främst för finansiering av rörelsekapital, för investeringarna var ännu rätt obetydliga. Den årliga ökningen av bankernas utlåning till företag började avta under andra halvåret 2012. Det förklaras delvis av storföretagens emissioner

av obligationer på den internationella kapitalmarknaden, vilket ersatte finansieringen från inhemska banker. Utlåningen till finländska företag ökade alltjämt klart snabbare än i euroområdet i genomsnitt. Bankerna höjde marginalerna på nya företagslån och skärpte andra villkor för små och medelstora företag som var beroende av finansiering från inhemska banker.

Finanssystempolitik

Arbetet med att utforma det finansiella regelverket på EU-nivå fortsatte under 2012. Finlands Bank deltog i utvecklingen av det finansiella regelverket inom ramen för EU:s ekonomiska och finansiella kommitté och Europeiska centralbankssystemet. Dessutom medverkade banken i förberedelserna av det nationella genomförandet tillsammans med finansministeriet och Finansinspektionen.

Ett av de viktigaste nya initiativen på EU-nivå var beslutet om en s.k. bankunion som fattades av Europeiska rådet i mitten av året. Upprättandet av en bankunion kan betraktas som ett av de mest betydelsefulla integrationsprojekten i Europa vid sidan av grundandet av EU och införandet av den gemensamma valutan (se ruta 4, s. 33).

I juni 2012 lämnade EU-kommissionen ett förslag till direktiv om rekonstruktion och avveckling av kreditinstitut och värdepappersföretag. Direktivet harmoniserar och uppdaterar medlemsländernas krishanteringslagstiftning, men skapar ingen ny gemensam avvecklingsmekanism inom EU, utan det är tänkt att den ska ingå i bankunionen.

Kommissionen tillsatte i februari 2012 en högnivågrupp för att bedöma behovet av strukturreformer i EU:s banksektor. Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen var ordförande i arbetsgruppen, som lämnade sitt förslag till EU-kommissionen i oktober 2012 (se ruta 5, s. 34). En av arbetsgruppens viktigaste rekommendationer var att bankernas högriskverksamhet bör över-

föras till ett separat dotterbolag när sådan verksamhet överskrider en viss storleksklass.

Baselkommittén för banktillsyn publicerade i oktober 2012 en rekommendation om skärpta kapitaltäckningskrav för systemviktiga banker på nationell nivå. Systemviktiga är banker vars insolvens eller andra stora problem allvarligt kan skada landets hela ekonomi. I syfte att minska denna risk rekommenderade Baselkommittén strängare kapitalkrav för systemviktiga banker än för andra banker för att stärka deras risktolerans.

I sin analys av den finansiella stabiliteten i maj 2012 påtalade Finlands Bank att finländska myndigheter bör ges befogenheter att tillgripa diskretionära medel för att hålla tillbaka en överdriven ökning av åtminstone den totala kreditgivningen och bolånen. Finlands Bank konstaterade vidare att det var skäl att överväga om myndigheterna borde tilldelas diskretionära verktyg för att dämpa en överdriven ökning av bland annat bankernas balansomslutningar och kortfristiga marknadsfinansiering.

I januari 2012 tillsatte finansministeriet en arbetsgrupp som fick i uppdrag att utarbeta nödvändiga åtgärder för att skapa ett system för makrofinansiell tillsyn på nationell nivå. Arbetsgruppen under ledning av minister Antti Tanskanen lämnade i början av november ett förslag till nya verktyg för finländska myndigheter för att motverka s.k. systemrisk. Med systemrisk avses kollektiva risker som byggs upp i eller förstärks av finanssystemet och som, om de realiserar, ger upphov till allvarliga störningar i hela finanssystemet och i ekonomin som helhet. En mer detaljerad redogörelse för arbetsgruppens förslag ges i ruta 6 (s. 35).

Ruta 4.

Bankunionen

Europeiska rådet beslutade i juni 2012 att fördjupa den ekonomiska och monetära unionen som en åtgärd i kampen mot den ekonomiska krisen. Som ett led i denna målsättning lade Europeiska kommissionen i september 2012 fram sin plan om en bankunion. **Initiativet om en bankunion** lyfter tre viktiga delområden av den finansiella stabiliteten från nationell nivå till EU-nivå: tillsynen av banker, systemet för avveckling av banker i kris och insättningsgarantisystemet. Syftet med bankunionen är att återställa förtroendet för finanssystemets funktion och minska samhällskostnaderna av bankkriser.

Europeiska centralbanken och de nationella behöriga myndigheterna bildar **den gemensamma tillsynsmekanismen** (Single Supervisory Mechanism, SSM). ECB svarar för den gemensamma tillsynsmekanismens allmänna funktion och övervakar bankerna i euroområdet i nära samarbete med de nationella tillsynsmyndigheterna. Banker med betydelse för den finansiella stabiliteten i euroområdet underställs ECB:s direkta tillsynsansvar. EU-länder utanför euroområdet kan också delta i den gemensamma tillsynsmekanismen, om de så önskar.

ECB:s penningpolitiska uppgifter hålls strikt åtskilda från tillsynsuppgifterna för att undvika eventuella intressekonflikter mellan målen för dels penningpolitiken och dels tillsynen av bankernas kapitaltäckning. För detta ändamål inrättas vid ECB en tillsynsnämnd med ansvar för förberedelserna av tillsynen. Tillsynsnämndens beslutsutkast

anses vara godkända, om de inte förkastas av ECB-rådet. De nationella tillsynsmyndigheterna ska fortsätta att utöva sådana tillsynsuppgifter som inte har överförts på ECB och som gäller t.ex. konsumentskydd, penningtvätt, betaltjänster och filialer till banker från tredjeländer.

Vid Europeiska rådets sammanträde den 13–14 december 2012 nåddes enighet om detaljerna i den gemensamma tillsynsmekanismen. Det konkreta genomförandet sker inom loppet av 2013 och målet är att den gemensamma tillsynsmekanismen ska vara funktionsklar i början av 2014.

Kommissionens förslag till **direktiv om rekonstruktion och avveckling av kreditinstitut och värdepappersföretag** från juni 2012 innebär en betydande harmonisering och revidering av medlemsländernas krishanteringsbefogenheter och -verktyg. Direktivet innehåller ännu inte något förslag om en gemensam avvecklingsmekanism för banker i kris men skapar en god grund för en sådan.

Syftet med ett **insättningsgarantisystem** på EU-nivå är att öka insättarnas förtroende för att systemet fungerar också under mer omfattande kriser. Enbart misstankar om att insättningsgarantisystemet inte fungerar kan leda till en uttagsanstormning som förvärrar problemen ytterligare. Funktionen i ett insättningsgarantisystem som omfattar hela EU skulle inte vara beroende av ett enskilt medlemslands betalningsförmåga, vilket skulle stärka förtroendet för insättningsgarantins hållbarhet som helhet.

Högnivågruppens förslag till strukturreformer inom EU-banksektorn

En högnivågrupp tillsattes i början av 2012 för att bedöma behovet av strukturreformer i banksektorn inom EU. Gruppen fick i uppdrag att utreda huruvida det finns behov för strukturförändringar i banksektorn i tillägg till de regelinitiativ som redan är under beredning. Målet är ett säkert, stabilt och effektivt banksystem som tjänar medborgarnas, EU-ekonomins och den gemensamma marknadens intressen. Uppdraget föranleddes av de strukturreformer som var på gång i USA och Storbritannien.

Arbetsgruppen, där Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen var ordförande, lämnade sitt förslag till EU-kommissionen den 2 oktober 2012.

Arbetsgruppen lade fram fem förslag till reformer på EU-nivå.

1. Obligatorisk separation av högriskhandel med värdepapper från bankgruppens övriga verksamheter

Bankernas handel med värdepapper och derivatkontrakt för egen räkning och relaterad marknadsgarantrörelse ska organiseras i en separat juridisk enhet ("tradingbolag") inom bankkoncernen, om denna verksamhet är av betydande omfattning. Detsamma gäller låneförbindelser till exempelvis hedgefonder och saminvesteringsfonder. Däremot behöver lågrisktransaktioner med värdepapper och derivatkontrakt för kundens räkning inte hållas åtskilt.

Tradingbolaget ska kapitaliseras och finansieras på marknaden och får inte motta insättningar som omfattas av insättningsgarantin.

Den del av bankkoncernen som tar emot insättningar, den s.k. inlåningsbanken, får inte stödja tradingbolaget vare sig direkt eller indirekt i sådan utsträckning att dess kapitaltäckning äventyras eller de allmänna limiterna för stora riskkoncentrationer överskrids. Endast inlåningsbanker får tillhandahålla hushållskunder betaltjänster.

2. Mer långtgående separation från inlåningsbanksverksamhet

När myndigheterna godkänner bankkoncernens plan för rekonstruktion och avveckling ska de noggrant bedöma om det med tanke på planens trovärdighet krävs till exempel en mer långtgående separation av tradingverksamheterna från inlåningsverksamheten.

3. Investeransvar via bail in-instrument

Bankerna ska till investerare utanför banksektorn emittera en viss mängd skuldinstrument som kan konverteras till eget kapital eller skrivas ned för att täcka förluster (s.k. bail in-instrument). Avtalsvillkoren för bail in-instrumenten ska vara så tydliga som möjligt. Förslaget kompletterar kommissionens förslag till direktiv om rekonstruktion och avveckling av banker och dess bestämmelser om en snabb process för rekonstruktion av problemdrabbade banker och förlusttäckning som avviker från normalt konkursförfarande.

4. Kapitalkrav

Kommissionen ska bedöma om de internationella förslag till ökade kapitalkrav för bankernas handelsportfölj som nu är under beredning är tillfredsställande ur EU-perspektiv. Motsvarande bedömning ska också genomföras för kapitalkraven beträffande bostads- och fastighetslån.

5. Sund företagsstyrning i bankerna

Företagsstyrningen i bankerna ska stärkas, så att större fokus ställs bland annat på riskhanteringsroll och incitamentssystem med återhållsamma och långsiktiga ersättningar.

Europeiska kommissionen inledde ett samråd efter utgivningen av rapporten och svarar för konsekvensanalysen. Kommissionen väntas meddela om fortsatta åtgärder före sommaren 2013.

Organisation av makrotillsynen i Finland

Upptrappningen av den internationella finanskrisen 2008 gav upphov till omfattande internationella projekt för att effektivisera regleringen och tillsynen av finansmarknaden. Som ett led i dessa reformer pågår nu en utformning av s.k. makrotillsynsverktyg som myndigheterna vid behov ska kunna tillgripa för att motverka risker som hotar stabiliteten i hela det finansiella systemet. Makrotillsynsverktygen kompletterar den traditionella regleringen och tillsynen av kapitaltäckning och likviditet på kreditinstitutsnivå.

En arbetsgrupp tillsatt av finansministeriet för att förbereda införandet av makrotillsynsverktyg i Finland lämnade sin rapport i november 2012. Arbetsgruppens förslag till ny lagstiftning grundar sig på Europeiska systemrisknämndens (European Systemic Risk Board, ESRB) rekommendationer och EU-kommissionens förslag till ett nytt s.k. kreditinstitutsdirektiv.

I arbetsgruppens förslag ingår ytterligare kapitalbuffertar för bankerna i enlighet med de nya internationella kapitaltäckningsreglerna (Basel III). Särskilt viktig för makrotillsynen är den s.k. kontracykliska kapitalbufferten, som kan regleras nationellt för att stabilisera läget på kreditmarknaden, så att kapitaltäckningskraven för bankerna skärps om deras utlåning växer exceptionellt snabbt, medan de ursprungliga kapitalkraven kan återinföras vid en lågkonjunktur.

Enligt arbetsgruppen borde den fortsatta beredningen inriktas på en bedömning av möjligheterna att i Finland kräva en särskild systemriskbuffert av de systemiskt sett viktigaste kreditinstituten.

Utöver nya kapitaltäckningskrav för bankerna föreslog arbetsgruppen också att storleken på banklån mot säkerheter i bostad, fastigheter och värdepapper vid behov kunde begränsas i förhållande till säkerheternas värde. Ett sådant s.k. lånetak har tillämpats i Sverige sedan 2010. Enligt arbetsgruppens förslag kunde den eventuella maximala belåningsgraden fastställas till minst 80 % för bostadslån och 60 % för lån mot säkerheter i värdepapper.

Arbetsgruppen föreslog vidare att Finansinspektionen ska vara den behöriga myndighet som fattar beslut om såväl temporära extra kontracykliska kapitalkrav för bankerna för att utjämna konjunkturcyklerna på kreditmarknaden som begränsningar av den maximala belåningsgraden. Besluten skulle fattas av Finansinspektionens direktion efter samråd med finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Finlands Bank.

I december 2012 nåddes en överenskommelse inom EU om att upprätta en gemensam tillsynsmekanism (Single Supervisory Mechanism, SSM), som innebär att huvudansvaret för tillsynen av bankerna i euroområdet överförs på Europeiska centralbanken (ECB) 2014. Därefter deltar även ECB i beslut om användningen av makrotillsynsverktyg. ECB ska tillfrågas om beslut på nationell nivå. ECB kan också direkt, i stället för de nationella myndigheterna, skärpa de kontracykliska kapitalkraven om den finner det nödvändigt.

Finansiell infrastruktur

Med finansiell infrastruktur avses betalningssystem och handels-, clearing- och avvecklingssystem för värdepapper. För finansmarknaden och hela samhällsekonomin är det ytterst viktigt att dessa system fungerar klanderfritt. I sin lagstadgade verksamhet övervakar Finlands Bank denna infrastruktur och deltar i utvecklingen av den genom att sörja för att systemen fungerar säkert och effektivt.

Finlands Bank utför den allmänna övervakningen genom att bevaka systemens funktion och göra löpande bedömningar av dem i enlighet med allmänna övervakningsprinciper som harmoniserats mellan centralbankerna i euroområdet. Internationella regleringsbanken (Bank for International Settlements, BIS) utfärdade 2012 nya globala principer för allmän övervakning av vissa finansmarknadssystem, som också Finlands Bank som en del av Eurosystemet har förbundit sig att följa.

Den finansiella infrastrukturen har huvudsakligen fungerat tillförlitligt och således bidragit till hanteringen av finans-krisen. Övergången till ett gemensamt eurobetalningsområde (Single Euro Payments Area) för SEPA-gireringar 2011 gick dock inte utan problem och störningarna i förmedlingen av inhemska betalningar har fortsatt. Bankerna har under ledning av Finansbranschens Centralförbund genomfört många tekniska, operativa och kommunikationstekniska förbättringar, som bedömts nödvändiga i den allmänna övervakningen. Arbetet fortsätter ännu med utveckling av beredskapsrutiner.

I egenskap av utvecklare av infrastrukturen arrangerade Finlands Bank i maj det sjätte betalningsforumet, som behandlade de framtida utmaningarna för bland annat säkerheten i massbetalningar i Europa och olika aktörers beredskap för störningar i den dagliga betalningsförmedlingen. En kärngrupp inom SEPA-forumet fortsatte under ledning av Finlands Bank arbetet med att fullborda övergången till SEPA. Under

2012 genomförde bankerna nödvändiga systemändringar för att möjliggöra en övergång från nationell direktdebitering till ersättande tjänster under 2013.

TARGET2-Securities (T2S) är en gemensam avvecklingsplattform för värdepapperstransaktioner, som tillhandahålls av centralbankerna i euroområdet. Avsikten är att T2S-verksamheten ska inledas i etapper från och med början av 2015. Enligt nuvarande planer ansluter sig den nationella värdepapperscentralen i Finland till T2S-plattformen 2016 i slutfasen av införandeperioden. Finlands Bank har aktivt deltagit i förberedelserna på EU-nivå och koordinerat de nationella förberedelserna.

Till de viktigaste slutförda lagstiftningsprojekten på infrastrukturuområdet under året hörde totalreformen av värdepappersmarknadslagstiftningen och EU-förordningen om centrala motparter, derivat och transaktionsregister. Därtill bereds för närvarande en förordning med harmoniserade regler för värdepapperscentraler. Finlands Bank har också deltagit intensivt i beredningen av dessa projekt.

Tillgången på kontanter och banktjänster är en väsentlig del av ett välfungerande finansiellt system. Finlands Bank har närmast sig bankerna via Finansbranschens Centralförbund och krävt att de ska sörja för utbudet av kontanter och banktjänster till alla kundgrupper. Banker som avvecklar kontors- och banktjänster ska informera sina kunder om hur dessa framöver kan få de banktjänster de behöver.

Finlands Bank har fortsatt att utveckla verktyget för analys av betalnings- och avvecklingssystem, BoF-PSS2-simulatorn. I augusti arrangerade banken ett 10-årsjubileumsseminarium för internationella användare av simulatorn. BoF-PSS2-simulatorn används världen över av centralbanker, universitet och vissa clearingorganisationer. De senaste årens finanskris har ytterligare ökat intresset för stresstestning av finansiella infrastrukturer med hjälp av simulering-modellering.

Betalsystemtjänster

TARGET2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) är ett system för stora betalningar med bruttoavveckling i realtid. Systemet ägs och drivs av Eurosystemet. Via TARGET2-systemet genomförs också Eurosystemets penningpolitiska transaktioner, och viktiga betalnings-, clearing- och avvecklingssystem överför sina eurobetalningar via systemet.

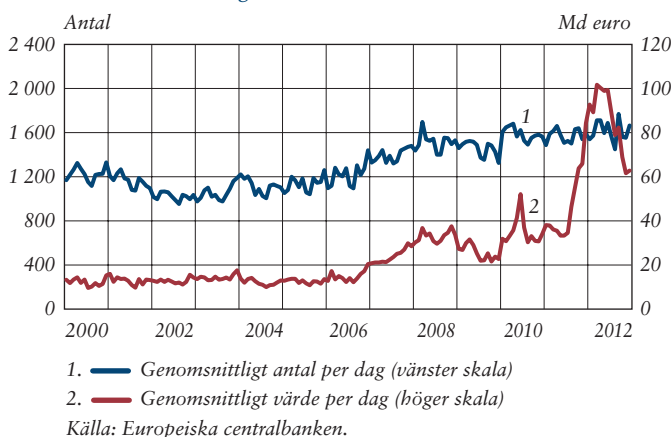
TARGET2-systemets tillgänglighet under 2012 uppfyllde åter de högt ställda målen. Under hela året registrerades i TARGET2-systemet i genomsnitt 354 000 betalningar per dag till ett sammanlagt värde av ca 2 500 miljarder euro. Av dessa registrerades i genomsnitt 1 600 betalningar per dag i Finlands Banks TARGET2-delsystem, där betalningarnas totala värde uppgick till 85,4 miljarder euro. Registrerade betalningar i TARGET2-systemet ökade något i värde och antal i hela systemet. Betalningarna i Finlands Banks delsystem ökade likaså i värde och antal under 2012 (diagram 11). I december 2012 hade TARGET2-systemet 999 direkta deltagare, som hade anslutit sig till systemet via 24

centralbankers delsystem. Vid slutet av 2012 hade Finlands Banks TARGET2-delsystem 23 deltagare, varav tre var anslutna system.

Via bankernas betalningssystem PMJ förmedlades betalningar som satsöverföringar mellan de 12 PMJ-bankerna i Finland. Redan 2011 hade antalet och värdet av betalningar registrerade i detta system krympt betydligt till följd av övergången till det gemensamma eurobetalningsområdet (Single Euro Payments Area, SEPA) och överföringen av betalningarna till det europeiska STEP2-systemet, som upprätthålls av EBA Clearing. Finlands Banks operativa roll när det gäller avveckling av fordringar och skulder i PMJ-systemet upphör under 2013.

Under året flyttades fokus i Eurosystemets projekt TARGET2-Securities (T2S) över till operativa förberedelser. Finlands Bank inledde mot slutet av 2012 sitt eget operativa T2S-projekt, som ger upphov till ett helt nytt uppgiftsområde på Finlands Bank. I början av året startade Finlands Bank också ett eget pilotprojekt för utveckling av ett nytt säkerhetshanteringssystem (BoF-CMS-Cola) för banken. Syftet är att utforma, planera och genomföra ett modernt säkerhetshanteringssystem för bankens nationella och internationella behov.

Diagram 11.
TARGET2-betalningar i TARGET2-Suomen Pankki

Tillgångsförvaltning

Finlands Banks finansiella tillgångar och tillgångsförvaltning

Finlands Bank förvaltar tillgångar till ett värde av totalt ca 16 570 miljoner euro. Dessa tillgångar består av bankens egna finansiella tillgångar, en del av ECB:s valutareserv och tillgångarna i Finlands Banks pensionsfond. Vid slutet av 2012 uppgick värdet av bankens egna finansiella tillgångar till 15 073 miljoner euro, andelen av ECB:s valutareserv till 912 miljoner euro och pensionsfondens tillgångar till 583 miljoner euro.

De finansiella tillgångarna består av guld, valutareserven och tillgångar i euro. Valutareserven är i sin tur uppdelad i en likviditetsportfölj och en investeringsportfölj i utländsk valuta och består även av Internationella valutafondens (IMF) särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) (tabell 1). När de korta räntorna på statslån i euroområdet hade sjunkit mycket lågt, delvis rent av blivit negativa, beslutade Finlands Bank att tillfälligt minska sina finansiella tillgångar med 3 miljarder euro under andra halvåret 2012. Det genomfördes genom att beloppet av statsobligationer från euroområdet i de finansiella tillgångarna minskades, vilket ledde till att eurotillgångarnas procentuella andel av de finansiella tillgångarna sjönk (tabell 2).

Mål och avkastning för investeringsverksamheten

Med Finlands Banks investeringsverksamhet avses investering av bankens likviditetsportfölj och investeringsportfölj i utländsk valuta och euro på den internationella finansmarknaden.

Målet för Finlands Banks investeringsverksamhet är att sörja för tillgångarnas säkerhet, likviditet och avkastning (tabell 3). Genom sin investeringsverksamhet säkrar Finlands Bank värdet på sina finansiella tillgångar och sin förmåga att vid behov

Tabell 1.

Finlands Banks finansiella tillgångar*

	31.12.2012 Mn euro
Guld	1 988
Valutareserv	4 773
SDR	711
Likviditetsportfölj	1 200
Investeringsportfölj i utländsk valuta	2 862
Investeringsportfölj i euro	8 312
Summa	15 073

* Köpprogrammen för säkerställda obligationer räknas inte till de finansiella tillgångarna. Effekten av SDR-säkringstransaktioner har beaktats så att SDR-komponentvalutorna i investeringsportföljen i utländsk valuta har minskats och investeringsportföljen i euro ökat.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 2.

Valutafördelningen av Finlands Banks finansiella tillgångar*

Valuta	31.12.2012 %	31.12.2011 %
Euro (EUR)	55	61
US-dollar (USD)	19	17
Brittiska pund (GBP)	5	5
Japanska yen (JPY)	3	3
Guld (XAU)	13	11
SDR	5	3
Summa finansiella tillgångar	100	100

* Köpprogrammen för säkerställda obligationer räknas inte till de finansiella tillgångarna. Effekten av SDR-säkringstransaktioner har beaktats så att SDR-komponentvalutorna (USD, GBP, JPY) har minskats och tillgångarna i euro ökat.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 3.

Avkastning på Finlands Banks egna finansiella tillgångar 2011 och 2012

	2012 %	2012 Mn euro	2011 %	2011 Mn euro
Ränteavkastning	2,59	380,3	3,24	460,6
Valutakursintäkter	-0,84	-100,4	1,06	161,6
Total avkastning	1,73	279,8	4,30	622,2

Källa: Finlands Bank.

stödja likviditeten i banksystemet och i ekonomin. Banken måste alltså alltid vid behov vara beredd att tillhandahålla likviditet för centralbanksbehov, men investeringarna måste samtidigt ge en hög avkastning i förhållande till risknivån så att också en positiv framtida utveckling av balansräkningen kan garanteras.

På de delvis motstridiga behoven avseende tillgångarna svarar banken genom att dela upp tillgångsförvaltningen på två separata portföljer: en likviditetsportfölj och en investeringsportfölj. Det strategiska målet för förvaltningen av likviditetsportföljen är att säkerställa bankens förmåga att tillhandahålla likviditet för akuta penningpolitiska behov under alla förhållanden. Förvaltningen av investeringsportföljen syftar i sin tur till att säkerställa de finansiella tillgångarnas värde och Finlands Banks förmåga att även i framtiden uppfylla sina skyldigheter som centralbank. Det uppställda målet för allokeringen av investeringarna och de strikta restriktionerna avseende kreditrisk garanterar att Finlands Banks likviditets- och investeringsportföljer är placerade i värdepapper med hög kvalitet och låg risk.

Ränteavkastningen på både likviditets- och investeringsportföljerna påverkas huvudsakligen av den strategiska allokeringen och durationen av investeringarna. Likviditetsportföljen består enbart av statsobligationer i amerikanska dollar för att säkerställa att Finlands Bank vid behov med mycket kort varsel kan tillhandahålla centralbanksfinansiering i utländsk valuta. Också investeringsportföljen består i stor utsträckning av statsobligationer. Under 2012 sänktes kreditbetyget för flera länder, varpå tyngdpunkten i Finlands Banks investeringar i statsobligationer flyttades till stater med högsta kreditbetyg. En liten del av statsobligationerna i investeringsportföljen gäller euroländer som råkat i finansiella svårigheter. I investeringsportföljen ingår dessutom investeringar i kreditriskexponerade investeringskategorier. Den strategiska durationen för både likviditets- och investeringsportföljerna är 2 år.

Ränteutvecklingen under 2012 påverkades i hög grad av centralbankernas extraordinära stimulansåtgärder och låga penningpolitiska räntor. I euroområdet ledde ECB:s refinansieringstransaktioner med 3 års löptid och särskilt bankens löfte om att vidta alla nödvändiga åtgärder för att bevara euron, i förening med den ökade efterfrågan på marknaden under andra halvåret, till ett kraftigt räntefall. Dessa faktorer påverkade värdestegringen på Finlands Banks investeringar, vilket speglas i resultatet i form av goda räntetäkter.

Likviditets- och investeringsportföljerna gav 2012 en total avkastning på 1,73 %, dvs. ca 280 miljoner euro. Den totala avkastningen består av ränteavkastning och valutakurseffekt (tabell 3). Valutakurseffekten på likviditets- och investeringsportföljerna var -0,84 %, dvs. ca -100 miljoner euro. Ränteavkastningen på likviditetsportföljen uppgick 2012 till 0,39 %, vilket motsvarade ca 4,9 miljoner euro. Ränteavkastningen på investeringsportföljen uppgick 2012 till 2,79 %, dvs. ca 375 miljoner euro. Avkastningsmålet för bankens investeringsportfölj är detsamma som alternativkostnaden för att behålla tillgångarna, som motsvarar centralbanksräntan för varje enskild placeringsvaluta. Ränteavkastningen på investeringsportföljen var 2012 i genomsnitt 2,07 % högre än centralbanksräntan. Det glidande medelvärdet för 5 år var 2,58 % högre än centralbanksräntan.

Efter att euron förstärktes under andra halvåret var valutakursförändringen i valutareserven negativ (diagram 12). Under året fluktuerade eurons värde mot den amerikanska dollarn inom intervallet 1,206–1,346 och låg vid slutet av året ca 2,0 % högre än vid årets början.

Genom aktiv förvaltning kan bankavdelningens investeringsbyrå i sina investeringsbeslut avvika från den strategiska allokeringen av investeringsportföljen inom det handlingsutrymme som risklimiterna medger. Den aktiva förvaltningen tar ställning till och fattar beslut om allokeringsandelarna, räntenivån och räntekurvans utform-

ning och även relativa värden av enskilda värdepapper. Avvikelsen möjliggör en snabbare reaktion på förändringar i konjunkturutsikterna än den strategiska allokeringen kan åstadkomma. Målet med en aktiv förvaltning är att uppnå meravkastning utöver resultatet av den strategiska allokeringen. För den aktiva förvaltningen har ställts ett relativt avkastningsmål i förhållande till den strategiska allokeringen mätt som ett glidande medelvärde av avkastningarna under de tre föregående åren. Under året fokuserades den aktiva förvaltningen på kreditriskexponerade investeringskategorier och gav ett positivt resultat på ca 50 miljoner euro. Det glidande medelvärdet av meravkastningen för 3 år var 0,12 %.

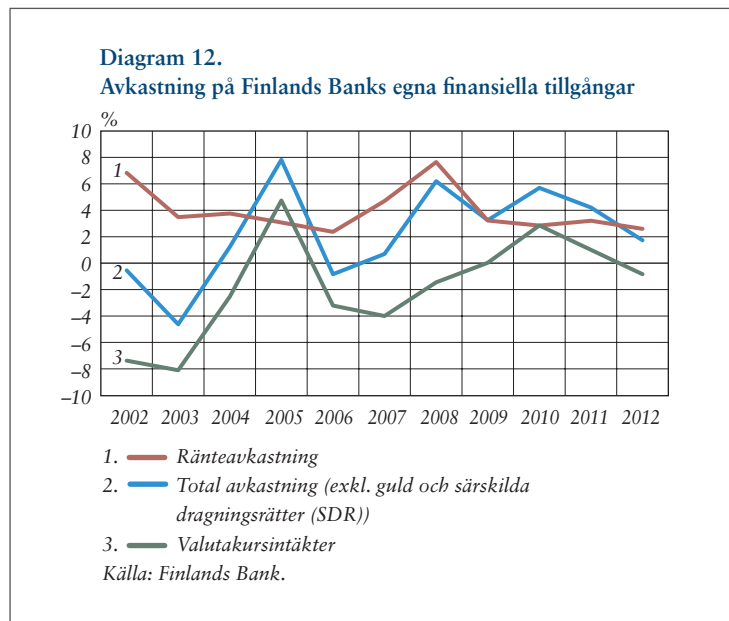
Investeringsobjekt

Finlands Banks investeringsportfölj har på marknaderna för de valda valutorna placerats i statsobligationer, obligationer utgivna av statsbundna institutioner, säkerställda obligationer och obligationer utgivna av företag (tabell 4). Likviditetsportföljen består endast av investeringar i statsobligationer i amerikanska dollar.

Investeringarna sprids för att minska riskerna i enskilda investeringar, skapa meravkastning och uppnå en högre avkastning i förhållande till risk. De viktigaste principerna för hantering av kreditrisker är ett lägsta kreditbetyg för emittenterna och en effektiv spridning av placeringarna geografiskt, sektorvis och enligt kreditbetyg. Investeringarnas fördelning på kreditbetyg och geografiska områden framgår av noterna till bokslutet (s. 109).

Omläggning och genomförande av investeringsverksamheten

Under 2012 fortsatte Finlands Bank den omläggning av investeringsverksamheten som hade inletts 2010. Huvudmålet för omläggningen har varit att fokusera mera på helheten i verksamheten och handla i enlighet med marknadsstandarderna utan att glömma centralbankspektivet. Ett vik-

tigt led i omläggningen var att övergå till att använda sådana offentliga index i tillgångsförvaltningen som är skräddarsydda för att bevara riskprofilen i verksamheten oförändrad. Ett nytt styrsystem infördes den 1 de-

Tabell 4.

Finlands Banks likviditetsportfölj och investeringsportfölj, strategisk allokering och allokering vid årets slut

Likviditetstillgångar	Strategisk allokering (%)	Allokering vid årets slut (%)
Statsobligationer	100	100
Investeringsportfölj	Strategisk allokering (%)	Allokering vid årets slut (%)
Statsobligationer	68	60
Obligationer utgivna av statsbundna institutioner	20	24
Säkerställda obligationer	6	7
Företagsobligationer	6	7
Kassatillgångar	0	2
Summa	100	100

Källa: Finlands Bank.

cember 2012. I början av september upphörde värdepappersmarknadsprogrammet (Securities Markets Programme, SMP) och i oktober upphörde det andra köpprogrammet för säkerställda obligationer (Covered Bond Purchase Programme, CBPP2). Banken har också upprätthållit beredskap att aktivera programmet för direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions, OMT).

I investeringsverksamheten avstår Finlands Bank från att agera på samma marknader där de penningpolitiska transaktionerna utförs. På grund av ovan nämnda program var därför den egna investeringsverksamheten mer begränsad än normalt särskilt på marknaden för säkerställda obligationer.

ECB:s valutareserv

Europeiska centralbankens valutareserv förvaltas av de nationella centralbankerna i Eurosystemet i proportion till deras andelar enligt den s.k. kapitalfördelningsnyckeln. Reserverna består av fordringar i amerikanska dollar och japanska yen och av guld och IMF:s särskilda dragningsrätter. Utgångspunkten är att varje centralbank förvaltar en portfölj. Europeiska centralbankens valutareserv uppgick vid utgången av 2012 till ca 64,8 miljarder euro. Från början av 2012 förvaltade Finlands Bank tillsammans med Estlands centralbank en reservandel i amerikanska dollar som bestod av Finlands och Estlands sammanlagda valutareservandelar. Värdet av den gemensamma andelen uppgick vid slutet av 2012 till ca 912 miljoner euro. ECB:s valutareserv är till sin karaktär en interventionsreserv, så säkerhets- och likviditetsmålen betonas i placeringen av reserven. Mer information om förvaltningen av ECB:s valutareserv finns i ECB:s årsrapport.

Finlands Banks pensionsfond

Målet för Finlands Banks pensionsfond är att utveckla förvaltningen av tillgångarna för täckning av pensionsåtagandet enligt allmänna principer för förvaltning av pen-

sionsmedel. Dessa principer kan skilja sig från principerna för förvaltning av centralbankens egna finansiella tillgångar. Pensionsfondens tillgångar uppgick den 31 december 2012 till 583 miljoner euro och pensionsåtagandet till 578 miljoner euro. Tillgångarna gav 2012 en total avkastning på 12 %. Mer information om tillgångsförvaltningen finns i pensionsfondens egen årsredovisning.

Risker och riskhantering i investeringsverksamheten

Investeringsverksamheten exponeras för risker som banken söker identifiera, mäta och begränsa genom riskhantering. Riskerna i Finlands Banks investeringsverksamhet kan indelas i marknadsrisk, kreditrisk, likviditetsrisk och operativa risk (se definitionerna av riskerna i noterna till bokslutet, s. 111). I hanteringen av riskerna används allmänt tillämpliga riskhanteringsmetoder, marknads- och kreditriskmodeller och känslighetsanalyser.

Finlands Banks finansiella tillgångar investeras i enlighet med internationella åtaganden och krishanteringsbehov. För dessa åtaganden och behov har Finlands Bank investeringar och andra fordringar i utländsk valuta, vilka ger upphov till valutakursrisk. Dessutom har banken en betydande investeringsportfölj i euro för att täcka den exponering som uppkommer särskilt genom de utelöpande sedlarna.

När det gäller riskerna i investeringsverksamheten spelar investeringskategorier och deras andelar av de totala finansiella tillgångarna en nyckelroll. Finlands Banks direktions fastställer årligen det strategiska allokeringmålet enligt investeringskategori och de tillåtna variationsintervallen för andelarna. De nuvarande investeringskategorierna är statsobligationer, obligationer utgivna av statsbundna institutioner, säkerställda obligationer, företagsobligationer och kontanter.

Utgångspunkten är att målnivån och valutfördelningen av investeringar och

fordringar i utländsk valuta ses över i Finlands Bank vart tredje år. Det föregående beslutet om saken hade fattats i slutet av 2009 och före utgången av 2012 hade inget nytt beslut fattats. På samma sätt som under föregående år garderade sig Finlands Bank 2012 delvis mot SDR-valutakursrisken genom att sälja andra SDR-komponentvalutor (amerikanska dollar, brittiska pund och japanska yen) mot euro.

I hanteringen av ränterisken använder sig Finlands Bank främst av s.k. modifierad duration, som anger förändringen i investeringarnas värde då räntenivån på marknaden förändras. Den genomsnittliga durationen för investeringarna har förkortats till ca 2 år från ca 2,5 år vid slutet av 2011. Dessutom har Finlands Bank minskat sina finansiella tillgångar genom att sänka beloppet av statsobligationer i euro i investeringsportföljen. Både minskningen av de finansiella tillgångarna och förkortningen av investeringarnas duration har minskat ränterisken i de finansiella tillgångarna. Banken söker dessutom hantera ränterisken i de finansiella tillgångarna genom att sprida både valuta- och euroinvesteringarna på obligationer med olika löptid.

Den aggregerade marknadsrisken, valutakursrisken och ränterisken mäts dagligen med hjälp av VaR-värdet (diagram 13). Dessutom används en VaR-limit för att begränsa ränterisken i investeringsportföljen i relation till ett jämförelseindex. Sättet att fastställa VaR-limten för investeringsportföljen ändrades och limitens storlek sågs över, då ett jämförelseindex baserat på offentliga index i december 2012 infördes för tillgångsförvaltningen i stället för en internt skräddarsydd jämförelseportfölj.

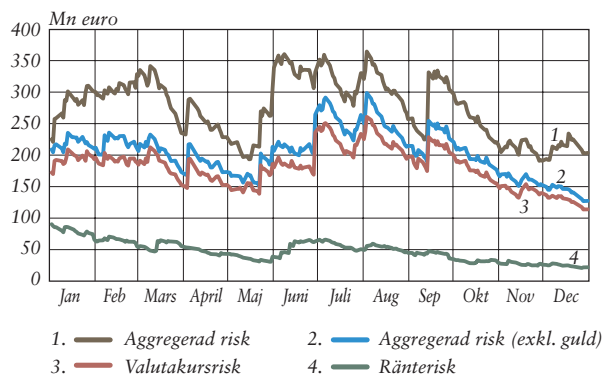
Kreditriskexponeringar mot värdepappersemitter och motparter vid inlåning mäts och begränsas dagligen på tre olika konfidensnivåer med en separat VaR-modell för kreditrisk. Av emittenter och motparter som utgör investeringsobjekt krävs tillräckligt goda kreditbetyg. Detta säkerställs genom att lägsta tillåtna offentliga kreditbetyg fastställs. Emittenter och motparter

övervakas också med hjälp av marknadsbaserade indikatorer. En liten del av de finansiella tillgångarna kan även investeras i inhemska emittenter som saknar offentligt kreditbetyg. Dessa kontrolleras särskilt för att lämpliga gränser ska kunna sättas.

Kreditrisken hanteras dessutom genom en effektiv spridning av investeringarna, vilket säkerställs genom att limiter fastställs för emittenter, motparter och skuldinstrument. Under 2012 infördes investeringskategorier för fastställandet av limiter för enskilda emittenter och limitstrukturen, beräkningsgrunderna och storleken på limiterna fastställdes. Genom ändringen skapades en enhetlig limitstruktur i förhållande till den övriga tillgångsförvaltningen och harmoniserades reglerna för fastställande av limiterna inom investeringskategorierna. Limitstorleken påverkas inte bara av investeringskategorin utan också av bland annat kreditbetyget, valutan och löptiden.

Likviditetsrisken hanteras genom att Finlands Bank fastställer en viss andel av de finansiella tillgångarna som måste uppfylla höga likviditetskrav och kunna säljas med kort varsel och till låga kostnader. Finlands

Diagram 13.
VaR-värden* för marknadsrisk i Finlands Banks finansiella tillgångar 2012

* En månads horisont med ett konfidensintervall på 95 %.
Källa: Finlands Bank.

Foto: Peter Mickelsson.

Banks direktion fastställer storleken på denna likviditetsportfölj. Också likviditets-egenskaperna i de övriga finansiella tillgångarna övervakas. Begränsningar har fastställts för löptiden för investeringsinstrument och för Finlands Banks andel av enskilda obligationsemissioner eller av emitentens totala skulder. Dessutom finns det särskilda regler för värdepapperslån och blankning.

Den operativa risken hanteras genom att sörja för en tillräcklig och kompetent personal och satsa på tillförlitliga datasystem. Också tillförlitliga och väldokumenterade arbetsprocesser och arbetsinstruktioner sänker den operativa risken. Dessutom har adekvata reservsystem byggts upp, som testas regelbundet.

Mer information om riskhanteringen och riskkontrollen i investeringsverksamheten samt riskmått och fördelningar framgår av noterna till bokslutet (s. 108).

De sista marken löstes in på Finlands Bank i början av 2012, då 10 år hade förflutit från att euron hade införts som kontantvaluta.

Foto: Peter Mickelsson.

Sedlar och mynt

Finlands Bank ger ut kontanter i Finland. Eurosedlar upphandlas med ECB:s tillstånd hos sedeltryckerier som godkänts av Eurosystemet. Varje euroland har tilldelats en viss andel av hela systemets gemensamma upphandlingsansvar. Under de senaste åren har Finlands Bank upphandlat eurosedlar genom ett gemensamt anbudsförfarande med åtta euroländer. De mynt Finlands Bank ger ut köps till nominellt värde av staten. Inom kontantförsörjningen är Finlands Banks avtalskunder för närvarande det bankägda Automatia, S-gruppens Rekla och Ålandsbanken, som sköter kontantförsörjningen på Åland. Inom kontantförsörjningen är Finlands Bank grossist, medan avtalsparterna ansvarar för detaljistkunderna.

Trots att statistik och enkäter visar att användningen av kontanter i inhemska betalningstransaktioner har minskat betydligt under drygt tio år, har ökningen i Finlands Banks utgivning av eurokontanter inte avtagit nämnvärt. I praktiken söker sig ökningen i kontantvolymen utanför landets gränser via turismen, vilket innebär att den faktiska mängden kontanter i aktivt omlopp i Finland inte har ökat under de senaste

åren. Distributionen av kontanter till allmänheten via bankomater och kontor har också tenderat att minska något. Beräknat i euro förlorade kontanter sin ställning som vanligaste betalningsmedel i Finland i mitten av 2000-talet. Under de senaste åren har endast knappt en tredjedel av konsumenterna betalat dagligvaror främst med kontanter.

Förändringar i kontanttillgången

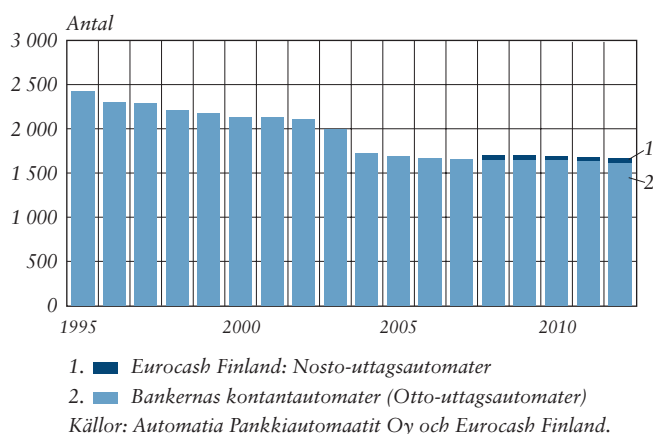
Den minskade kontantanvändningen återspeglas också i tillgången till kontanter, i synnerhet i glesbygden. Antalet bankkontor som tillhandahåller kontanttjänster minskade med 76 under 2012, och i dag finns det 1 005 bankkontor. Tillgången till kontanter via bankomatnätet har dock inte försämrats nämnvärt under de senaste åren. Under 2012 stängde bankerna 25 kontantautomater, men samtidigt lade den självständiga tjänsteleverantören Eurocash ut 12 nya Nosto-kontantautomater (diagram 14). Problemen med kontantdistributionen via automater gäller främst glesbygden.

Som ett svar på den allmänna diskussionen om tillgången till kontanter beslutade Automatias styrelse sommaren 2012 att slopa den så kallade placeringsavgiften för automater som ligger på över 20 km:s avstånd från nästa bankomat. Därigenom kan små orter där antalet automatuttag är litet bevara sina automater för att säkra tillgången på kontanter.

I november framhöll Finlands Bank i ett pressmeddelande att kontanttjänster utgör en väsentlig del av inlåningsbanksverksamheten. Om tillgången till kontanttjänster försämrats, ska bankerna informera om det och tala om för kunderna hur de framöver får tillgång till kontanttjänster.

Den minskade distributionen av kontanter via automater och bankkontor har kompenseras av möjligheten att ta ut kontanter i butikskassan. I synnerhet S-gruppens butiker och S-Bankens ca ett tusen verksamhetsställen kompenserar bortfallet av automater och kontor och kompletterar tillgången till kontanter. Även Luottokunta

Diagram 14.
Kontantautomater i Finland

inledde i slutet av året ett experiment med kontantuttag i butikskassan. Distributionen av kontanter via butikskassan tillgodoser kontantförsörjningen i synnerhet i samhällen där bankerna avvecklar sina tjänster.

Inväxlingsperioden för mark upphörde i februari

I januari–februari 2012 löstes de sista kontanterna i mark in. Under två månader lämnades nästan fyra gånger så mycket mark in som året innan. Ändå blev totalt 709 miljoner mark i sedlar, dvs. ca 120 miljoner euro, inte inlöst. Denna Finlands Banks skuld till allmänheten, dvs. till innehavarna av sedlarna, avskrivs från Finlands Banks balansräkning vid bokslutet. De finansiella intäkterna redovisas till staten som en del av Finlands Banks vinstutdelning. De markmynt som återlämnats till Finlands Bank såldes till staten till nominellt värde. Mer information om inväxlingsperiodens utgång finns i en separat ruta (s. 47).

Nedläggning av regionkontoren i Tammerfors och Kuopio

I enlighet med beslutet om omläggning av kontantförsörjningen 2011 lades två av Finlands Banks regionkontor med ansvar för kontantförsörjningen ned 2012. Tammerforskontoret stängdes vid slutet av september och kontoret i Kuopio vid början av december. Till följd av nedläggningen minskade sorteringspersonalen inom Finlands Banks kontantförsörjning med 11 personer.

Syftet med nedläggningen av kontoren är inte bara att centralisera och effektivisera Finlands Banks sorteringsverksamhet utan också att minska den överlappande sedel-sorteringen mellan Finlands Bank och de privata kontanthanterarna och öka den lokala cirkulationen av kontanter i värde-transportörernas sorteringscentraler. Det övergripande syftet har varit att minska samhällskostnaderna för kontanthantering, vilket bidrar till att bevara kontanternas konkurrenskraft som betalningsmedel.

År 2012 publicerade ECB en omfattande och metodologiskt harmoniserad analys av kostnaderna för massbetalningar, som genomförts på basis av ett urval av 13 EU-länder och data från 2009. Av de nordiska länderna omfattade utredningen Finland, Sverige och Danmark. Samhällskostnaderna för massbetalningar (kontanter, kortbetalningar, checkar, direktdebiteringar och gireringar) konstaterades vara något under 1 % av BNP. I Finland var de totala kostnaderna något lägre än genomsnittet. I de nordiska länderna, där kortbetalningar är långt utvecklade och användningen utbredd, var enhetskostnaderna för debetkortbetalningar redan avgjort lägst. I de andra länderna har kontantbetalningarna hittills varit billigare, vilket beror på de större volymerna jämfört med kortbetalningar. Den minskade användningen av kontanter medför en risk för ökade enhetskostnader för kontantbetalningar eftersom distributions- och hanteringskostnaderna inte lätt kan sänkas i samma takt. För kortbetalningar sjunker däremot enhetskostnaderna när transaktionerna ökar, eftersom andelen fasta systemkostnader minskar. Kortbetalningar gynnas således i framtiden av skalfördelar.

Ökningen i volymen av stora eurosedelvalörer har saktat av betydligt

Utgivningen av sedvanliga brukssedlar var fortsatt stark i Finland. En del av efterfrågan på 50-eurosedlar speglar användningen inom turism framför allt i andra euroländer. Däremot återlämnades fler valörer av 500- och 100-eurosedlar än vad som beställdes. I fråga om 100-eurosedlar har beloppet återlämnade sedlar redan en längre tid varit större än beställningarna, vilket förklaras av turismimporten. Beställningarna av 500-eurosedlar från Finlands Bank var för första gången mindre än återlämningarna 2012 (diagram 15). Det beror på den ökade lokala cirkulationen i synnerhet i Tammerfors- och Vasaregionerna, samt sjunkande efterfrågan.

Ruta 7.

Inlämning av mark

Före övergången till euro fastställdes inväxlingsperioden för mark till 10 år från det att utgivningen av mark upphört. Inväxlingsbara fram till den 29 februari 2012 var bruksmynten i den sista myntserien, alla marksedlar som getts ut efter 1945 och jubileumsmynt utgivna 1988 eller senare.

Finlands Bank startade redan 2011 en informationskampanj för att varsla om inväxlingsperiodens utgång, vilket gav fart åt inlämningen, och den höga takten höll i sig ända till slutet av februari 2012.

Enligt en enkät om inlämning av mark som Finlands Bank lät genomföra i slutet av 2011 hade 65 % av respondenterna fortfarande mark kvar. Ca 90 % uppgav att de var medvetna om inväxlingsperiodens utgång. Endast 2 % av dem som uppgav att de själva eller någon i deras närmaste krets fortfarande hade mark kvar hade för avsikt att växla dem till euro.

Finlands Bank löste in mark i sin kundkassa i Helsingfors och tog också emot mark per post. I inväxlingen av sedlar deltog likaså nästan alla de viktigaste bank-

grupperna samt Forex-valutaväxlingskontoren. S-Bankens kunder kunde lämna in sedlar och mynt på nästan 100 Sokos varuhus och Prismabutiker runt om i landet.

Inlämningsvolymen exkl. jubileumsmynt var i början av 2012 nästan fyrdubbel jämfört med 2011 och uppgick till sammanlagt 41,3 miljoner mark (diagram). Av detta stod sedlarna för 36,6 miljoner mark och mynten för 4,7 miljoner mark. Efter inväxlingsperiodens utgång har sedlar och mynt i mark endast numismatiskt värde eller affektionsvärde.

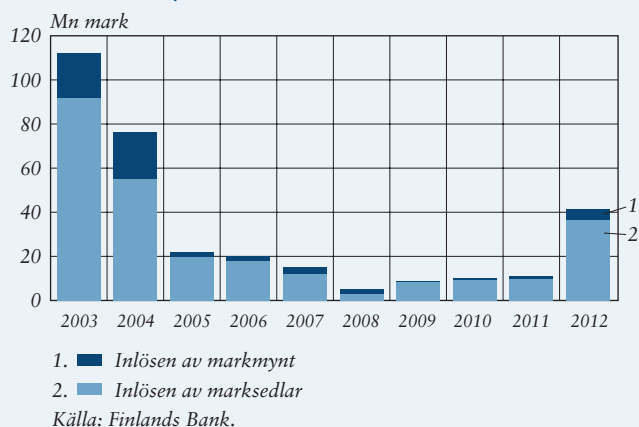
Redovisningen av inlämnade marksedlar och -mynt tog ett par månader i anspråk. För att slutföra arbetet anlätades extra personal, värdetransportbolag och mynträknare. Redovisningen var klar i mitten av juni, varefter de sista betalningarna sattes in på kundernas bankkonton.

Totalt närmare 709 miljoner mark i sedlar och 917 miljoner mark i mynt, varav 586 miljoner mark i bruksmynt, blev kvar i omlopp. Jubileumsmynt lämnades inte in i någon större utsträckning.

Finlands Bank tog emot ca 22 000 penningförsändelser direkt av kunderna per post och i sin egen kundkassa eller genom förmedling av S-Banken och Forex. Minst lika mycket uppskattas ha lämnats in via bankerna.

Beräknat på de utestående kontanterna i mark vid utgången av 2001 uppgick andelen marksedlar och -mynt som blev kvar i omlopp till 8,3 %. Under 2001, före övergången till euro, hade redan nästan 3,9 miljarder mark i kontanter betalats in på bankkonton. Också jämfört med rekordutgivningen av mark i december 2000 var andelen oinlösta kontanter i mark så hög som 6,6 %.

Diagram.
Sedlar och mynt i mark inlämnade till Finlands Bank

Förberedelser inför utgivningen av en ny eurosedelserie

Eurosystemets reform av sedelserien inleddes med utgivningen av 5-eurosedeln i maj 2013. Hela serien förnyas stegvis, och 2014 ska 10-eurosedeln stå i tur. Sedlarnas säkerhetsdetaljer måste förnyas med ca tio års mellanrum på grund av tryck- och kopieringsteknikens utveckling. Annars ökar risken för förfälskningar. De tre viktigaste visuella säkerhetsdetaljerna i den nya 5-eurosedeln presenterades för allmänheten redan

i november 2012, och sedelns utformning avslöjades i januari 2013.

Pilotprojekt för nytt depåsystem på Åland

I enlighet med riktlinjerna för kontantförsörjningen 2011 inleddes en omläggning av Finlands Banks kontantdepåsystem för privata kontantförsörjningsparter, från en modell med räntekostnadsersättning till ett så kallat NHTO-depåsystem, som används i flera andra euroländer. Pilotprojektet på Åland kom väl i gång i april 2012.

Inväxlingsperioden för mark löpte ut vid slutet av februari 2012. Om hälften av sedeln fanns kvar, kunde den lösas in.

Foto: Peter Mickelsson.

Diagram 15.
500-eurosedlar beställda av eller återlämnade till Finlands Bank

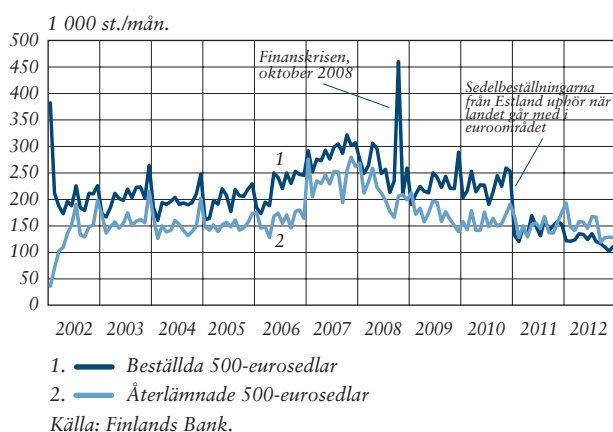
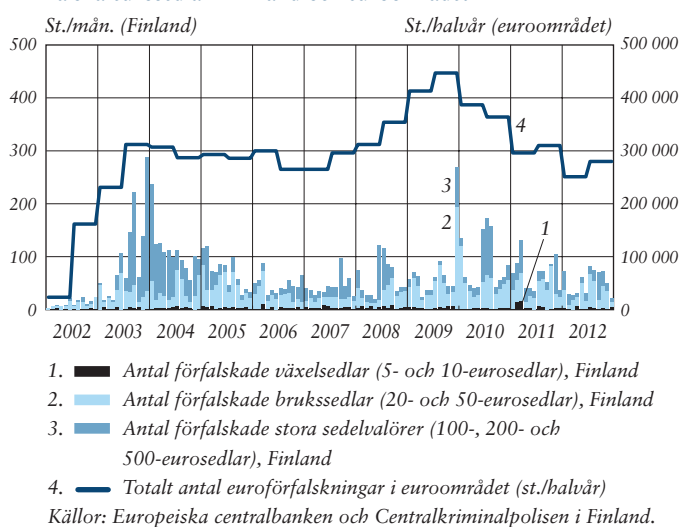

Diagram 16.
Falsa eurosedlar i Finland och euroområdet

Sedelförfälskningarna fortsatte att minska

Antalet upptäckta sedelförfälskningar fortsatte att minska något. I hela världen påträffades drygt 0,5 miljoner förfälskade eurosedlar under 2012. Deras värde uppgick till ca 24 miljoner euro. De vanligaste förfälskade sedlarna i euroområdet var 20-eurosedlar och de näst vanligaste 50-eurosedlar. Dessa svarade tillsammans för mer än 80 % av det totala antalet förfälskade brukssedlar. Förfälskningsrisken speglar rätt långt användningen, även om större valörer förfälskas något mer eftersom det upplevs vara lönsammare. Risken att bli avslöjad ökar å andra sidan betydligt ju större valörer det handlar om, eftersom mottagarna undersöker dem noggrannare.

Antalet förfälskade sedlar i omlopp i Finland visade likaså en fallande trend. Totalt påträffades 620 sedelförfälskningar i Finland, vilket var tredje minst i euroområdet. De vanligaste förfälskningarna var 50-eurosedlar, som påträffades i stora mängder i maj och juli–augusti (diagram 16).

Övrig verksamhet

Forskning

Finlands Banks ekonomiska forskning tjänar till att bistå den penningpolitiska beredningen, utveckla bankens egen verksamhet och öka bankens externa inflytande. Målet är att uppnå internationell toppnivå inom vissa för banken centrala forskningsområden. På så sätt kan banken aktivt bidra till debatten om den monetära politiken och den finansiella utvecklingen både i Finland och internationellt.

Finlands Banks forskningsenhet blev fulltalig hösten 2012. Tyngdpunkten för den omorganiserade verksamheten försköts under 2012 mot genomförande av de forskningspolitiska riktlinjerna och normalisering av verksamhetsformerna.

Monetär forskning

Den monetära forskningen vid Finlands Bank är koncentrerad till forskningsenheten på avdelningen för penningpolitik och forskning. Bankens nya forskningspolitiska riktlinjer betonar den finansiella och real-ekonomiska stabiliteten och samspelet mellan finansmarknad och realekonomi.

Finanskriser, recessioner i den internationella ekonomin och statsskuldskrisen var alltså prioriterade områden inom den ekonomiska forskningen 2012. Problematiken kring hållbarheten i de offentliga finanserna och den eventuella stabiliserande och stimulerande effekten av de extraordinära penningpolitiska åtgärderna har varit aktuella forskningsteman.

Utöver dessa akuta frågeställningar har det internationella forskarsamfundet aktivt satsat på att ta fram alternativa forskningsansatser och analysmetoder. Modelleringsarbetet för att integrera finansförmedlingen och forskningen om bristerna i finansmarknadens funktion, särskilt om kreditmarknaden, med den makroekonomiska analysen fortsatte. Arbetet har tills vidare främst varit inriktat på att ta fram en syntes av de

mikro- och makroekonomiska metoderna för analys av bankverksamheten och instabiliteten i verksamheten.

Forskningsenhetens projekt och publikationer fokuserade under 2012 på flera aktuella teman, såsom prisfluktuationerna på bostadsmarknaden och deras makroekonomiska effekter, budgetplaneringen och den ökade skuldsättningen i euroområdet under osäkerhet i realtid, sambandet mellan hushållens optimism och upplåning och de makroekonomiska effekterna av kreditreglering. De viktigaste aspekterna av företagsfinansiering och företagsstyrning studerades också. Forskningsprojekten gav under 2012 upphov till 37 diskussionsunderlag.

Resultaten av forskningsprojekten visar att till exempel framåtblickande nyheter påverkar såväl hushållens beteende på bostadsmarknaden som fluktuationerna i bostadspriserna och att det finns ett tydligt samband mellan konjunkturcyklerna på kreditmarknaden och extrema fluktuationer i bostadspriserna. Vidare framgår att läget på kreditmarknaden påverkar också sådana extrema fluktuationer i ekonomin som helhet som orsakas av störningar utanför kreditmarknaden. Särskilt en låg belåningsgrad dämpar extrema konjunkturfluktuationer som speglar föreställningar och bidrar för sin del till en stabilare utveckling i såväl hushållens skuldsättning och konsumtion som i bruttonationalprodukten.

Statistik över Finland visar dock att hushåll som har en benägenhet för optimism och följaktligen gör optimistiska felprognoser om sin framtida privatekonomi förefaller att skuldsätta sig mer än andra hushåll. För dem är likaså sannolikheten att rapportera skuldproblem större än för andra hushåll. De optimistiska hushållen reagerar dessutom mindre på sina felprognoser än andra hushåll.

Forskningen om de viktigaste aspekterna av företagsstyrningen koncentrerade sig på att analysera vilken betydelse styrelsemedlemmarnas oberoende har under finanskriser, vilken roll styrelsen spelar i utform-

ningen av utlåningsvillkoren till företaget och hur asymmetrisk information påverkar bankernas kreditbetyg. Resultaten visar att endast styrelsemedlemmar som är verkligt oberoende höjer företagets prestationsförmåga under finanskriser. Dessutom framgick att utlåningsvillkoren till företag påverkas positivt om företagets styrelse upplevs vara oberoende. Effekten av balansräkningsindikatorerna på bankens internationella kreditbetyg är emellertid beroende av hur allvarligt problemet med asymmetrisk information är på den finansmarknad där banken är verksam. Resultaten stöder således öppenhet och en välfungerande finansmarknadslagstiftning.

Vetenskapliga sammankomster

Finlands Bank var 2012 medarrangör i internationella vetenskapliga sammankomster inom områden som rör dess egen forskningsverksamhet. I juni hölls den två dagar långa internationella konferensen "Financial and Macroeconomic Stability: Challenges Ahead" i Istanbul i samarbete med Brasiliens centralbank, tidskriften *Journal of Financial Stability* och Turkiets centralbank. I augusti arrangerade samma organisationer det två dagar långa årliga mötet "Seminar on Risk, Financial Stability and Banking" i São Paulo i Brasilien. På agendan för bägge sammankomsterna stod högaktuella ämnen, och i diskussionerna under mötena var krisstämningen tongivande.

I oktober 2012 stod banken värd för den internationella vetenskapliga sammankomsten "Search Frictions and Aggregate Dynamics" i Helsingfors. Mötet ordnades nu redan för trettonde gången i samarbete med Centre for Economic Policy Research i London. Ny medarrangör för året var Federal Reserve Bank of Philadelphia. Sökfriktionen är sedan länge en erkänt viktig egenskap hos arbets- och kreditmarknaden och integration av sökfriktionen i makroekonomiska modeller har haft hög prioritet inom forskningen. De utvalda mötesbidragen sökte greppa sökfriktionens

makroekonomiska betydelse och storleken av eventuella effekter.

I november 2012 arrangerade Luxemburgs centralbank den internationella konferensen "Financial Stability, Regulation and Bank Risk in the Light of the Crisis". Finlands Bank deltog i arrangemangen tillsammans med centralbankerna i Brasilien och Turkiet och tidskriften *Journal of Financial Stability*. Konferensinläggen behandlade frågan om krisens eventuella konsekvenser för den finansiella regleringen och riskerna i bankverksamheten.

Forskningsinstitutet för transitionsekonomier

Finlands Banks forskningsinstitut för transitionsekonomier (BOFIT) fokuserar främst på tillämpad makroekonomisk forskning med tonvikt på monetära och valutapolitiska frågor och finanssystemets funktion. Primära målländer är Ryssland och Kina, även om det i många fall är naturligt att använda ett större jämförande material. Samverkan mellan forskning, analys och prognosarbete bildar grunden för institutets expertis.

År 2012 fortsatte institutet att ge ut sin veckoöversikt både på finska och engelska. Veckoöversikten har omkring 2 000 prenumeranter världen över. Vidare ordnades informationsinslag om aktuella teman i Rysslands och Kinas ekonomier. Bidragen gavs också ut i rapportform. Institutets informationstjänst tillgodoser forsknings- och analysbehov och betjänar även utomstående användare.

Forskningsresultaten publiceras initialt i institutets egen Discussion Paper-serie. I serien utkom 31 diskussionsunderlag 2012. Dessutom publicerades 5 kortare rapporter i serien BOFIT Online. I serien publiceras inte bara egna alster utan också BOFITs gästforskarens artiklar och undersökningar som redovisats vid institutets seminarier och workshopar.

I BOFITs verksamhet 2012 intog framför allt forskning kring finanssystemen i

Ryssland och Kina alltjämt en framträdande roll. Andra forskningsteman var bland annat den kinesiska ekonomins integration med den globala ekonomin och effekterna av landets ekonomiska tillväxt på andra länder.

I september 2012 ordnades en vetenskaplig konferens om internationalisering av den kinesiska finansmarknaden och avreglering av kapitalrörelserna ”China’s financial markets and internationalization of renminbi”, som behandlade internationaliseringen av den kinesiska valutan och liberaliseringen av landets finanssystem. De kinesiska myndigheterna har redan tagit flera steg på vägen mot avreglering av finanssystemet och

utländska kapitalrörelser, men i detta nu är det ännu oklart hur snabbt den nya administrationen vill framskrida på området. Huvudtalare vid konferensen var bland annat Yu Yongding (Chinese Academy of Social Sciences) och He Dong (Hong Kong Monetary Authority). Professor Yu betonade betydelsen av att reformerna sätts in vid rätt tidpunkt och framhöll att reformerna sannolikt utfaller bättre om de genomförs stegvis. He, som är forskningschef på centralbanken i Hongkong, redogjorde i sin tur för Kinas experiment med friare kapitalrörelser uttryckligen via Hongkong. Det har lett till en snabb spridning av den kinesiska valutan i Hongkong.

Finlands Bank arrangerade tillsammans med österrikiska centralbanken CEEI 2012-konferensen i Helsingfors i november 2012. På bilden centralbankscheferna Erkki Liikanen och Ewald Nowotny, professor Danny Quah och medlemmen i Finlands Banks direktion Seppo Honkapohja.

Foto: Peter Mickelsson.

I Helsingfors ordnades i november i samarbete med den österrikiska centralbanken en stor internationell konferens (CEEI 2012) om utvecklingen mot balanserad tillväxt i Central- och Östeuropa. På konferensen diskuterades också de central- och östeuropeiska ekonomiernas anpassning till effekterna av den ekonomiska krisen i Europa. Huvudtalarna på konferensen var Danny Quah (London School of Economics), Florencio López-de-Silanes (EDHEC Business School) och Seppo Honkapohja (Finlands Bank).

Statistik

Finlands Bank svarar för Finlandsstatistiken över monetära finansinstitut (MFI), annan finansverksamhet och betalningsbalansen i euroområdet samt för motsvarande nationell statistik. Under året togs lagstadgad statistik fram för Europeiska centralbankssystemet (ECBS) och internationella organisationer i behövlig omfattning och enligt fastställda tidtabeller.

Fokus för utveckling och utökning av statistiken låg under 2012 framför allt på makrofinansiell analys. På EU-nivå publicerade Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB) för första gången en uppsättning av totalt 45 indikatorer för övervakning av den finansiella stabiliteten i Europa. Finlands Bank införde motsvarande indikatorer för den nationella makrotillsynen.

I sammanställningen av ECBS-statistik fortsatte satsningarna på utveckling och ökad användning av mikrodata. Fördelen med detaljerade data och databaser är att de kan utnyttjas flexibelt för olika behov utan extra belastning för rapportörerna. För kvalitetskontroll av ECB:s centraliserade värdepappersdatabas upprättades riktlinjer som ställer krav på de nationella central-

bankerna att upprätthålla heltäckande och aktuella basuppgifter om nationella värdepapper. ECB-rådet antog också en förordning om statistik om värdepappersinnehav. Den nya statistiken kommer att basera sig på uppgiftsinsamling värdepapper för värdepapper, och den löpande statistikföringen inleddes 2014 per ställningen vid slutet av 2013. Den nya inriktningen på mikrodata avspeglades också i att de nationella centralbankerna inledde rapportering av disaggregerade balansräkningsuppgifter om de största bankerna till Europeiska centralbanken för att tillåta en mer djupgående analys av den monetära och penningpolitiska transmissionen.

Distributionen av statistik via webbtjänster utvecklades vidare. Europeiska centralbankssystemet har förbundit sig att tillhandahålla sin statistik gratis för allmänheten oberoende av användningssyfte. Med anledning av detta publicerade Finlands Bank i september tillsammans med ECB och flera andra centralbanker principer för återanvändning av ECBS statistik, som även tillåter användning för kommersiella syften.

Genomförandet av statistikkraven enligt den sjätte upplagan av Internationella valutafondens betalningsbalansmanual framskred enligt tidtabellen, och det nya systemet för insamling och sammanställning av statistik kan sättas i drift i början av 2013.

Finlands Banks direktion fattade i maj ett beslut om att inleda en utredning av möjligheterna att flytta över ansvaret för betalningsbalansstatistiken på Statistikcentralen. Den expertgrupp som tillsatts för att göra en första kartläggning av projektet överlämnade sin slutrapport i oktober. På basis av slutrapporten fattades beslut om att påbörja de egentliga förhandlingarna med Statistikcentralen.

Internationell verksamhet

Finlands Bank som en del av Europeiska centralbankssystemet

Europeiska centralbankens råd (ECB-rådet) är högsta beslutande organ i Eurosystemet. ECB-rådet består av ECB:s alla direktionsmedlemmar och centralbankscheferna i de länder som har infört euron. Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen är medlem av ECB-rådet och direktionsens vice ordförande Pentti Hakkarainen är hans personliga suppleant.

ECB-rådet sammanträder i regel två gånger i månaden i Frankfurt. Vid det första sammanträdet varje månad analyserar rådet ingående den monetära och realekonomiska utvecklingen och fattar penningpolitiska beslut. Det andra sammanträdet fokuserar vanligen på ECB:s och Eurosystemets andra uppdrag och ansvarsområden. Under 2012 hölls två möten utanför Frankfurt: ett i Barcelona med spanska centralbanken som värd och ett i Ljubljana med slovenska centralbanken som värd. ECB-rådet har också hållit telekonferenser och fattat beslut genom skriftligt förfarande.

Finlands Banks chefsdirektör är också medlem i ECB:s allmänna råd, som består av cheferna för EU-ländernas centralbanker och ECB:s ordförande och vice ordförande. Allmänna rådet sammanträder i genomsnitt fyra gånger per år.

Finlands Banks ledning och experter medverkade i arbetet i Europeiska centralbankssystemet (ECBS) på alla beredningsstadier. Finlands Bank hade minst en representant i alla ECBS kommittéer, liksom i budgetkommittén, Eurosystemets styrkommitté för IT-frågor, personalchefsmötet och i de flesta av de cirka 60 arbetsgrupper som sorterar under kommittéerna. Under året hade 11 av bankens medarbetare tillfälliga expertbefattningar av olika längd vid ECB.

Eurosystemet hade också många tillfälliga högnivåkommittéer. Direktionsmedlemmarna eller bankens experter deltog i kommittéerna inom sina respektive kompetensområden.

Vid ECB finns också en revisionskommitté vars uppgift är att förbättra styrningen och kontrollen av ECB och Eurosystemet. Till revisionskommittén hör tre medlemmar av ECB-rådet. Ordförande är Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen.

Internationella valutafonden

Enligt lag svarar Finlands Bank för kontakterna mellan finska staten och Internationella valutafonden (International Monetary Fund, IMF). Finlands representant i Internationella valutafondens styrelse, som är valutafondens högsta beslutande organ, var Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen med direktionsens vice ordförande Pentti Hakkarainen som suppleant. Styrelsen höll sitt årsmöte i oktober i Tokyo.

Valutafondens rådgivande internationella monetära och finansiella kommitté (International Monetary and Financial Committee, IMFC) sammanträdde i april och oktober. För valutafondens verksamhet svarar en direktion, som består av 24 ledamöter, och verkställande direktören, som också är ordförande i direktionen.

I valutafonden hör Finland till den nordisk-baltiska valkretsen, som 2012 leddes av Danmark. Tillsammans med finansministeriet deltog Finlands Bank under Danmarks ledning i samordningen inom valkretsen som syftar till att skapa en samsyn inom valkretsen i olika frågor som handläggs av direktionen.

Den nordisk-baltiska monetära och finansiella kommittén (Nordic-Baltic Monetary and Financial Committee, NBMFC) höll ett sammanträde för att bereda valkretsens policyfrågor inför IMFC-kommitténs vår- och höstmöten. Finlands Bank företrädde i NBMFC-kommittén av direktionsens vice ordförande Pentti Hakkarainen. Arbetet i NBMFC förbereddes av en ställföreträdarkommitté där Finlands Bank hade en representant.

Enligt IMF:s avtalsartikel IV utvärderar valutafondens experter årligen konjunkturutvecklingen och den ekonomiska politiken i Finland. Enligt utvärderingen 2012

Finlands Bank i ECB- och EU-organ och i andra internationella organisationer 2012

Finlands Bank i ECB-rådet		
Erkki Liikanen, medlem Pentti Hakkarainen, suppleant	Antti Suvanto, bisittare (t.o.m. 31.8.2012) Tuomas Saarenheimo, bisittare (fr.o.m. 1.9.2012) Maritta Nieminen, bisittare (t.o.m. 31.10.2012)	Mika Pösö, bisittare (fr.o.m. 1.11.2012) Hanna Westman, bisittare (fr.o.m. 1.11.2012)
Finlands Bank i ECBS-kommittéer, budgetkommittén, Eurosystemets styrkommitté för IT-frågor och personalchefsmöten		
Budgetkommittén Pirkko Pohjoisaho-Aarti	Kommittén för finansiell stabilitet Kimmo Virolainen Jouni Timonen	Penningpolitiska kommittén Tuomas Saarenheimo Jarmo Kontulainen
Eurosystemets styrkommitté för IT-frågor Seppo Honkapohja	Kommittén för internationella förbindelser Pentti Hakkarainen Janne Hukka (t.o.m. 4.10.2012) Olli-Pekka Lehmussaari (fr.o.m. 5.10.2012)	Personalchefsmötet Antti Vuorinen
IT-kommittén Petteri Vuolasto Raimo Parviainen	Kommittén för internrevision Erkki Kurikka Pertti Ukkonen	Redovisningskommittén Tuula Colliander
Kommittén för betalnings- och avvecklingsystem Marianne Palva Kirsi Ripatti	Kommittén för marknadsoperationer Harri Lahdenperä Tuomas Välimäki	Riskhanteringskommittén Antti Nurminen Kaarina Huumo
Kommittén för finansiell kontroll Pentti Hakkarainen, ordförande (fr.o.m. 6.6.2012) Annika Karjalainen (t.o.m. 9.4.2012) Sirpa Joutsjoki (10.4.–12.6.2012) Tuula Colliander (fr.o.m. 10.4.2012) Marko Ala-Pönttiö (fr.o.m. 13.6.2012)	Kommunikationskommittén Mika Pösö (t.o.m. 31.8.2012) Jenni Hellström (fr.o.m. 1.9.2012) Richard Brander	Rättskommittén Maritta Nieminen Eija Brusila
		Sedelkommittén Mauri Lehtinen Kari Takala
		Statistikommittén Laura Vajanne Harri Kuussaari
Finlands Bank i EU-kommittéer		
Europeiska systemrisknämndens styrelse Erkki Liikanen	Kommittén för ekonomisk politik Lauri Kajanoja	Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik Laura Vajanne
Ekonomiska och finansiella kommittén Pentti Hakkarainen Olli-Pekka Lehmussaari, suppleant	Europeiska bankmyndighetens förvaltningsstyrelse Kimmo Virolainen	Betalningsbalanskommittén Harri Kuussaari
Finlands Bank i BIS, IMF och OECD		
BIS centralbankschefsmöten Erkki Liikanen	Internationella valutafondens styrelse Erkki Liikanen Pentti Hakkarainen, suppleant	OECD:s kommitté för ekonomisk politik Tuomas Saarenheimo Samu Kurri
		OECD:s finansmarknadskommitté Jyrki Haajanen

var fundamenten i Finlands ekonomi starka och budgetdisciplinen fortsatt sund. Finanssektorn har alltjämt varit sund överlag. Valutafondens experter stöder i sin utvärdering den finska regeringens finanspolitiska anpassningsprogram fram till 2015, även om ytterligare åtgärder kan behövas för att uppnå målet.

På grund av den stora utlåningen till medlemsländerna var valutafonden tvungen att öka sitt insatskapital i form av medlemsandelar genom ett så kallat NAB-lånearrangemang (New Arrangements to Borrow). Finland deltar i NAB, som kunde utnyttjas under hela 2012.

EU-kommittéer

Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB) ingår i det europeiska systemet för finansiell tillsyn (European System of Financial Supervision). Systemrisknämnden fokuserar på makrotillsyn av finansmarknaden. Dess uppgift är att identifiera risker som hotar hela finanssystemet och lämna varningar och rekommendationer för att förhindra att riskerna ökar. Systemrisknämnden består av en styrelse, en styrkommitté, ett sekretariat samt en rådgivande vetenskaplig och en rådgivande teknisk kommitté. Beslutande organ i systemrisknämnden är styrelsen, där Finlands Banks chefdirektör Erkki Liikanen är röstberättigad ledamot. Finlands andra ledamot är Finansinspektionens direktör Anneli Tuominen. Systemrisknämnden sammanträder i genomsnitt fyra gånger per år. Finlands Bank har också en representant i den rådgivande tekniska kommittén.

Europeiska bankmyndighetens (European Banking Authority, EBA) uppgift är att säkerställa en effektiv och harmoniserad tillsyn och reglering av bankerna i EU och stärka den internationella samordningen av tillsynen bland annat genom att ge ut reglerings- och tillsynsstandarder och medla i och avgöra tvister mellan behöriga nationella myndigheter. Under året planerade och genomförde EBA en studie av kapitaltäck-

ningen i de stora bankerna i EU-området och fastställde tillfälliga högre kapitalkrav för denna grupp av banker. Banktillsynsmyndigheterna i EU-länderna är röstberättigade medlemmar i EBA:s förvaltningsstyrelse, som dessutom består av representanter för de nationella centralbanker som inte är banktillsynsmyndigheter.

EU:s ekonomiska och finansiella kommitté (Economic and Financial Committee, EFC) har till uppgift att bereda sammanträdena i Ekofinrådet, som består av EU-ländernas ekonomi- och finansministrar. Kommitténs arbete präglades 2012 framför allt av hanteringen av skuldskrisen i Europa, intensiv bevakning av det ekonomiska läget i EU-länderna och det ökade behovet av ekonomisk-politisk samordning.

EU-länderna kan utse högst två medlemmar till kommittén, av vilka den ena ska representera finansministeriet och den andra landets centralbank. Medlemmarna har personliga suppleanter. I sammanträdena deltar även representanter för ECB och Europeiska kommissionen. Ekonomiska och finansiella kommittén sammanträdde i såväl begränsad som fullständig sammansättning. Centralbankernas representanter deltog i de senare sammanträdena. Finlands Bank företrädde av direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen.

Ekonomiska och finansiella kommittén har dessutom sammanträtt två gånger om året i den så kallade rundabordssammansättningen (Financial Stability Table). I dessa möten har representanter för EU:s tillsynsmyndigheter deltagit och rapporterat om läget på finansmarknaden i EU.

EU:s Kommitté för ekonomisk politik (Economic Policy Committee, EPC) fokuserar på att förbereda principer för EU:s ekonomiska politik och strukturpolitiska ärenden. I kommittén medverkar medlemsländernas finansministerier och vissa av centralbankerna (bland annat Finlands Bank har en representant) samt Europeiska kommissionen och ECB.

Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik (Committee on

Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics, CMFB) består av representanter för de nationella statistikmyndigheterna, Eurostat, de nationella centralbankerna och ECB. Kommittén har till uppgift att förbättra förutsättningarna för statistiksamarbetet mellan ECB och Eurostat och avge yttranden inom sitt statistikområde.

I Eurostats betalningsbalanskommitté (Balance of Payments Committee) deltar centralbankerna och statistikmyndigheterna med ansvar för betalningsbalansstatistik. Kommittén har till uppgift att biträda Eurostat i genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning om gemenskapsstatistik över betalningsbalansen.

Övrig internationell verksamhet

Finlands Bank medverkar i egenskap av aktieägare i Internationella regleringsbanken (Bank for International Settlements, BIS). Finlands Banks chefsdirektör deltog i BIS regelbundna centralbankschefsmöten. På sammanträdena 2012 diskuterades aktuella frågor inom världsekonomin och på finansmarknaden och utmaningarna för den finansiella stabiliteten och hanteringen av skuldsättningen. Finlands Bank var representerad vid bankens formella bolagsstämma i juni.

Finlands Bank medverkar också i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD).

Direktionsmedlemmarna i Finlands Bank deltog 2012 i flera andra internationella möten, seminarier, konferenser och evenemang.

Det nordiska samarbetet fortsatte på traditionsenligt sätt, och denna gång samlades de fem nordiska ländernas centralbankschefer med experter i S:t Michel i maj. Huvudtemat för mötet var makrotillsynen. De nordiska centralbankscheferna träffades också vid flera andra tillfällen under året både på nordiska möten och i andra internationella sammanhang.

Kommunikation

Allmänhetens kunskap om Finlands Bank och Eurosystemet ökas genom effektiv och riktad kommunikation, som förmedlar information om penningpolitik, finansmarknad och betalningsmedel och om Finlands Banks och Eurosystemets verksamhet på dessa områden.

Centralbankens risker och inväxlingsperiodens utgång i fokus

Statsskuldskrisen återspeglades i Finlands Banks externa kommunikation på flera olika sätt under året. Finlands Banks roll och exponeringar i samband med genomförandet av Eurosystemets gemensamma penningpolitik har väckt frågor både i den offentliga debatten och hos individuella medborgare som kontaktat banken. Direktionsmedlemmarna och bankens chefer och experter har behandlat dessa teman i tal, artiklar och intervjuer. Riskerna i centralbanksverksamheten intog likaså en framträdande roll vid den årliga utfrågningen av chefsdirektören i riksdagens ekonomiutskott.

Finlands Banks myntmuseum bjöd in allmänheten till flera föreläsningar om aktuella ekonomiska teman. Bloggen på bankens webbplats har tagit upp högaktuella frågor med tanke på centralbankens verksamhet. Finlands Bank har också ökat sin synlighet i andra sociala medier. Bland annat aktualiteter läggs ut på Twitter, och Finlands Banks myntmuseum och bibliotek finns på Facebook.

Utgången av inväxlingsperioden för mark vid slutet av februari 2012 (se ruta 7, s. 47) återspeglades också i de talrika förfrågningar som inkom till banken främst per telefon och e-post. Inväxlingsperiodens utgång uppmärksammades också stort i media i början av året. Genom en enkät som uppdrogs åt Taloustutkimus att genomföra undersökte banken i förväg medborgarnas medvetenhet om inlösenperiodens utgång. Resultaten av enkäten visar att det stora flertalet av finländarna var medvetna om att inväxlingsperioden gick mot sitt slut.

I november framhöll Finlands Bank i ett pressmeddelande att tillgången till kontanter och banktjänster är en central del av ett välfungerande banksystem. Finlands Bank anser att det är viktigt att bankerna axlar sitt samhällsansvar för detta.

Stor internationell uppmärksamhet

Högnivåarbetsgruppen under ledning av Finlands Banks chefdirektör Erkki Liikanen som tillsatts för att bedöma behovet av strukturreformer i banksektorn inom EU överlämnade sin slutrapport till Europeiska kommissionen i oktober 2012. I beredningsarbetet deltog utöver chefdirektören, som var ordförande i gruppen, även många av bankens experter.

Arbetsgruppens rekommendationer om strukturreformer i banksektorn (se ruta 5, s. 34) fick stor uppmärksamhet i de europeiska medierna. Bland annat Financial Times publicerade flera artiklar om rekommendationerna. Framför allt tyska och franska medier gav likaså arbetsgruppens rekommendationer stort utrymme i sina spalter och inlägg. För finländska medier arrangerades en särskild presskonferens om arbetsgruppens slutrapport.

Chefdirektör Liikanen höll flera anföranden om bankarbetsgruppens resultat på möten runt om i Europa. Chefdirektören hördes också av brittiska parlamentet i oktober 2012.

I november 2012 arrangerade Finlands Bank i samarbete med den österrikiska centralbanken den internationella konferensen ”CEEI 2012 – Conference on European Economic Integration: Achieving balanced growth in the CESEE countries”. I högnivåkonferensen, som behandlade den europeiska ekonomins återhämtning från krisen, deltog spetsforskare, centralbankschefer, representanter för finanssektorn och företrädare för internationella och nationella medier.

Euro & talous behandlade utsikterna för ekonomin och finanssystemet

Finlands Banks viktigaste publikation Euro & talous utkom fem gånger 2012.

I samband med utgivningen av varje nummer hölls en presskonferens.

I Finlands Banks webbpublikationsserie BoF Online publicerades 17 artiklar under 2012.

Finlands Banks publikationer finns på bankens webbplats. En del utkommer också i tryckt version. De viktigaste publikationerna 2012 listas i bilagan på sida 121.

Bankens webbplats är en viktig kanal för extern kommunikation. Webbplatsen tillhandahåller aktuell information om ekonomin och finansmarknaden och om Finlands Banks och Eurosystemets verksamhet.

Finlands Bank främjar de ungas ekonomiska kunnande

Finlands Banks kommunikation syftar till att främja framför allt de ungas ekonomiska kunnande. Tillsammans med Finansbranschens Centralförbund och Förbundet för lärarna i historia och samhällslära arrangerar banken Ekonomigurutävlingen för gymnasieelever. Dessutom är Finlands Bank tävlingsarrangör i Finland för lagtävlingen Generation Euro för studerande på andra stadiet i euroländerna. Segern i Ekonomiguru 2012 gick till Daniel Sazonov från Helsingin Suomalainen yhteiskoulu. Det segrande laget i den första Generation Euro-tävlingen kom från Lahden yhteiskoulun lukio.

Vid slutet av 2012 avslutades det tvååriga forskningsprojektet TOKATA som har undersökt olika former för ökning av den ekonomiska kompetensen hos de unga. Finlands Bank medverkade i programmet, där forskningsansvaret låg hos Konsumentforskningscentralen och handelshögskolan vid Jyväskylän universitet.

Finlands Banks myntmuseum tjänar som bankens besökscentrum. Museet hade ca 11 000 besökare under året. På Myntmuseet firades i januari utgivningen av boken ”Viimeiset markat – Suomen markkamääräiset setelityypit 1945–2002” (Den sista marken – Finlands sedeltyper i mark 1945–2002). Boken är skriven av Antti Heinonen, som har gjort en lång karriär i sedel-

branschen på Finlands Bank och Europeiska centralbanken, och har getts ut av Finlands Bank. En tillfällig utställning som byggts upp kring boken öppnade samtidigt och pågick under större delen av 2012.

På Myntmuseet hölls under året flera publikevenemang inom ramen för föreläsningsserien *Studia monetaria* och diskussionsserien *Ekonomibok Nu*. Utgivningen av del II av Finlands Banks historieverk ägde likaså rum på Myntmuseet i april 2012. Vidare arrangerades en debattkväll om skuldkrisen och utmaningarna för EU i samarbete med Finland i Europa rf.

Laget från Lahden yhteiskoulun lukio har just utlysts till vinnare i Generation Euro-tävlingen som ordnades av Finlands Bank.

Foto: Peter Mickelsson.

Ledning och personal

Revidering av strategin

De strategiska riktlinjerna för utveckling av bankens verksamhet reviderades under året. Samtidigt definierades nya prestationsmätetal. Arbetet byggde på Finlands Banks nyskrivna verksamhetsidé och vision från 2011 (se ruta 10, s. 63). Den reviderade strategin införlivades med mål- och resultatstyrningssystemet, som ligger till grund för styrning och utvärdering av bankens verksamhet.

Den nya strategin vilar på utveckling av kompetensbaserat inflytande och en effektiv och kvalitetsmässigt konkurrenskraftig produktion av operativa centralbanksuppgifter. De viktigaste aktuella omvärldsförändringarna är inrättandet av en s.k. bankunion, dvs. en gemensam stabilitetspolitik och banktillsyn i euroområdet, och effektivisering av makrotillsynen i Finland i samband med detta. På grund av förändringarna önskar Finlands Bank öka sina insatser i finansmarknadspolitiken. Fokus för bankens expertis har följaktligen lagts på kombination av det makroekonomiska perspektivet med det finansiella.

I strategiarbetet lades särskild vikt vid de externa intressegruppernas perspektiv. Finlands Banks verksamhet ska utvecklas och utvärderas mot bakgrund av samhällets förtroende för banken och den allmänna synen på bankens hantering av sina uppgifter. Utöver det externa perspektivet lyfter strategin även fram behovet av kontinuerlig produktivitets- och effektivitetsutveckling.

Det omarbetade mål- och resultatstyrningssystemet som ligger till grund för genomförandet av strategin består av elva riktlinjer formulerade som konkreta mål och mätetal som speglar måluppfyllelsen. De beskrivs närmare i ruta 9 (s. 62).

Mål- och resultatstyrningssystemet har fyra dimensioner, dvs. perspektiv:

De externa intressegruppernas perspektiv återspeglas i bankens inflytande och servicekompetens. Det ekonomiska perspektivet fokuserar på kapitaltäckning och en effektiv resursanvändning. Riskhantering i förening med kapitalbedömning och säkerställande av en tillfredsställande kapitaltäckning är strategiskt viktiga frågor under en finanskris. Det interna processperspektivet ställer å sin sida kvalitetsmål för de analytiska och operativa processerna bland annat i fråga om produktivitet och miljöhållbarhet. I inlärnings- och tillväxtperspektivet sammanfattas kompetensutveckling, ledarskap och hälsofrämjande på arbetsplatsen. Ett prioriterat område är jämställdhet inom organisationen.

Den nya uppsättningen mätetal togs fram i en interaktiv process där bankens avdelningar spelade en framträdande roll. Utöver de gemensamma mätetalen för hela banken härleddes särskilda mätetal för varje avdelning och kärnprocess från strategin. Bland målen kan nämnas initiativtagande på internationella fora och framgångsrik medverkan i Eurosystemets gemensamma projekt.

Ruta 9.

Finlands Banks reviderade strategiska riktlinjer

(December 2012)

Inflytande och servicekompetens	Effektiv resursanvändning och god kapitaltäckning
<ol style="list-style-type: none">1. Finlands Banks inflytande vilar på konkurrenskraftig kompetens och forskning som kombinerar det makroekonomiska perspektivet med det finansiella.2. Finlands Bank sörjer för sin del för servicenivån på finansmarknaden och i marknadsinfrastrukturen och tillhandahåller de finansiella aktörerna konkurrenskraftiga centralbankstjänster.3. Allmänhetens förtroende för Finlands Bank och kunskapen om bankens och Eurosystemets verksamhet ökas genom effektiv och riktad information.	<ol style="list-style-type: none">4. Finlands Banks finansiella tillgångar förvaltas säkert och räntabelt i enlighet med internationella åtaganden och krishanteringsbehov.5. Målet är en stabil vinstutdelning till staten utan att kapitaltäckningen äventyras.6. Finlands Bank hör till de effektivaste centralbankerna inom EU.
Välfungerande interna processer	Framtidsbyggande
<ol style="list-style-type: none">7. Finlands Bank utvecklar löpande kvaliteten i sina analytiska och operativa processer.8. Finlands Banks informations- och kommunikationsteknik skapar förutsättningar för expertarbete och inflytande på spetsnivå.9. Finlands Banks verksamhet är ekologiskt hållbar.	<ol style="list-style-type: none">10. Finlands Bank utvecklar sin kompetens och professionella konkurrenskraft.11. Finlands Bank sörjer för personalens välbefinnande på lång sikt.

Ruta 10.

Finlands Banks verksamhetsidé, vision, strategi och värderingar

Verksamhetsidé

Finlands Bank bygger ekonomisk stabilitet. En stabil prisnivå, säkra betalningssystem och ett pålitligt finanssystem bidrar till hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och välfärd för finländarna.

Vision

Finlands Bank är känd som en framsynt och effektiv centralbank och en konstruktiv och inflytelserik medlem av Eurosystemet.

Visionen lyfter fram Finlands Banks mål att vara en framsynt myndighet vars verksamhet och uttalanden skapar stabilitet och långsiktig hållbarhet i den finländska ekonomin. Med hänvisningen till effektivitet vill banken kommunicera att banken själv lever som den lär.

En konstruktiv roll i Eurosystemet förutsätter att Finlands Bank aktivt medverkar till att ta fram lösningar på gemensamma problem. Inflytandet ställer högstående krav på de anställdas kompetens och kommunikationsförmåga.

Strategin i korthet

- Finlands Banks inflytande vilar på kompetens, integritet och forskning.
- Vi sörjer för tillgången till konkurrenskraftiga centralbankstjänster i Finland.
- Vi bidrar för vår del till servicenivån på finansmarknaden och i infrastrukturen.
- Vi upprätthåller en tillfredsställande kapitaltäckning och likviditet med hänsyn till våra uppgifter och fullgör vår ekonomiska redovisningsskyldighet mot det finländska samhället.
- Våra arbetsprocesser är högklassiga, tekniskt avancerade och miljöhållbara.
- Vi bygger upp vår kompetens och professionella konkurrenskraft för morgondagens värld samtidigt som vi sörjer för personalens välbefinnande på lång sikt.

Värderingar

Kunnig – lyhörd – ansvarsfull

Värderingarna speglar medarbetarnas inställning till sitt arbete, sina kolleger och samhället. Den gemensamma värdegrunden styr den dagliga verksamheten och stärker den gemensamma verksamhetskulturen. Alla anställda har bidragit till utformningen av värderingarna.

Kunnig

Vårt arbete bygger på hög yrkeskunskap och yrkesetik. Vi tar hela tiden till oss nya färdigheter och handlingssätt.

Lyhörd

Vi visar varandra respekt och arbetar tillsammans mot gemensamma mål. Vi uppmuntrar till öppen diskussion och kommer med fräscha idéer.

Ansvarsfull

Vårt handlande präglas av ansvar och integritet. Vi är en pålitlig samarbetspartner.

Ledningssystem

Finlands Banks ledningssystem omfattar utöver bankens strategi även verksamhetsplanering, mål- och resultatstyrning, personal- och budgetramar och samlad riskbedömning (diagram 17). Samlad riskbedömning och riskanalys är integrerade i verksamhetsplaneringen inom avdelningarna, enheterna och processerna. Utvecklings- och lönesamtal med medarbetarna ingår likaså i ledningssystemet.

Verksamhetsplanering

Planeringshorisonten för avdelningarna och processerna är tre år. Målen för verksamheten skrivs ned i mål- och resultatkontrakt som årligen undertecknas av avdelningscheferna. Kontrakten tar upp målen, mätetalen för dem och de viktigaste projekten.

Mål- och resultatstyrning

Den strategidrivna verksamhetsstyrningen bygger på ett system för mål- och resultatstyrning. Systemet ger banken också möjlighet att till externa intressegrupper kommunicera målen för sin samhällsservice och mätetalen på detta område. I likhet med de övergripande målen för hela banken har också mål för varje avdelning och process härletts efter delområde.

Enligt mål- och resultatstyrningen 2012 var måluppfyllelsen i genomsnitt god (se ruta 11, s. 66).

Personal- och budgetramar

Resursplaneringen för avdelningarna styrs av treåriga personal- och budgetramar som uppdateras årligen i samband med att verksamhetsplanen och kostnadsbudgetarna fastställs. Ramarna lägger grunden för resursplaneringen på medellång sikt inom avdelningarna och bidrar till att uppnå Fin-

lands Banks strategiska mål att höra till de effektivaste centralbankerna i EU-länderna.

Riskhantering som verktyg för den interna styrningen

Enligt de principer för bankens riskhantering som antagits av direktionen ska riskhanteringen vara integrerad i bankens interna styrningssystem. De årliga mål- och resultatrapporterna ska innehålla en sannolikhetsbedömning av att riskerna realiserar under perioden. Riskerna delas in i strategiska, finansiella och operativa risker. Direktionen har det övergripande ansvaret för att organisera och leda riskhanteringen och fastställa risknivån, men varje medarbetare ska sörja för riskhanteringen inom ramen för sin befattning och sina uppgifter.

Strategiska risker

Finlands Banks viktigaste strategiska risker gäller strategival och underliggande antaganden om omvärlden och omvärldsförändringarna både i och utanför Finland. Bedömning och uppföljning av de strategiska riskerna utgör en del av den årliga verksamhetsplaneringen.

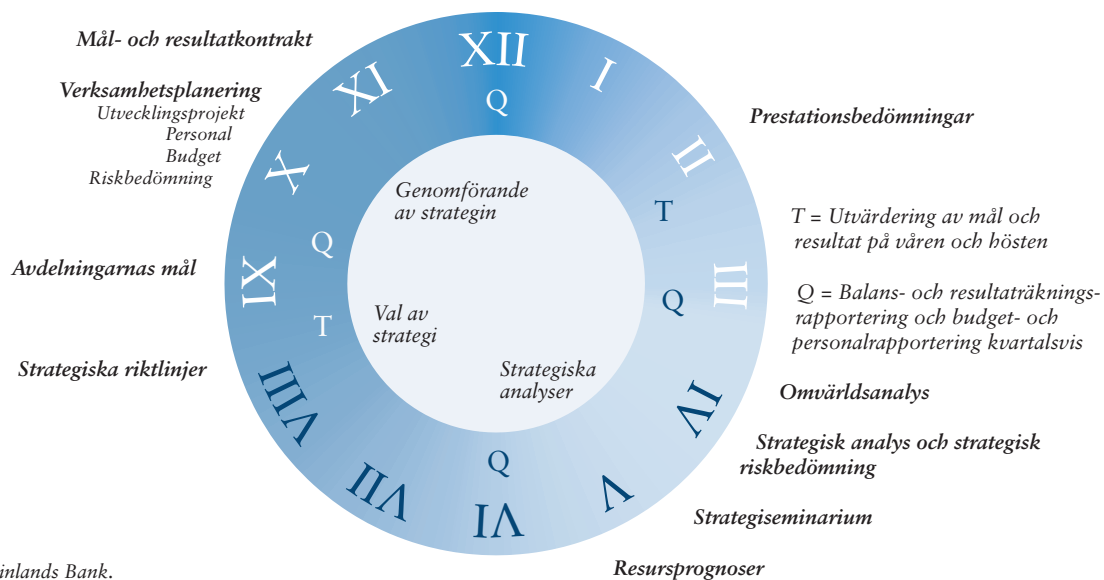
Samlade finansiella risker

Uppföljning och rapportering av de samlade finansiella riskerna i balansräkningen är förlagd till den administrativa avdelningens riskkontrollbyrå, som svarar för bedömning, analys och hantering av riskerna i investeringsverksamheten. För de samlade finansiella riskerna i balansräkningen redogörs närmare på sida 76.

Operativa risker

De operativa riskerna i bankens kärnfunktioner bedöms främst mot bakgrund av målen och måluppfyllelsen, medan det i riskbedömningen av system- och säkerhetsfunktionerna har varit möjligt att utgå från ett skade-, förlust- eller anseendeperspektiv.

Diagram 17.
Årsklocka för verksamhetsstyrningen

Källa: Finlands Bank.

Del II av historieverket om Finlands Bank utkom i april 2012. Författarna Juha Tarkka och Antti Kuusterä intervjuades av professor Markku Kuisma i samband med utgivningen.

Foto: Peter Mickelsson.

Finlands Banks mål- och resultatstyrning 2012

	Strategisk riktlinje	Mätetal	Målvärde 2012	Utfall 12/2011	Utfall 12/2012
I Servicekompetens och inflytande	1. Finlands Banks framgång inom Eurosystemet bygger på forskning och analys.	Chefdirektörens utvärdering av inflytandet vid varje sammanträde	4	4,0	4,1
		Internationellt inflytande i IMF-arbetet	4	4,9	4,8
	2. Finlands Bank utövar inflytande i den inhemska ekonomiska politiken genom sin samlade makroekonomiska och finansiella expertis.	Mediebevakning av den ekonomiska prognosen	4	4,1	4,2
		Mediebevakning av stabilitetsrapporten	4	3,3	4,4
		Enkät till intressegrupperna	4	4,3	–
	3. För finansmarknadsaktörerna i Finland garanterar Finlands Bank centralbankstjänster som håller internationell standard.	TARGET2-kundernas betyg	4	4,6	4,4
		Intressegruppernas betyg för inflytandet på finansmarknaden	4	3,8	3,9
		Konferensdeltagarnas betyg	4	4,2	4,2
	4. Finlands Bank svarar för landets kontantförsörjning och utvecklar dess kvalitet, effektivitet och säkerhet.	Professionella deltagares betyg för kontantförsörjningstjänsterna	4	2,9	3,0
		Kundenkät om sedelkvaliteten	4	3,9	3,9
Konsumenternas betyg för automatnätets utbredning		4	3,1	3,4	
5. Allmänhetens förtroende för Finlands Bank och kunskap om bankens och Eurosystemets verksamhet ökas genom effektiv och riktad information.	Resultat av VIP-enkät om bankens image	Övre kvartilen för jämförelsegruppen	7:e av 31	4:e av 33	
	Resultat av Omnibus-enkät om allmänhetens kunskaper om Finlands Bank		3:e av 12	3:e av 12	
II Ekonomisk resursanvändning	6. Finlands Banks finansiella tillgångar förvaltas enligt internationella åtaganden och krishanteringsbehov med sikte på en stabil vinstfördelning utan att kapitaltäckningen äventyras.	Ränteavkastning på finansiella tillgångar som överstiger riskfri avkastning (fem års medelvärde)	> eller = 0	2,25	2,58
		Vinstutdelning (euro)	Stabil vinstfördelning	185 mn euro	
		Avsättningar	En allt starkare balansomslutning, målet för avsättningarna en tillräckligt stark balansomslutning i alla lägen	2 471 mn euro	3 120 mn euro
7. Finlands Bank bör till de effektivaste centralbankerna i EU räknat i antal anställda och verksamhetskostnader.	Närvarande personal	417 personer (2009)	420 personer	406 personer	
	Årsverken totalt (fasta och tidsbundna anställningar, exkl. direktionen)		423,0	412,9	
	Avdelningarnas verksamhetskostnader totalt	55,94 mn euro	52,7 mn euro	52,8 mn euro	

	Strategisk riktlinje	Mätetal	Målvärde 2012	Utfall 12/2011	Utfall 12/2012
III Vålfungerande interna processer	8. Finlands Banks interna rutiner effektiviseras och förbättras genom processledning.	Processledning införd och integrerad i kärnprocesserna	4	3,9	3,9
		Måluppfyllelse i fråga om snabbhet och kvalitet enligt mål- och resultatkontrakten	Fastställs i avdelnings- och processkontrakt	Utvärderas på avdelnings- och processnivå	Utvärderas på avdelnings- och processnivå
	9. Finlands Bank och Finansinspektionen ökar informationsutbytet och utvecklar arbetsfördelningen.	Chefdirektörens och avdelningschefens bedömning	Fastställs på basis av resultaten av utvecklingsprojektet	Smidigt samarbete	Smidigt samarbete
	10. Finlands Banks informations- och kommunikationstekniska miljö möjliggör ett effektivt arbete oberoende av tid och plats.	ICT-verktygens tillgänglighet	4	3,7	3,7
III Vålfungerande interna processer	11. Finlands Banks verksamhet är ekologiskt hållbar.	Koldioxidutsläpp totalt (energiförbrukning) kg/1 000 euro i verksamhetskostnader	Minskande totala utsläpp	Totala utsläpp 85,00 kg CO ₂ /1 000 euro i verksamhetskostnader	Totala utsläpp 82,80 kg CO ₂ /1 000 euro i verksamhetskostnader
		Avfallsmängd kg/1 000 euro i verksamhetskostnader	Fallande trend	Avfallsmängd 1,96 kg/1 000 euro i verksamhetskostnader	Avfallsmängd 2,06 kg/1 000 euro i verksamhetskostnader
IV Kompetensutveckling och arbetsförmåga	12. Personalens kompetens höjs.	Antal disputerade	> 32 personer	33	38
		Utbildningsindex	> 5,8	5,8	5,9
	13. Finlands Banks forskning håller internationell standard på sina fokusområden.	Antal artiklar publicerade i vetenskapliga tidskrifter, antal/forskarårsverken	1,5	3,5	2,0
		Antal forskarårsverken	> 15 årsverken	6,2 årsverken	8,5 årsverken
	Utvärdering av forskningens inflytande med fem års intervall	4	Utvärderat 2009	Utvärderat 2009	
IV Kompetensutveckling och arbetsförmåga	14. Genom samarbete skapar vi glädje och nytänkande i det dagliga arbetet på Finlands Bank.	Arbetsklimatindex	≥ 3,2	3,4	Rapporteras vartannat år
		Ledarskapsindex	Stigande trend	3,6	3,7
		Sjukfrånvaro (%)	< 3,5 %	2,9 %	3,0 %

Personal

Vid slutet av 2012 hade Finlands Bank 406 anställda (tabell 5), av vilka 59 % i expertbefattningar. Den närvarande personalen minskade med 3,3 % under året. Under EMU-medlemskapet har den närvarande personalen minskat med 46 %. Personalminskningen speglar pensionsbortfallet och en stram rekryteringspolitik. Finlands Banks mål är att höra till de effektivaste centralbankerna inom EU.

År 2012 avgick 21 personer med pension och 15 från en tidsbunden anställning, medan 8 gick över till andra organisationer. Banken rekryterade 26 personer. Lediga tjänster har fyllts företrädesvis genom intern rekrytering.

Arbetsmarknadsfrågor

Bankens tvååriga tjänstekollektivavtal som slöts 2012 är i kraft 7.3.2012–31.3.2014. Det generella lönepåslaget 2012 var 2 % och justeringspotten 0,4 %. För strukturella justeringar användes 0,5 % den 1 januari 2012.

I samband med kollektivavtalsförhandlingarna 2012 kom parterna överens om att se över lönesystemets funktion, införa komprimerad arbetstid på prov och undersöka möjligheten att utvidga förtroendearbetstiden.

Foto: Eija Tuominen.

Det är viktigt för Finlands Banks anställda att axla sitt sociala ansvar. Det visar till exempel engagemanget i föreningen Zimbabwe Aids-orvot ry och dess verksamhetscenter i Harare. För verksamheten svarar föreningens samarbetspartner i Zimbabwe, Dzikwa Trust, som grundades för 25 år sedan. Flera tidigare och nuvarande medarbetare på banken och Finansinspektionen har sedan länge understött föreningens verksamhet och de föräldralösa barnen genom att ta fadderbarn och delta i olika insamlingar. Faddrar och andra bidragsgivare finansierar barnens skolgång och deltar i underhållet av centret. Faddrar från Finlands Bank och Finansinspektionen har enskilt och i grupper besökt Harare 2012 för att där delta i föreningens verksamhet. Även Finlands Bank har understött det för personalen viktiga stödprojektet genom att till exempel erbjuda föreningen lagerutrymme och donera begagnade datorer till verksamhetscentret.

Tabell 5.

Viktigaste nyckeltal för personalledningen¹

	2011	2012
Antal anställda		
Närvarande personal	420	406
Årsverken	446	439
Personalomsättning räknad i avgångar	10 %	11 %
Personalomsättning räknad i rekryteringar	5 %	6 %
Intern rörlighet	8 %	11 %
Antal nypensionerade	10	21
Genomsnittlig pensioneringsålder	60 år	59,6 år
Personalstruktur		
Medelålder	46 år	46,6 år
Experter och chefer	66 %	69 %
Kvinnor	49 %	48 %
Löner och ersättningar		
Finlands Banks löner i förhållande till marknadslöner ²	99 %	101 %
Avtalshöjningar	2,1 %	2,9 %
Bonus i procent av lönesumman	0,35 %	0,25 %
Medellönen för kvinnor/medellönen för män	100 %	99 %
Kompetens		
Utbildningskostnader/lönesumma	2,7 %	3,5 %
Utbildningsdagar/årsverke	3,4	4,7
Utbildningsindex ³	5,8	5,9
Arbetshälsa		
Sjukfrånvaroprocent	2,9	3,0
Arbetsklimatindex	3,4	–

¹ Nyckeltalen hänför sig till Finlands Bank, om inget annat anges. Nyckeltalen för Finansinspektionen publiceras i FI:s egen verksamhetsberättelse.

² Referensgrupp i Hay-jämförelsen är organisationer inom bank- och finanssektorn, den offentliga sektorn och industri- och servicesektorn. Medianen för samtliga organisationer i Hay-jämförelsen är målnivån för Finlands Banks lönepolitik (grundlön + förmåner). I jämförelsen ingår också Finansinspektionens löner.

³ Utbildningsindex beräknas på grundutbildningsnivån för de anställda. Indexintervallet är 1–8.

Ruta 12.

Utveckling av ledarskap och arbetshälsa i Finlands Bank

Finlands Bank sörjer för personalens kompetens och professionella konkurrenskraft samt välbefinnande. Framgångsfaktorer i detta arbete är ett gott chefskap och verksamhet som är förenlig med värderingarna.

Ledningens kvalitet följs regelbundet upp med arbetsklimat- och ledarskapsindex. Resultaten har varit i nivå med expertorganisationer eller något bättre enligt ett omfattande jämförelsematerial. Samarbetet med företagshälsovården är intensivt och omfattar bland annat uppföljning av sjukfrånvaro.

Chefskapet utvecklas fortlöpande

Under 2007–2011 genomfördes ett långvarigt coachningsprogram som alla chefer och högre experter deltog i. De så kallade 360-gradersbedömningarna av de deltagande cheferna fortsätter.

Finlands Banks ledningsvision fastställdes 2012, och den innehåller de kompetensområden som krävs av varje chef. Ledningsvisionen baserar sig på tre teman: professionellt ledargrepp, resultatfokus och samarbetsförmåga.

Våren 2012 inleddes ett utbildningsprogram för coachande ledarskap. Dess centrala mål är att främja dialogen mellan chefer och medarbetare och självstyrning, inläring och problemlösning på arbetsplatsen.

Förutom intern utbildning i ledarskap utnyttjar Finlands Bank även externa utbildningsprogram för ledarskap, i synnerhet ECBS:s gemensamma program.

Åtgärder för arbetshälsa

För att främja arbetshälsan satsade banken på smidiga arbetsprocesser och utveckling av arbetsrutinerna bland annat utifrån barometerresponsen. Insatsområden för utvecklingsåtgärderna var bland annat en jämlik fördelning av arbetsuppgifterna och en rimlig arbetsmängd, fokus på det väsentliga och bättre kommunikation och möjligheter till kompetensutveckling. På kontornivå utvecklades de gemensamma rutinerna med hjälp av projektet En inspirerande arbetsplats. Dessutom infördes nya flexibla arbetstidsformer, till exempel ett experiment med komprimerad arbetstid.

Personalens arbetshälsa behandlades på Finlands Banks strategiseminarium, vilket resulterade i föreläsningar för hela personalen om hälsofrämjande åtgärder, arbetsbelastning och hantering av återhämtningen. Fler evenemang för att främja arbetshälsan kommer att ordnas senare.

Banken beslutade att genomföra de arbetshälsobedömningar som görs i samarbete med företagshälsovården per organisationsenhet för att kunna inrikta de hälsofrämjande åtgärderna bättre än tidigare.

Tabell 6.

Finlands Banks budget

	Utfall 2012 Mn euro	Budget 2013 Mn euro
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	34,4	34,6
Avgift till pensionsfonden	0,0	
Personalrelaterade kostnader	3,0	3,9
Övriga kostnader	22,3	25,4
AVSKRIVNINGAR	7,4	7,5
Summa	67,1	71,4
Sedelproduktionskostnader	2,7	7,7
Depåränta	0,2	0,0
Bankserviceavgift	4,3	5,1
Summa verksamhetskostnader	74,2	84,2
INTÄKTER		
Bankserviceintäkter	3,0	3,0
Fastighetsintäkter	9,8	9,8
Övriga intäkter	0,1	0,1
Tjänster till Finansinspektionen	2,3	3,4
Vinster på avyttring av anläggningstillgångar	13,4	
Summa intäkter	28,6	16,3
Netto	45,6	68,0
2. Investeringar		
Fastighetsinvesteringar	3,5	3,9
Huvudkontorsfastigheter	1,6	1,4
Fastigheten i Vanda	1,6	2,1
Övriga fastigheter	0,4	0,4
IT-utrustning och -program	4,0	6,4
Sedel- och mynthanteringsmaskiner	0,2	0,0
Säkerhetsutrustning	1,0	1,2
Övriga	0,0	0,3
Summa investeringar	8,8	11,9

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Budget och verksamhetskostnader

Till kostnadseffektiviteten i Finlands Banks verksamhet bidrar målinriktade budget- och personalramar, effektiv upphandling av tjänster och varor och välfungerande uppföljningssystem. Budgeten omfattar personalkostnader, personalrelaterade kostnader, fastighetskostnader, IT-kostnader och övriga kostnader. Budgetarna för 2013–2015 upprättades hösten 2012, då direktionen också fastställde budgeten för 2013. Budgetarna för 2014–2015 fastställs senare. Målet är att genom effektiv konkurrensutsättning av upphandlingen i förening med ramavtal hålla bankens verksamhetskostnader under kontroll och stödja de kostnadsmål för verksamheten som ingår i budgetramarna. Direktionen följer upp budgetutfallet kvartalsvis, medan cheferna följer utfallet av sina budgetar i realtid via rapporteringssystemet. Bankens direktion fastställer också Finansinspektionens budget.

Finlands Banks budget

År 2012 uppgick Finlands Banks verksamhetskostnader till 74,2 miljoner euro (105,5 miljoner euro 2011). År 2012 betalades ingen extra avgift till pensionsfonden, vilket förklarar avvikelserna i verksamhetskostnaderna mellan 2012 och 2011. Intäktsumman blev 28,6 miljoner euro, varav 13,4 miljoner euro erhöles för försäljningen av fastigheterna i Tammerfors och Kuopio. Kostnadsbudgetens slutsumma uppgick till 45,6 miljoner euro netto (tabell 6).

Till investeringar användes 2012 sammanlagt 8,8 miljoner euro. I IT-system och infrastruktur investerades 4,0 miljoner euro. Ombyggnadsinvesteringar gjordes för 3,5 miljoner euro. Övriga anläggningsekostnader uppgick till 1,2 miljoner euro.

I verksamhetskostnader för 2013 har 68,0 miljoner euro budgeterats. Personalkostnaderna väntas ligga kvar på samma nivå som året innan. Större poster under

övriga kostnader är kostnaderna för köpta tjänster, IT-system och fastigheter. Andra större kostnadsposter under budgetperioden är sedelproduktionskostnaderna. Investeringarna beräknas 2013 bli 11,9 miljoner euro, varav 6,4 miljoner euro koncentreras till IT-system- och infrastrukturutveckling och 3,9 miljoner euro till fastigheter.

Pensionsfondens budget

För pensionsfondens verksamhetskostnader 2012 blev utfallet 27,4 miljoner euro. De utbetalda pensionerna (24,8 miljoner euro) var den största kostnadsposten. Pensionsfondens intäkt utfall blev 12,8 miljoner euro (tabell 7).

Pensionsfondens kostnader beräknas öka något under de tre följande åren, vilket huvudsakligen beror på att beloppet av utbetalda pensioner ökar.

Finlands Bank sålde pensionsfondens fastighet i Tammerfors 2012.

Pensionsfonden ger ut en egen årsberättelse.

Tabell 7.

Budget för Finlands Banks pensionsfond

	Utfall 2012 Mn euro	Budget 2013 Mn euro
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
<i>KOSTNADER</i>		
<i>Personalkostnader</i>	0,1	0,2
<i>Kostnader för pensionsfondsverksamheten</i>	0,6	0,8
<i>Pensionsfondens fastighetskostnader</i>	0,8	0,3
<i>AVSKRIVNINGAR</i>	1,1	0,9
<i>PENSIONER</i>		
<i>Utbetalda pensioner</i>	24,8	25,4
Summa kostnader	27,4	27,6
<i>INTÄKTER</i>		
<i>Arbetspensionsavgifter</i>	10,1	10,2
<i>Avgift till pensionsfonden</i>	0,0	
<i>Hyror</i>	0,8	0,0
<i>Interna hyror</i>	1,9	1,6
Summa intäkter	12,8	11,8
Netto	-14,6	-15,8
2. Investeringar		
<i>Pensionsfondens fastigheter</i>	0,4	0,0
Summa investeringar	0,4	0,0

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Tabell 8.

Finansinspektionens budget

	Utfall 2012 Mn euro	Budget 2013 Mn euro
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	17,4	19,4*
Personalrelaterade kostnader	0,8	1,0
Övriga kostnader	3,9	3,9
AVSKRIVNINGAR		
	0,3	0,3
TJÄNSTER FRÅN FINLANDS BANK		
	2,3	3,4
Summa verksamhetskostnader	24,8	28,0
FINANSIERING AV VERKSAMHETEN		
Tillsynsavgifter	24,0	24,0
Åtgärdsavgifter	1,3	1,0
FB:s finansieringsandel	1,2	1,4
Över-lunderskott från föregående period	2,6	1,5
Summa intäkter	29,2	28,0
Överskott överfört i ny räkning	4,4	0,0

*I budgeten ingår en avsättning för avgiften till pensionsfonden på 0,7 miljoner euro.
På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Finansinspektionens budget

Finansinspektionens verksamhetskostnader 2012 utgjorde 24,8 miljoner euro (26,1 miljoner euro 2011). År 2012 betalades ingen extra avgift till pensionsfonden. Intäkterna uppgick till sammanlagt 29,2 miljoner euro. Tillsyns- och åtgärdsavgifterna stod för 25,3 miljoner euro och Finlands Banks finansieringsandel var 1,2 miljoner euro. Årets överskott blev 4,4 miljoner euro. Överskottet beaktas när tillsyns- och åtgärdsavgifterna fastställs för följande räkenskapsperiod. Investeringarna i IT-system uppgick till 0,4 miljoner euro (tabell 8).

I verksamhetskostnader för 2013 har 28 miljoner euro budgeterats. Intäkterna beräknas likaså uppgå till 28 miljoner euro, varav Finlands Banks andel är 1,4 miljoner euro. Investeringarna beräknas kosta 1,2 miljoner euro.

Finansinspektionen ger ut en egen verksamhetsberättelse.

Miljö

Under 2012 sörjde Finlands Bank för sitt miljöansvar genom att öka energi- och materialeffektiviteten. Kontorslokalerna minskade betydligt då en del av Finansinspektionens lokaler på sommaren flyttade till huvudkontoret och två regionkontor lades ned vid slutet av året. Största delen av bankens miljöpåverkan uppstår till följd av värme- och elenergiförbrukningen i lokalerna (tabell 9).

Miljöpåverkan följs upp med två mätetal som är relaterade till verksamhetskostnaderna. För varje tusen euro i verksamhetskostnader bildades 2,06 kg avfall och 82,80 kg koldioxid. År 2011 var motsvarande siffror 1,96 kg avfall och 85,00 kg koldioxid. Tömningen av kontorslokaler ökade avfallsmängden under 2012.

I den dagliga verksamheten tas miljöhänsyn systematiskt med ledning av det så kallade EMAS-systemet (the Eco-Management and Audit Scheme), dvs. EU:s miljölednings- och miljörevisionsordning som bygger på en EU-förordning.

Kontantförsörjningens miljöpåverkan

En av Finlands Banks uppgifter inom kontantförsörjningen är att ersätta slitna eurosedlar med nya sedlar eller sedlar i gott skick. Största delen av de uttjänta sedlarna makuleras redan i sedelsorteringsmaskinernas så kallade automatiska rivare, varifrån de rivna sedelstrimlorna skickas vidare för att förstöras. Sedelstrimlorna bränns med blandavfall i avfallshanteringsanläggningar. Sedlar som misstänks vara förfalskade sorteras i ett separat fack i sorteringsmaskinen och skickas därifrån vidare till kriminalpolisen, som undersöker och klassificerar dem närmare.

År 2012 låg sedelsorteringsvolymen i Finlands Bank på samma nivå (354 miljoner st.) som under föregående år. Totalt 38,6 miljoner obrukbara sedlar sorterades bort, vilket ger en genomsnittlig makuleringsprocent på ca 11 %. Antalet makulerade sedlar var störst för 20-eurosedlar, som är den vanligaste automatsedeln, och 5-eurosedlar, som är den vanligaste växelsekeln (diagram 18).

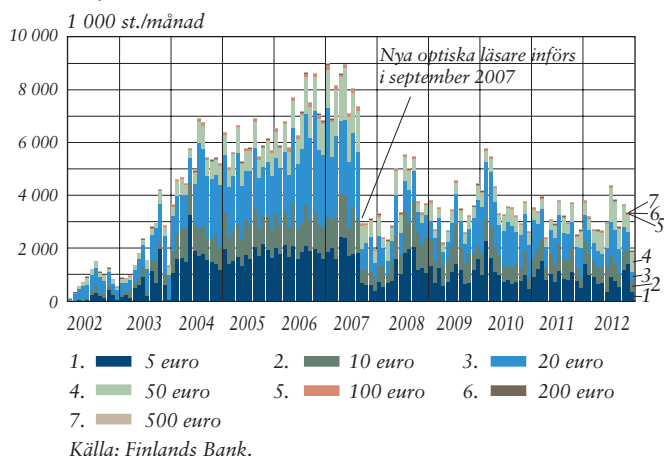
Tabell 9.

Finlands Banks miljöpåverkan

	Mängd		
	2010	2011	2012
Elenergiförbrukningen i fastigheterna (MWh)	10 798	11 537	10 875
Värmeenergiförbrukningen i fastigheterna (MWh)	14 029	11 510	11 864
Avfallsmängd (t)	164	157	169
Förbrukning av skriv- och tryckpapper (t)	40	40	45
Koldioxidutsläpp från tjänsteresor (t)	1 948	1 912	1 925
Koldioxidutsläppsbalans (t)	7 420	6 829	6 780

Källa: Finlands Bank.

Diagram 18.
Uttjänta eurosedlar som makulerats av Finlands Bank

Femeurosedlarna i den nya Europa-serien som börjar utges 2013 kommer att vara betydligt hållbarare, starkare och mindre smuttsamlade än sedlarna i den första eurosedelserien. De nya sedlarnas livslängd uppskattas vara dubbelt längre, vilket också kommer att minska kontantförsörjningens miljöpåverkan redan från och med 2013. I utformningen av den nya eurosedelserien har även miljövänlighet och hälsorisker beaktats, och i sedelproduktionen är målet att minimera användningen av farliga ämnen. Eurosedlarna är trygga i normal användning, och hälsokonsekvenserna av skadliga material har testats för onormal användning för att minimera skadliga effekter av eventuellt missbruk.

På grund av inväxlingstidens utgång 2012 ökade antalet inlämnade marksedlar till 0,52 miljoner, vilket motsvarade 6,18 miljoner euro. Alla marksedlar som lämnats in till Finlands Bank före slutet av februari 2012 förstördes i december 2012. Markmynten såldes till nominellt värde till finansministeriet. Mynten smälts ned, metallerna tillvaratas och återanvänds i euromynt eller för andra ändamål.

Totala risker

I centralbanken uppstår risker i de penningpolitiska transaktionerna, i förvaltningen av de finansiella tillgångarna och i den operativa verksamheten. I och med finanskrisen har riskerna i Finlands Banks balansräkning ökat på grund av de större volymerna i de penningpolitiska transaktionerna och köpprogrammen. Finlands Bank hanterar riskerna och skapar beredskap för dem genom riskbuffertar och genom att öka sina avsättningar och sitt kapital, så att genomförandet av centralbanksuppgifterna inte äventyras i något läge. De operativa riskerna identifieras i samband med verksamhetsplaneringen och hanteras decentraliserat som en del av den dagliga verksamheten. De operativa riskerna rapporteras halvårsvis till Finlands Banks riskkommitté.

Riskerna i förvaltningen av Finlands Banks finansiella tillgångar och i de penningpolitiska transaktionerna kan indelas i marknads- och kreditrisker. I marknadsriskerna ingår risker orsakade av förändringar i räntenivån och valutakurserna. Den största risken i balansräkningen gäller fluktuationer i valutakurserna. Förändringar i guldpriset medför likaså en marknadsrisk, men på grund av det stora värderingskontot har analysen av guldpriser lyfts ut ur den övriga riskanalysen.¹ I kreditrisken ingår risker för förändringar i gäldenärens kreditbetyg eller för gäldenärens insolvens.

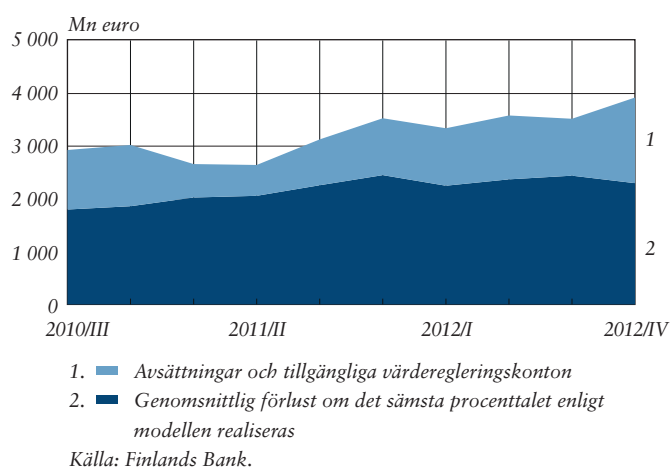
Finlands Bank ansvarar i regel för riskerna i Eurosystemets penningpolitiska refinansieringstransaktioner och de penningpolitiska köpprogrammen enligt sin proportionella andel (läs mer om transaktionerna och köpprogrammen i avsnittet om genomförandet av penningpolitiken, s. 21). Finlands Banks andel av ECB:s kapital är ca 1,8 %. Därför måste hänsyn tas till hela Eurosystemets balansräkning för att kunna se transaktionernas inverkan på Finlands Banks balansräkning. På motsvarande sätt får

¹ I noterna till riskhanteringen (s. 108) har guldriskerna räknats med i analysen av den aggregerade risken.

Finlands Bank en andel av den penningpolitiska avkastningen i enlighet med kapitalfördelningsnyckeln. Dessa monetära inkomster består av ränteintäkter från penningpolitiska transaktioner, efter avdrag av ränteutgifterna för transaktionerna. De monetära inkomsterna utgör en betydande årlig inkomstkälla för Finlands Bank (se beräkningen av de monetära inkomsterna 2012 på s. 102).

Genomförandet av penningpolitiken har i Eurosystemet decentraliserats till de nationella centralbankerna. Europeiska centralbankssystemet (ECBS) beviljar solida banker finansiering mot säkerheter i enlighet med den gemensamma penningpolitiken. Säkerheterna värderas dagligen till marknadspris. Dessutom ska motparterna ställa säkerheter till ett belopp som överstiger lånebeloppet. Dessa extra säkerheter skyddar centralbanken vid eventuella betalningsstörningar. Riskerna i utlåningen mot säkerhet inom den gemensamma penningpolitiken är därför små även om beloppen är stora. Säkerheternas betydelse märktes bland annat 2008, då Lehman Brothers och

Diagram 19.
Risker och riskbuffertar exkl. guld och värderingskontot för guld, utveckling från tredje kvartalet 2010

de isländska bankerna gick omkull. Under 2008 gjordes en avsättning för förluster i penningpolitiken, där Finlands Banks andel var 102 miljoner euro. I takt med att säkerheterna har realiserats har det under de senaste åren varit möjligt att minska avsättningen, varav nu 6 miljoner euro återstår. Minskningen av avsättningarna har under de senaste åren höjt vinsten, av vilken en del har delats ut till staten. Realiseringen av säkerheter pågår fortfarande, så den slutliga förlusten blir betydligt lägre än den ursprungliga förlustavsättningen.

Tabell 10.

Penningpolitiska transaktioner, antal vid slutet av 2012

Mn euro	Penningpolitiska refinansierings-transaktioner	Köpprogram för säkerställda obligationer	Värdepappersmarknadsprogram
Eurosystemet	1 128 794	68 483	208 700
Finlands Banks beräknade andel (1,6–1,8 %)	20 228	1 110	3 444

Källa: Finlands Bank.

Av motparterna i refinansieringstransaktionerna krävs alltså adekvata och särskilt fastställda säkerheter, som skyddar centralbanken mot förluster. I köpprogrammen för säkerställda obligationer garanteras skuldebrev inte bara av gäldenärens ansvar utan också av en särskild pool av säkerheter. Mot riskerna i värdepappersmarknadsprogrammet har tillräckliga kapitalbuffertar upprättats. Storleken av transaktionerna och köpprogrammen vid slutet av 2012 och Finlands Banks andel av exponeringarna enligt kapitalfördelningsnyckeln framgår av tabell 10. Den 21 februari 2013 publicerade ECB uppgifter om de olika ländernas innehav inom ramen för värdepappersmarknadsprogrammet vid slutet av 2012. I Finlands Banks andel ingår irländska statsobligationer till ett bokföringsvärde av 224 miljoner euro, grekiska statsobligationer för 508 miljoner euro, spanska för 721 miljoner euro, italienska för 1 633 miljoner euro och portugisiska för 356 miljoner euro.

Fordringar och skulder inom Eurosystemet

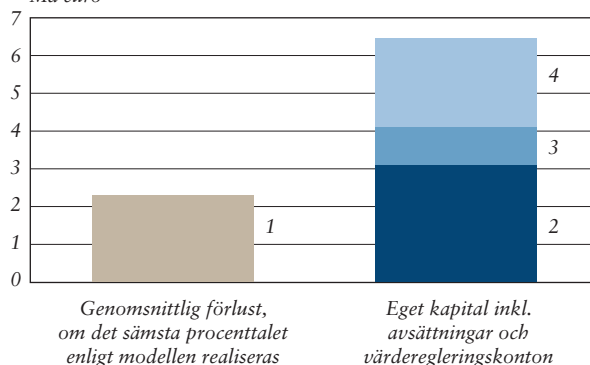
Finlands Banks fordringar på Eurosystemet framgår huvudsakligen av TARGET-saldona i balansräkningen. Fordringarna inom Eurosystemet och förändringar i dem speglar de monetära finansinstitutens inlåning i Finlands Bank. Inom Eurosystemet ger olika nationella centralbankers fordringar på och skulder till ECB uttryck för bankernas finansiella läge i respektive land och finansförmedlingen mellan länderna. Fordringarna medför inga risker för Finlands Bank så länge Eurosystemet fungerar i sin nuvarande form.

ECB:s fordringar på de nationella centralbankerna speglar för sin del de nationella centralbankernas utlåning till finansinstituten. Riskerna i utlåningen enligt den gemensamma penningpolitiken fördelas på de nationella centralbankerna, medan ansvaret för den övriga utlåningen – bland annat nödfinansieringen – ligger på varje enskild nationell centralbank.

Vid förlust för ECB kan underskottet avräknas mot ECB:s allmänna reservfond

Diagram 20.
Samlade finansiella risker och eget kapital inkl. avsättningar och värderingskonton exkl. guldrisk och värderingskonton för guld i Finlands Banks balansräkning 2012

Md euro

- 1. Marknads- och kreditrisk
 - 2. Avsättningar
 - 3. Värderingskonton
 - 4. Kapital exkl. avsättningar och värderingskonton
- Källa: Finlands Bank.

och – om det behövs och efter beslut av ECB-rådet – mot de monetära inkomsterna, vilket konstateras i artikel 33.2 i stadgan för ECBS och ECB. De monetära inkomster som under den aktuella perioden allokerats till varje nationell centralbank inom euroområdet utgör en övre gräns för dess skyldighet att täcka förluster som eventuellt redovisats av ECB. Till exempel under 2003 och 2004 orsakade stärkningen av euron valutakursförluster för ECB, varpå både den allmänna reservfonden och monetära inkomster användes för att täcka förlusterna, såsom ovan beskrivits. Om ECB:s kapital måste höjas, måste EU-rådet först anta en rättsakt med villkor och gränser för ökning av kapitalet, som därefter kan läggas till grund för ECB-rådets beslut om den egentliga ökningen av kapitalet.²

Totala risker i balansräkningen

Ränterisken i Finlands Banks finansiella tillgångar reducerades under 2012. Eurosystemets köpprogram för skuldebrev, som syftade till att säkerställa transmissionen av penningpolitiken, i förening med sänkta kreditbetyg ökade för sin del Finlands Banks risker. En analys av de totala riskerna omfattar riskerna i bankens egna finansiella tillgångar och i Eurosystemets åtgärder.

Finlands Banks risker identifieras och bedöms med hjälp av etablerade marknads- och kreditriskmodeller. Riskerna i investeringarna av de finansiella tillgångarna och i de penningpolitiska transaktionerna sammanställs i analyser av bankens totala risker. Modellerna bygger på standardantaganden och storleken på de beräknade riskerna kan således variera beroende på vilka antaganden som valts. Av utfallet från modellen tas den sämsta procenten till grund för riskbedömningen.

Även om modellerna är etablerade speglar de inte hela den aggregerade riskexponeringen. Därför kompletterar banken riskbedömningen med scenarioanalyser av

möjliga men osannolika finansieringsrisker. Finlands Banks balansräkning klarar en realisering av särdeles exceptionella scenarier.

När de samlade riskerna i Finlands Banks balansräkning – avseende förvaltningen av bankens egna finansiella tillgångar och den gemensamma penningpolitiken – beräknas exkl. guld, uppskattas den aggregerade risken i balansräkningen till ca 2,3 miljarder euro på årsbasis.³ Finlands Banks eget kapital inkl. avsättningar och värderingar uppgår till totalt 8 miljarder euro. Av detta utgör andelen av Finlands Banks reserv- och grundfonder 2,3 miljarder euro, avsättningar (exkl. pensionsavsättningen och avsättningen för förluster på ECBS penningpolitiska transaktioner) 3,1 miljarder euro och andelen av värderingskonton (exkl. värderingskontot för guld) 1 miljard euro (diagram 20). Guldrisken beräknad på samma sätt ligger på ca 0,9 miljarder euro på årsnivå, medan tillgångarna på värderingskontot för guld uppgår till 1,6 miljarder euro. Mer detaljerad information om balansräkningsstrukturen framgår av noterna till bokslutet.

I centralbanksverksamheten ingår risker, och förluster kan uppstå i arbetet med att säkerställa en störningsfri finansförmedling och ett stabilt och välfungerande finansiellt system i euroområdet. Beredskap för risker i Finlands Banks balansräkning måste därför skapas genom att se till att banken har en stark balansräkning, dvs. ett väl avvägt förhållande mellan risker och buffertar mot dem. En stark balansräkning garanteras genom att riskerna i de finansiella tillgångarna vid behov minskas och avsättningar och kapital ökas. Riskerna i Finlands Banks balansräkning har ökat under finanskrisen. Riskbuffertarna i balansräkningen täcker de identifierade riskerna i penningpolitiska åtgärder och bankens egen investeringsverksamhet, och riskbuffertar har dessutom upprättats även mot oförutsedda risker.

³ I riskanalysen används kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's, Moody's och Fitch värderingar av emittenternas kreditbetyg.

² Rådets förordning (EG) nr 1009/2000 (8.5.2000).

Bokslut

Balansräkning

<i>Mn euro</i>	31.12.2012	31.12.2011
TILLGÅNGAR		
1 <i>Guld och guldfordringar</i>	1 988	1 918
2 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet</i>	6 171	5 886
<i>Fordringar på IMF</i>	2 097	1 967
<i>Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar</i>	4 074	3 919
3 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet</i>	404	628
4 <i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 970	1 946
5 <i>Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner</i>	3 681	2 311
<i>Huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>	–	10
<i>Långfristiga refinansieringstransaktioner</i>	3 681	2 301
6 <i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet</i>	0	40
7 <i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet</i>	11 471	13 889
<i>Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften</i>	4 555	4 637
<i>Övriga värdepapper</i>	6 915	9 253
8 <i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	74 382	70 271
<i>Andel av ECB:s kapital</i>	141	120
<i>Fordringar motsvarande överförda valutareserver</i>	722	722
<i>Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet</i>	3 248	3 485
<i>Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)</i>	70 270	65 944
9 <i>Övriga tillgångar</i>	1 115	1 171
<i>Euroområdets mynt</i>	27	25
<i>Materiella och immateriella anläggningstillgångar</i>	155	165
<i>Övriga omsättningstillgångar</i>	607	569
<i>Diverse</i>	326	413
Summa tillgångar	101 182	98 061

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
Källa: Finlands Bank.

<i>Mn euro</i>	31.12.2012	31.12.2011
SKULDER		
1 <i>Utelöpande sedlar</i>	15 044	14 649
2 <i>Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner</i>	73 799	71 697
<i>Kassakravsinslåning</i>	31 698	1 657
<i>Inlåningsfacilitet</i>	37 101	52 540
<i>Inlåning med fast löptid (likviditetsindragande finjusterande transaktioner)</i>	5 000	17 500
3 <i>Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet</i>	801	836
4 <i>Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 004	782
5 <i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet</i>	0	0
6 <i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet</i>	139	153
7 <i>Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF</i>	1 387	1 412
8 <i>Skulder inom Eurosystemet</i>	–	–
9 <i>Övriga skulder</i>	24	178
10 <i>Värderegleringskonton</i>	2 609	2 806
11 <i>Ausättningar</i>	3 708	3 032
12 <i>Eget kapital</i>	2 332	2 262
<i>Grundfond</i>	841	841
<i>Reservfond</i>	1 491	1 421
13 <i>Årets vinst</i>	337	254
<i>Summa skulder</i>	101 182	98 061

Resultaträkning

<i>Mn euro</i>	1.1–31.12.2012	1.1–31.12.2011
1 <i>Ränteintäkter</i>	1 110	763
2 <i>Räntekostnader</i>	-113	-170
3 RÄNTENETTO	998	592
4 <i>Valutakursdifferenser</i>	14	5
5 <i>Prisdifferenser på värdepapper</i>	221	63
<i>Värderingsförluster på valutor och värdepapper</i>	-3	-59
6 <i>Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER</i>	-232	-9
NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER	998	592
7 <i>Avgifts- och provisionsnetto</i>	-1	-0
8 <i>Nettoandel av monetära inkomster</i>	-343	-75
9 <i>Andel av ECB:s vinst</i>	1	3
10 <i>Avsättning för motpartsrisiker i penningpolitiska transaktioner</i>	11	22
11 <i>Övriga intäkter från centralbanksverksamheten</i>	133	15
RESULTAT AV CENTRALBANKSVERKSAMHETEN	800	557
12 <i>Övriga intäkter</i>	47	35
<i>Verksamhetskostnader</i>	-92	-125
13 <i>Personalkostnader</i>	-52	-51
14 <i>Avgift till pensionsfonden</i>	-	-32
15 <i>Administrationskostnader</i>	-29	-29
16 <i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>	-8	-8
17 <i>Sedelproduktionskostnader</i>	-3	-4
18 <i>Övriga kostnader</i>	-1	-1
VERKSAMHETSRESULTAT	754	467
<i>Pensionsfondens resultat</i>	47	19
19 <i>Pensionsfondens intäkter</i>	78	63
20 <i>Pensionsfondens kostnader</i>	-31	-44
21 <i>Förändring av avsättningar</i>	-464	-232
22 ÅRETS RESULTAT	337	254

Bokslutsbilagor

<i>Mn euro</i>	31.12.2012	31.12.2011
<i>Aktier och andelar, nominellt värde</i>		
<i>Internationella regleringsbanken (BIS)¹</i>	22,4 (1,96 %)	22,4 (1,96 %)
<i>Bostadsaktier</i>	2,5	2,5
<i>Övriga aktier och andelar</i>	–	–
<i>Summa</i>	24,9	24,9
<i>Kalkylmässig andel av värdepapperscentralens fond</i>	0,3	0,2
<i>Pensionsåtaganden</i>		
<i>Finlands Banks pensionsåtaganden²</i>	577,7	543,7
<i>– därav täckt genom avsättningar</i>	582,2	543,9
<i>Finlands Banks intressekontor</i>		
<i>Inlåning</i>	25,1	23,8
<i>Utlåning</i>	3,7	3,7

¹ Inom parentes Finlands Banks relativa ägarandel av utelöpande BIS-aktier.

² Siffran för 2012 inkl. indexhöjningen av pensioner och fribrev 2012 och 2013.

Finlands Banks fastigheter

<i>Fastighet</i>	<i>Adress</i>	<i>Byggnadsår</i>	<i>Volym ca m³</i>
<i>Helsingfors</i>	<i>Fredsgatan 16</i>	1883/1961/2006	52 100
	<i>Fredsgatan 19</i>	1954/1981	40 500
	<i>Snellmansgatan 6¹</i>	1857/1892/2001	24 600
	<i>Snellmansgatan 2¹</i>	1901/2003	3 400
	<i>Ramsöuddsvägen 34</i>	1920/1983/1998	4 800
<i>Uleåborg</i>	<i>Kajaaninkatu 8</i>	1973	17 200
<i>Vanda</i>	<i>Säkerhetsdalsvägen 1</i>	1979	324 500
<i>Enare</i>	<i>Saariseläntie 9</i>	1968/1976/1998	6 100

¹ Överfört till Finlands Banks pensionsfond 1.1.2002

Direktionen föreslår för bankfullmäktige att Finlands Banks vinst, 337 490 364,18 euro, disponeras så att 110 490 364,18 euro överförs till reservfonden enligt 21 § 2 mom. i lagen om Finlands Bank och återstoden, 227 000 000,00 euro, reserveras för statens behov.

Helsingfors den 19 februari 2013

FINLANDS BANKS DIREKTION

Erkki Liikanen, ordförande

Pentti Hakkarainen

Seppo Honkapohja

./. Mika Pösö

Redovisningsprinciper

1. Generella redovisningsprinciper

Finlands Bank tillämpar de redovisningsprinciper och metoder som antagits av ECB-rådet, och boksluten upprättas enligt dessa harmoniserade principer. Enligt 11 § i lagen om Finlands Bank fastställer bankfullmäktige grunderna för bankens bokslut på framställning av direktionen.

Finlands Banks resultaträkning innehåller också intäkterna och kostnaderna för Finlands Banks pensionsfond och Finansinspektionen. Pensionsfondens placeringsportfölj värderas månatligen till marknadsvärdet på månadens sista dag.

2. Värderingsprinciper för tillgångar och skulder i utländsk valuta och guld

Tillgångarna och skulderna i utländsk valuta och guld omräknas i bokslutet till euro enligt kurserna på balansdagen. Posterna värderas valuta för valuta. Värderingsdifferenser som beror på valutakurser redovisas separat från differenser som beror på prisförändringar på värdepapper. Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande realiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, realiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Differenser som beror på pris- och kursförändringar avseende guld redovisas i en post. Under räkenskapsåret realiserade valutakursvinster och förluster redovisas till daglig nettogenomsnittskurs. Kurserna framgår av tabellen nedan.

Valuta	2012	2011
US-dollar	1,3194	1,2939
Japanska yen	113,6100	100,2000
Australiska dollar	1,2712	1,2723
Norska kronor	7,3483	7,7540
Danska kronor	7,4610	7,4342
Svenska kronor	8,5820	8,9120
Schweiziska franc	1,2072	1,2156
Brittiska pund	0,8161	0,8353
Kanadensiska dollar	1,3137	1,3215
Särskilda dragningsrätter (SDR)	0,8578	0,8427
Guld	1 261,1790	1 216,8640

3. Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper

Intäkterna och kostnaderna redovisas enligt prestationsprincipen, dvs. under den period då de erhållits eller uppstår. Realiserade intäkter och kostnader resultatförs. Differensen mellan anskaffningsvärdet och det nominella värdet för värdepapperet periodiseras under löptiden. Vinster och förluster på grund av förändringar i värdepapperspriserna har redovisats enligt genomsnittskostnadsmetoden.

Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande realiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, realiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Både värdepapperen i utländsk valuta och värdepapperen i euro värderas efter värdepappersslag. Om realiserade förluster i ett värdepappersslag eller i en valuta resultatförs i bokslutet, justeras genomsnittspriset för värdepappersslaget eller nettogenomsnittskursen för valutan på motsvarande sätt före ingången av följande räkenskapsår.

Återförsäljningsförbindelser avseende värdepapper, dvs. omvända repor, upptas i balansräkningen som utlåning mot säkerhet på tillgångssidan. Återköpsavtal, dvs. repor, redovisas i balansräkningen som inlåning mot säkerhet på skuldsidan. Värdepapper som sålts genom repor kvarstår i Finlands Banks balansräkning.

Pensionsfondens placeringsportfölj värderas månatligen till marknadsvärdet på månadens sista dag enligt rapport från de externa portföljförvaltarna.

Omsättbara värdepapper som inte innehas till förfallodagen och motsvarande tillgångar värderas värdepapper för värdepapper med användning av antingen marknadens mittkurs eller avkastningskurvan på balansdagen. Vid värderingen 2012 användes marknadens mittkurs den 31 december 2012.

Omsättbara värdepapper som har klassificerats som värdepapper som innehas till förfalldagen, icke omsättbara värdepapper och icke-likvida stamaktier värderas till upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning.

4. Redovisningsprinciper för fordringar och skulder inom ECBS

Fordringar och skulder inom Eurosystemet uppkommer huvudsakligen genom gränsöverskridande betalningar i EU som avvecklas i centralbankspengar i euro. Transaktionerna har för det mesta initierats av aktörer inom den privata sektorn. Avvecklingen sker i TARGET2-systemet, som är ett transeuropeiskt automatiserat system för bruttoavveckling av betalningar i realtid (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer). Betalningarna genererar bilaterala fordringar och skulder på TARGET2-konton som EU:s centralbanker håller för varandra. Dessa bilaterala fordringar och skulder nettoredo visas dagligen så att ECB är motpart gentemot båda parterna i transaktionen. Varje nationell centralbank har härefter endast en nettoposition gentemot ECB. Finlands Banks fordringar och skulder gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton och övriga fordringar och skulder inom Eurosystemet (såsom interimistisk vinstutdelning till de nationella centralbankerna och nettoandelen av monetära inkomster) nettoredo visas i Finlands Banks balansräkning som fordran eller skuld i posten ”Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)”. Fordringar och skulder inom ECBS gentemot nationella centralbanker i EU-länder utanför euroområdet, som inte härrör från TARGET2-konton, redovisas i posten ”Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet” eller ”Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet”.

Fordringar inom Eurosystemet som hänför sig till Finlands Banks andel av ECB:s kapital redovisas i posten ”Andel av ECB:s kapital”.

Nettofordran som härrör från tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet redovisas i en tillgångspost som ”Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet” (se ”Utelöpande sedlar” under redovisningsprinciperna).

Fordringar som härrör från överförda valutareserver från centralbanker inom Eurosystemet till ECB redovisas i euro i posten ”Fordringar motsvarande överförda valutareserver”.

5. Redovisningsprinciper för anläggningstillgångar

Från och med räkenskapsåret 1999 har anläggningstillgångarna värderats till anskaffningskostnad efter avskrivningar. Linjär avskrivning tillämpas. De linjära avskrivningarna görs under den förväntade ekonomiska livslängden för anläggningstillgångarna i regel med början kalendermånaden efter förvärvet.

Motposten till byggnader och markområden som i balansräkningen för 1999 aktiverats till marknadsvärde är värderingskontot. Avskrivningarna på byggnaderna har redovisats mot värderingskontot så att de inte påverkar resultatet.

De ekonomiska livslängderna är följande:

- datorutrustning och program, bilar: 4 år
- maskiner och inventarier: 10 år
- byggnader: 25 år.

Anläggningstillgångar värda under 10 000 euro kostnadsförs under anskaffningsåret.

6. Utelöpande sedlar

ECB och de sjutton centralbankerna i euroområdet, som tillsammans bildar Eurosystemet, ger ut eurosedlar.¹ Det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas på centralbankerna den sista bankdagen i respektive månad enligt fördelningsnyckeln för sedlar.² ECB har tilldelats 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar och resterande 92 % har fördelats på de nationella centralbankerna enligt fördelningsnyckeln för sedlar. Andelen redovisas i balansräkningen i skuldposten ”Utelöpande sedlar”. Skillnaden mellan värdet av eurosedlar som tilldelats den nationella centralbanken enligt sedelfördelningsnyckeln och värdet av eurosedlar som centralbanken faktiskt satt i omlopp bildar en räntebärande fordran eller skuld

¹ Europeiska centralbankens beslut av den 13 december 2010 om utgivningen av eurosedlar (ECB/2010/29), EUT L 35, 9.2.2011, s. 26.

² Fördelningsnyckeln för sedlar innebär den procentsats som blir resultatet efter hänsyn tagen till ECB:s andel av det totala utgivna antalet eurosedlar och vid tillämpning av fördelningsnyckeln för teckning av kapital i enlighet med respektive nationell centralbanks andel av ECB:s totala kapital.

inom Eurosystemet. Dessa räntebärande³ fordringar eller skulder redovisas i delposten ”Fordringar/skulder inom Eurosystemet: nettofordran/nettoskuld för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”. I Finlands Bank redovisas en nettofordran.

Inkomsterna från eurosedlar fördelas i förhållande till de nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s kapital. Ränteintäkterna och räntekostnaderna på dessa poster nettas över ECB:s konton och redovisas i posten ”Räntenetto”. Fördelningsnyckeln för ECB:s kapital justeras med fem års mellanrum och när nya medlemsstater ansluter sig till EU.

De inkomster som ECB intjänar från sin andel på 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas i regel på de nationella centralbankerna.⁴

7. Förändringar i redovisningsprinciperna

Redovisningsprinciperna för bokslutet har inte förändrats under 2012.

8. Monetära inkomster

Inkomsterna för de nationella centralbankerna då de fullgör monetära uppgifter för Europeiska centralbankssystemet ska beräknas och fördelas i enlighet med stadgan och de beslut som fattas av Europeiska centralbankens råd.

Interimistisk vinstutdelning

ECB-rådet har beslutat att ECB:s inkomster från eurosedlar, dvs. 8 % av det totala värdet på utelöpande eurosedlar, som tilldelas ECB, och ECB:s nettoinkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna (Securities Markets Programme) och programmet för direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions) i sin helhet fördelas till de nationella centralbankerna under det räkenskapsår då inkomsterna uppkommit. Om inte ECB-rådet beslutar annat ska ECB fördela inkomsterna i form av interimistisk vinstutdelning i januari

³ Europeiska centralbankens beslut om fördelning av de monetära inkomsterna för de deltagande medlemsstaternas nationella centralbanker från och med räkenskapsåret 2002 (ECB/2001/16).

⁴ ECB:s beslut (ECB/2005/11).

Fördelningsnyckeln för teckning av ECB:s kapital 1.1.2011

	ECBS, kapitalför- delnings- nyckel, %	Euro- systemet, kapital- fördelnings- nyckel, %
<i>Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique</i>	2,4256	3,4666
<i>Deutsche Bundesbank</i>	18,9373	27,06469
<i>Eesti Pank</i>	0,179	0,25582
<i>Central Bank of Ireland</i>	1,1107	1,58738
<i>Bank of Greece</i>	1,9649	2,80818
<i>Banco de España</i>	8,304	11,86786
<i>Banque de France</i>	14,2212	20,32457
<i>Banca d'Italia</i>	12,4966	17,85981
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1369	0,19565
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,1747	0,24968
<i>Central Bank of Malta</i>	0,0632	0,09032
<i>De Nederlandsche Bank</i>	3,9882	5,69983
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1,9417	2,77503
<i>Banco de Portugal</i>	1,7504	2,50163
<i>Banka Slovenije</i>	0,3288	0,46991
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,6934	0,99099
<i>Finlands Bank</i>	1,2539	1,79204
<i>Delsumma för Eurosystemet</i>	69,9705	100,0000
<i>Ългарска народна банка (Bulgarian National Bank)</i>	0,8686	
<i>Česká národní banka</i>	1,4472	
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1,4835	
<i>Latvijas Banka</i>	0,2837	
<i>Lietuvos bankas</i>	0,4256	
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,3856	
<i>Narodowy Bank Polski</i>	4,8954	
<i>Banca Națională a României</i>	2,4645	
<i>Sveriges riksbank</i>	2,2582	
<i>Bank of England</i>	14,5172	
<i>Delsumma för nationella cent- ralbanker utanför euroområdet</i>	30,0295	
Totalt	100,0000	

påföljande år.⁵ Enligt beslut av ECB-rådet får det belopp som härrör från ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar reduceras med ECB:s utgifter för utgivning och hantering av

⁵ ECB:s beslut av den 25 november 2010 om interimistisk fördelning av ECB:s inkomster från eurosedlar i omlopp och inkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna (ECB/2010/24), EUT L 6, 11.1.2011, s. 35.

eurosedlar. ECB-rådet ska före utgången av året besluta huruvida ECB:s inkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och genom direkta monetära transaktioner och, vid behov, ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar helt eller delvis bör hållas inne i sådan utsträckning som är nödvändig för att säkerställa att utdelningen inte överstiger ECB:s nettovinst för året.

ECB-rådet kan också besluta att ECB:s inkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och genom direkta monetära transaktioner och, vid behov, ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar helt eller delvis överförs till en avsättning för valutakursrisker, ränterisker, kreditrisker och risker till följd av förändringar i guldvärdet.

9. Pensionsfond

År 2001 beslutades att Finlands Banks pensionsåtagande skulle hanteras genom en pensionsfond i bankens balansräkning. Syftet med arrangemanget, som trädde i kraft vid början av 2002, är att sörja för att tillgångarna för täckning av bankens pensionsåtagande placeras med högsta möjliga avkastning. En separat årsredovisning upprättas för pensionsfonden. Fondens tillgångar redovisas under övriga tillgångar i bankens balansräkning.

ECBS harmoniserade redovisningsprinciper gäller inte pensionsfondens bokföring. Pensionsfondens placeringar värderas till marknadsvärde och värdeförändringar resultatförs. Bokslutet upprättas enligt marknadsvärdet på årets sista dag. Fastigheterna upptas i balansräkningen till värdet vid överföringstidpunkten efter avskrivningar. Till den del byggnaderna skrivits upp i balansräkningen redovisas motsvarande avskrivningar mot återförda uppskrivningar utan resultatverkan.

10. Principer för redovisning av avsättningar

Avsättningar kan göras i bokslutet om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper.

I bokslutet kan göras de avsättningar som är nödvändiga för att täcka bankens pensionsåtagande.

11. Åtaganden utanför balansräkningen

Vinster och förluster av poster utanför balansräkningen behandlas på samma sätt som vinster och förluster av poster i balansräkningen. Valutaterminerna inräknas i nettogenomsnittskostnaden för valutapositionen.

Noter till balansräkningen

Tillgångar

1. Guld och guldfordringar

Finlands Bank har 1 576 476 troy uns guld (1 troy uns = 31,103 g) som i bokslutet upptagits till marknadsvärde. Vid början av 1999 överförde Finlands Bank, i likhet med de övriga nationella centralbankerna i Eurosystemet, ca 20 % av sitt guld till ECB.

Guld	31.12.2012	31.12.2011
Kvantitet (mn troy uns)	1,6	1,6
Pris per troy uns guld (euro)	1 261,2	1 216,9
Marknadsvärde (mn euro)	1 988,2	1 918,4
Förändring av marknadsvärde (mn euro)	69,8	254,6

2. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

I posten ingår till valutareserven hänförliga valutafordringar på hemmahörande utanför euroområdet samt innehav av särskilda dragningsrätter (SDR) som tilldelats av Internationella valutafonden (IMF).

2.1 Fordringar i utländsk valuta på IMF

Fordringar i utländsk valuta på IMF	31.12.2012		31.12.2011	
	Mn euro	Mn SDR	Mn euro	Mn SDR
Reservposition i IMF	471,6	404,6	460,9	388,4
Särskilda dragningsrätter	1 311,8	1 125,3	1 327,6	1 118,7
Övriga fordringar på IMF	313,8	269,2	178,4	150,4
Summa	2 097,3	1 799,1	1 966,9	1 657,4

Kursen mellan euro och SDR 2011 och 2012

	2012	2011
Vid utgången av mars	0,86	0,90
Vid utgången av juni	0,83	0,90
Vid utgången av september	0,84	0,86
Vid utgången av december	0,86	0,84

Finlands medlemsandel i valutafonden är 1 263,8 miljoner SDR. Reservpositionen är den del av Finlands medlemsandel som har betalats till IMF i utländsk valuta. Den andra delen av medlemsandelen har betalats i mark. Denna del har valutafonden lånat tillbaka till Finlands Bank. Den i mark betalda medlemsandelens nettoeffekt på Finlands Banks balansräkning är noll, eftersom fordran och skulden redovisas i samma balanspost.

Finlands Banks innehav av särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) uppgår till 1 311,8 miljoner euro. De utgör en valutareserv som IMF har lagt upp och fördelat på sina medlemsländer. Särskilda dragningsrätter används i valutahandeln på samma sätt som normala valutor. Postens värde förändras genom valutahandeln mellan medlemsländerna. Postens storlek påverkas också av erhållna och utbetalda räntor och vinstandelen i IMF.

Finlands Banks fordringar på Internationella valutafonden uppgår totalt till 2 097,3 miljoner euro.

ECBS redovisningskommitté beslutade sommaren 2010 om redovisning av SDR-säk-ringstransaktioner avvikande från den allmänna värderingsprincipen valuta för valuta. Försäljning av SDR-komponentvalutor i syfte att gardera sig mot SDR-valutakursrisken medräknas som reducerande poster vid beräkning av bokförings- och marknadsvärdet på SDR. Försäljningen minskar således inte heller komponentvalutornas volym och påverkar inte marknadsvärderingen av valutorna.

2.2 Övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

Här redovisas banktillgodo-havanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

	31.12.2012 Mn euro	31.12.2011 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodo-havanden	320,1	324,5	-4,4
Räntebärande värdepapper	3 726,2	3 587,4	138,8
Diskonterings-instrument	15,2	-	15,2
Övriga fordringar	12,2	7,0	5,2
Summa	4 073,6	3 918,9	154,7

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Valuta	31.12.2012		31.12.2011	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	657,4	17,6	517,2	14,4
US-dollar	2 557,2	68,3	2 608,8	72,7
Japanska yen	526,8	14,1	461,4	12,9
Summa	3 741,5	100,0	3 587,4	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2012		31.12.2011	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	762,5	20,4	376,0	10,5
Över 1 år	2 978,9	79,6	3 211,3	89,5
Summa	3 741,5	100,0	3 587,4	100,0

3. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

Denna post består av banktillgodo-havanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

	31.12.2012 Mn euro	31.12.2011 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodo-havanden	37,9	196,0	-158,1
Räntebärande värdepapper	376,6	437,8	-61,2
Diskonterings-instrument	-	-	-
Övriga fordringar	-11,00	-5,7	-5,3
Summa	403,5	628,1	-224,6

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Valuta	31.12.2012		31.12.2011	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	115,1	30,6	131,7	30,1
US-dollar	261,5	69,4	293,0	66,9
Japanska yen	-	-	13,1	3,0
Summa	376,6	100,0	437,8	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2012		31.12.2011	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	191,5	50,8	213,5	48,8
Över 1 år	185,1	49,2	224,3	51,2
Summa	376,6	100,0	437,8	100,0

4. Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro utanför euroområdet, räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna av hemmahörande utanför euroområdet och fordringar i euro på Internationella regleringsbanken (BIS).

Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

	31.12.2012	31.12.2011	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Banktillgodohavanden	983,9	988,6	-4,7
Räntebärande värdepapper	956,1	956,9	-0,8
Diskonteringsinstrument	30,0	-	30,0
Övriga fordringar	0,1	0,3	-0,2
Summa	1 970,1	1 945,8	24,3

Återstående löptid för värdepapper i euro utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2012		31.12.2011	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	280,0	28,4	219,6	22,9
Över 1 år	706,0	71,6	737,4	77,1
Summa	986,1	100,0	956,9	100,0

5. Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner

Denna post består av penningpolitiska instrument som Finlands Bank använder för att genomföra den monetära politiken som en del av Eurosystemet. Posten består av räntebärande utlåning till finländska kreditinstitut och dess storlek är beroende av de finländska kreditinstitutens likviditetsbehov.

Hela Eurosystemets fordringar relaterade till penningpolitiska transaktioner uppgår till 1 128 794 miljoner euro, varav 3 681 miljoner euro redovisas över Finlands Banks balansräkning. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska riskerna relaterade till penningpolitiska transaktioner, om de realiserar, fördelas på de nationella centralbankerna i Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbanker-

nas andelar i fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital. Förlust kan uppstå endast om en motpart går i konkurs och tillräckliga medel inte erhålls när de säkerheter som motparten ställt realiserar. Risker till följd av eventuella särskilda säkerheter som diskretionärt kan godtas av de nationella centralbankerna fördelas enligt beslut av ECB-rådet inte mellan alla centralbanker.

5.1 Huvudsakliga refinansieringstransaktioner

De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna är likvidiserande reverserade transaktioner med en löptid på en vecka som genomförs varje vecka. Normalt genomförs transaktionerna som standardiserade anbuds-förfaranden, men sedan oktober 2008 har de genomförts som fasträntebud. De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna spelar en nyckelroll när det gäller att påverka räntorna, kontrollera likviditetläget på marknaden och signalera den penningpolitiska inriktningen.

5.2 Långfristiga refinansieringstransaktioner

Genom dessa transaktioner tilldelas motparterna likviditet med längre löptid. År 2012 genomfördes långfristiga refinansieringstransaktioner med löptider på en uppfyllandeperiod samt tre, sex, tolv och 36 månader. Transaktionerna genomfördes som fasträntebud med full tilldelning.

5.3 Finjusterande reverserade transaktioner

Syftet med finjusterande reverserade transaktioner är att kontrollera likviditetläget på marknaden och påverka räntorna. De sätts in vid behov för att hantera effekterna av oväntade likviditetsfluktuationer på räntorna.

5.4 Strukturella reverserade transaktioner

Eurosystemet genomför strukturella reverserade transaktioner som standardiserade anbuds-förfaranden när det vill justera sin likviditetsposition i förhållande till finanssektorn.

5.5 Utlåningsfacilitet

Genom utlåningsfaciliteten tillhandahåller de nationella centralbankerna motparterna likviditet över natten mot godtagbara säkerheter.

5.6 Utlåning avseende marginalsäkerheter

I posten ingår kontantbetalningar till motparter i situationer där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten lämnat överskrider det fastställda gränsvärdet, dvs. behovet till följd av utestående penningpolitiska transaktioner.

Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner

	31.12.2012	31.12.2011	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	–	10,0	–10,0
Långfristiga refinansieringstransaktioner	3 681,0	2 301,0	1 380,0
Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
Strukturella reverserade transaktioner	–	–	–
Utlåningsfacilitet	–	–	–
Utlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
Summa	3 681,0	2 311,0	1 370,0

6. Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro och konton i kreditinstitut i euroområdet. Posten uppgick 2012 till 0,2 miljoner euro. År 2011 var motsvarande belopp 40,3 miljoner euro.

7. Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

För att värdepapper som innehas i penningpolitiskt syfte ska kunna särredovisas har posten "Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet" spjälkts upp i "Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften" och "Övriga värdepapper".

7.1 Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

I posten ingick den 31 december 2012 värdepapper som Finlands Bank har förvärvat inom ramen för det första och det andra köpprogrammet för säkerställda obligationer, värdepapper som förvärvats inom ramen för värdepappersmarknadsprogrammet och värdepapper

som förvärvats direkt på andrahandsmarknaden för statsskuldebrev (genom s.k. direkta monetära transaktioner).

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

	31.12.2012	31.12.2011	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Första köpprogrammet för säkerställda obligationer	806,8	947,8	–141,0
Andra köpprogrammet för säkerställda obligationer	301,6	59,3	242,3
Programmet för värdepappersmarknaderna	3 447,0	3 629,7	–182,7
Direkta monetära transaktioner	–	–	–
Summa	4 555,4	4 636,8	–81,4

Värdepappersköpen enligt det första köpprogrammet för säkerställda obligationer slutfördes före slutet av juni 2010. Nettobeloppet minskade 2012 till följd av förfall av obligationer, och amortering av över- och underkurs. Värdepappersköpen enligt det andra köpprogrammet för säkerställda obligationer slutfördes före slutet av oktober 2012.

Enligt programmet för värdepappersmarknaderna som lanserades i maj 2010 köpte de nationella centralbankerna och ECB räntebärande värdepapper utgivna av den offentliga och privata sektorn i euroområdet. Syftet var att återställa handlingsförmågan inom vissa sektorer av värdepappersmarknaden i euroområdet och återupprätta funktionen i den penningpolitiska transmissionsmekanismen. Värdepappersmarknadsprogrammet slutfördes i början av september 2012. Nettobeloppet minskade 2012 till följd av förfall av obligationer, och amortering av över- och underkurs.

Värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och köpprogrammen för säkerställda obligationer klassificeras som värdepapper som innehas till förfalldagen och bokförs enligt principen om upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning (se "Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper" under redovisningsprinciperna). Årliga prövningar av

nedskrivningsbehovet görs utifrån tillgängliga uppgifter och förväntade framtida kassaflöden (ställningen på balansdagen).

Eurosystemets nationella centralbankers innehav av värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna uppgår till totalt 192 608 miljoner euro. Av beloppet redovisas 3 447,0 miljoner euro över Finlands Banks balansräkning. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska de risker som härrör från värdepapper i innehavet, om de realiserar, fördelas på de nationella centralbankerna i Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbankernas andel av fördelningsnyckeln för ECB:s kapital.

I februari 2012 bytte centralbankerna inom Eurosystemet ut de grekiska statsobligationer som de hade köpt inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna mot nya värdepapper utgivna av grekiska staten. De nya värdepapperen har samma nominella värden, kupongräntor och räntebetalnings- och inlösen-datum som de tidigare värdepapperen enligt programmet för värdepappersmarknaderna. Dessa värdepapper ingår inte i den omstrukturering av värdepapper som omfattas av investerarsansvaret.

ECB-rådet bedömer regelbundet de finansiella risker som hänför sig till värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och köpprogrammen för säkerställda obligationer.

Utifrån en prövning av nedskrivningsbehovet (enligt ställningen 31.12.2012) beslutade ECB-rådet att värdepapperen torde generera alla förväntade framtida kassaflöden.

7.2 Övriga värdepapper

Posten innehåller räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna i euroområdet.

Övriga värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

	31.12.2012	31.12.2011	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Räntebärande värdepapper	6 756,6	9 068,9	-2 312,3
Diskonteringsinstrument	158,8	183,6	-24,8
Summa	6 915,5	9 252,5	-2 337,0

Återstående löptid för övriga värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2012		31.12.2011	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	1 851,7	26,8	2 219,4	24,0
Över 1 år	5 063,7	73,2	7 033,1	76,0
Summa	6 915,5	100,0	9 252,5	100,0

8. Fordringar inom Eurosystemet

Andel av ECB:s kapital

Enligt artikel 28 i stadgan för ECBS och ECB ska ECB:s kapital endast tecknas av de nationella centralbankerna i ECBS. Teckningsandelarna fastställs enligt artikel 29.3 i stadgan och justeras vart femte år.

Varje nationell centralbank i Eurosystemet har en andel av ECB:s kapital som fördelas enligt en s.k. fördelningsnyckel. Kapitalfördelningsnyckeln baseras på antalet invånare och bruttonationalprodukten i respektive land. Fördelningsnyckeln justeras med fem års mellanrum och när nya medlemmar ansluter sig till EU. Finlands procentuella andel av ECB:s kapital har sedan den 1 januari 2009 varit 1,2539%.

I enlighet med de författningar⁶ godkända av ECB-rådet som gäller ökningen av ECB:s tecknade kapital den 29 december 2010 och betalning av ökningarna i tre delbetalningar erlade Finlands Bank den 27 december 2012 den tredje delbetalningen till ECB på sin andel av ECB:s ökade kapital, 20 898 333,34 euro.

⁶ ECB:s beslut av den 13 december 2010 om ökning av Europeiska centralbankens kapital (ECB/2010/26), EUT L 11, 15.1.2011, s. 53; ECB:s beslut av den 13 december 2010 om hur de nationella centralbankerna i medlemsstater som har euron som valuta ska betala in ökningen av Europeiska centralbankens kapital (ECB/2010/27), EUT L 11, 15.1.2011, s. 54; ECB:s beslut av den 31 december 2010 om Eesti Panks inbetalning av kapital, dess överföring av reservtillgångar och bidrag till Europeiska centralbankens reserver och avsättningar (ECB/2010/34), EUT L 11, 15.1.2011, s. 58; och avtalet av den 31 december 2010 mellan Eesti Pank och ECB om den fordran med vilken ECB ska kreditera Eesti Pank i enlighet med artikel 30.3 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och ECB, EUT C 12, 15.1.2011, s. 6.

De nationella centralbankernas andelar av ECB:s tecknade och inbetalda kapital

	Tecknat kapital fr.o.m. 29.12.2010	Inbetalt kapital t.o.m. 26.12.2012	Inbetalt kapital fr.o.m. 27.12.2012
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	261 010 385	220 583 718	261 010 385
Deutsche Bundesbank	2 037 777 027	1 722 155 361	2 037 777 027
Eesti Pank	19 261 568	16 278 234	19 261 568
Central Bank of Ireland	119 518 566	101 006 900	119 518 566
Bank of Greece	211 436 059	178 687 726	211 436 059
Banco de España	893 564 576	755 164 576	893 564 576
Banque de France	1 530 293 899	1 293 273 899	1 530 293 899
Banca d'Italia	1 344 715 688	1 136 439 021	1 344 715 688
Central Bank of Cyprus	14 731 333	12 449 666	14 731 333
Banque centrale du Luxembourg	18 798 860	15 887 193	18 798 860
Central Bank of Malta	6 800 732	5 747 399	6 800 732
De Nederlandsche Bank	429 156 339	362 686 339	429 156 339
Oesterreichische Nationalbank	208 939 588	176 577 921	208 939 588
Banco de Portugal	188 354 460	159 181 126	188 354 460
Banka Slovenije	35 381 025	29 901 025	35 381 025
Národná banka Slovenska	74 614 364	63 057 697	74 614 364
Finlands Bank	134 927 820	114 029 487	134 927 820
De nationella centralbankerna i euroområdet totalt*	7 529 282 289	6 363 107 289	7 529 282 289
Българска народна банка (Bulgarian National Bank)	93 467 027	3 505 014	3 505 014
Česká národní banka	155 728 162	5 839 806	5 839 806
Danmarks Nationalbank	159 634 278	5 986 285	5 986 285
Latvijas Banka	30 527 971	1 144 799	1 144 799
Lietuvos bankas	45 797 337	1 717 400	1 717 400
Magyar Nemzeti Bank	149 099 600	5 591 235	5 591 235
Narodowy Bank Polski	526 776 978	19 754 137	19 754 137
Banca Națională a României	265 196 278	9 944 860	9 944 860
Sveriges riksbank	242 997 053	9 112 389	9 112 389
Bank of England	1 562 145 431	58 580 454	58 580 454
De nationella centralbankerna i EU-länderna utanför euroområdet totalt*	3 231 370 113	121 176 379	121 176 379
Totalt*	10 760 652 403	6 484 283 669	7 650 458 669

*På grund av avrundning stämmer inte alltid mellan- och slutsummorna

Fordringar motsvarande överförda valutareserver

Posten ”Fordringar motsvarande överförda valutareserver” består av den del av valutareserven som Finlands Bank har överfört till ECB, 722,3 miljoner euro. Överföringen skedde i samband med övergången till Eurosystemet. Fordan är i euro och värdet lika med dess värde vid tidpunkten för överföringen. På fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner, fränsett guld, på vilket ingen ränta betalas.

Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet

Nettofordringarna för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet består av en CSM-post (Capital Share Mechanism) enligt fördelningsnyckeln för kapital minskat med posten ”ECB issue”. Med CMS-talet korrigeras beloppet utelöpande sedlar i centralbankens balansräkning i enlighet med fördelningsnyckeln. ”ECB issue” uttrycker ECB:s andel (8 %) av de utelöpande sedlarna. Motposterna för bägge posterna redovisas i balansräkningen i skuldposten ”Utelöpande sedlar”.⁷

Under räkenskapsåret uppgick posten till 3 248 miljoner euro (2011: 3 485 mn euro). Minskningen berodde på att Finlands Banks sedelutgivning ökade med 5,7 % och den totala volymen av utelöpande eurosedlar ökade med 3 % jämfört med 2011. På fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

⁷ Enligt redovisningspraxis för utgivning av eurosedlar i Eurosystemet fördelas 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar månatligen på ECB. Den återstående andelen på 92 % fördelas på de nationella centralbankerna också månatligen så att respektive centralbank i sin balansräkning upptar en andel av de utelöpande eurosedlar som motsvarar bankens inbetalda andel av ECB:s kapital. Differensen mellan värdet på eurosedlar som fördelas enligt denna praxis och värdet på utelöpande eurosedlar bokförs i posten ”Intern fordringar/skulder för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”.

Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto) eller skuldposten övriga skulder inom Eurosystemet (netto)

Alla fordringar/skulder inom Eurosystemet som upptas i poster under ”Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)” bör redovisas till nettobelopp. I bokslutet bör med andra ord nettoredo visas 1) nettofordringar/-skulder härrörande från de nationella centralbankernas TARGET2-konton och korrespondentbankskonton, 2) nettoandelen av monetära inkomster (dvs. fordringar/skulder på grund av skillnader mellan monetära inkomster som ska läggas samman och återfördelas) och 3) eventuella andra fordringar/skulder inom Eurosystemet, inklusive interimistisk vinstutdelning av ECB:s inkomster till de nationella centralbankerna.

Övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)

	31.12.2012	31.12.2011	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
<i>Skulder/fordringar gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton (inkl. saldon på korrespondentbankskonton inom Eurosystemet)</i>	70 603,4	66 008,1	4 595,2
<i>Nettoandel av monetära inkomster</i>	-343,3	-75,3	-268,0
<i>Fordringar på ECB relaterade till interimistisk vinstutdelning</i>	10,3	11,7	-1,4
<i>Övriga fordringar/(skulder) inom Eurosystemet (netto)</i>	-	-	-
<i>Summa övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)</i>	70 270,4	65 944,5	4 325,9

Den 31 december 2012 uppgick posten till 70 270 miljoner euro och bestod av följande tre komponenter 1) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från ECB:s och de nationella centralbankernas betalningar som förmedlats och mottagits via TARGET2 och saldon på korrespondentbankskonton i centralbankerna inom Eurosystemet, 2) fordringar/skulder gentemot ECB härrörande från monetära inkomster som

ska läggas samman och återfördelas inom Eurosystemet och 3) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från intäkter för utelöpande eurosedlar enligt andelen i ECB och från värdepapper som ECB förvärvat inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och eventuella andra fordringar eller belopp som ska återbetalas.

Vid utgången av året uppgick nettofordran på nettobetalningar förmedlade via TARGET2 till 70 603 miljoner euro. På posten betalas en ränta som beräknas dagligen på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Den årliga sammanläggningen och återfördelningen av monetära inkomster mellan de nationella centralbankerna i Eurosystemet gav vid utgången av året upphov till en skuld på 343 miljoner euro till ECB (se "Nettoandel av monetära inkomster" i noterna till resultaträkningen).

ECB-rådet beslutade att 2012 dela ut 574,6 miljoner euro av intäkterna på utelöpande sedlar härrörande från ECB:s andel och intäkterna av värdepapper som ECB förvärvat inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna (se "Andel av ECB:s vinst" under redovisningsprinciperna). Finlands Banks andel av det utdelade beloppet var 10,3 miljoner euro.

9. Övriga tillgångar

I posten ingår euromynt, anläggningstillgångar (byggnader, maskiner och inventarier) och investeringstillgångar (aktier och andelar). Vidare ingår pensionsfondens tillgångar och placeringar, poster som hänför sig till värderingen av poster utanför balansräkningen samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter och övriga tillgångar.

Materiella anläggningstillgångar

Bokföringsvärde	31.12.2012 Mn euro	31.12.2011 Mn euro	Förändring Mn euro
Markområden	8,5	8,8	-0,3
Byggnader	129,2	139,5	-10,3
Maskiner och inventarier	7,8	8,4	-0,6
Konst och numismatisk samling	0,4	0,4	0,0
Summa	145,9	157,1	-11,2

Immateriella anläggningstillgångar

Bokföringsvärde	31.12.2012 Mn euro	31.12.2011 Mn euro	Förändring Mn euro
Datasystem	8,7	7,8	0,9
Summa	8,7	7,8	0,9

Övriga tillgångar

	31.12.2012 Mn euro	31.12.2011 Mn euro	Förändring Mn euro
Euroområdet mynt	27,1	24,8	2,3
Aktier och andelar	24,9	24,9	-
Pensionsfondens placeringar	582,2	543,9	38,3
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	315,9	404,1	-88,2
Övriga tillgångar	10,5	8,5	2,0
Summa	960,7	1 006,2	-45,6

Markområden och byggnader i specifikationen nedan innehåller också markområden för 2,8 miljoner euro och byggnader för 18,5 miljoner euro som ägs av Finlands Banks pensionsfond. I de immateriella tillgångarna ingår också aktier och andelar.

Materiella och immateriella tillgångar

Mn euro	Markområden	Byggnader	Maskiner och inventarier	Konst och numismatisk samling	Immateriella tillgångar	Summa
Anskaffningsvärde 1.1.2012	14,4	303,4	32,4	0,4	54,5	405,1
Ökning	-	3,9	1,7	0,0	3,3	8,9
Minskning	3,0	25,4	0,2	-	-	28,6
Anskaffningsvärde 31.12.2012	11,3	281,9	33,9	0,4	57,8	385,4
Periodens avskrivning	-	11,9	2,3	-	2,4	16,7
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2012	-	134,3	26,2	-	24,2	184,7
Bokföringsvärde 31.12.2012	11,3	147,7	7,8	0,4	33,6	200,8
Bokföringsvärde 31.12.2011	14,4	169,8	8,4	0,4	32,7	225,7

Skulder

1. Utelöpande sedlar

Posten består av Finlands Banks andel av totalvärdet av utelöpande eurosedlar tilldelad enligt kapitalfördelningsnyckeln och justerad för ECB:s andel.

År 2012 ökade totalvärdet av utelöpande eurosedlar med 3 %. Vid utgången av 2012 uppgick värdet av Finlands Banks andel av utelöpande eurosedlar enligt fördelningsnyckeln till 15 044 miljoner euro (vid utgången av 2011: 14 649 miljoner euro). År 2012 ökade totalvärdet av Finlands Banks utelöpande eurosedlar med 6 % till 11 796 miljoner euro (2011: 11 164 miljoner euro). Detta var något mindre än totalvärdet enligt kapitalfördelningsnyckeln och differensen, 3 248 miljoner euro (2011: 3 484 miljoner euro) har redovisats på tillgångssidan i delposten ”Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”.

Utelöpande sedlar	31.12.2012 Mn euro	31.12.2011 Mn euro
5 euro	104,4	107,1
10 euro	15,3	32,9
20 euro	2 468,2	2 257,6
50 euro	6 246,4	5 500,0
100 euro	-321,5	-171,5
200 euro	387,5	380,2
500 euro	2 895,7	3 058,1
Summa eurosedlar	11 796,0	11 164,3
ECB issue	-1 308,3	-1 274,0
CSM	4 556,4	4 758,7
Utelöpande sedlar enligt kapitalfördelningsnyckeln	15 044,1	14 649,0

2. Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

Posten består av räntebärande förpliktelser mot kreditinstitut, saldon på kreditinstitutens kassakravskonton och kreditinstitutens inlåning över natten och inlåning med fast löptid. Denna post uppstår till följd av den monetära politik som Finlands Bank genomför som en del av Eurosystemet. Syftet med kassakravssystemet är att jämna ut penningmarknadsräntorna och öka behovet av strukturell centralbanksfinansiering. De dagliga saldon

på kreditinstitutens kassakravskonton under uppfyllandeperioden ska i genomsnitt vara minst lika stora som deras kassakrav.

2.1 Löpande räkningar (inkl. kassakravsinslåning)

Löpande räkningar innehåller fordringar hänförliga till kassakravsinslåningen i kassakravspiktiga kreditinstitut. Från och med den 1 januari 1999 har på kassakravsinslåningen betalats ränta enligt gällande marginalränta för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

2.2 Inlåningsfacilitet

Inlåningsfaciliteten är en likviditetsindragande stående facilitet i Eurosystemet som bankerna kan använda för insättningar över natten till en på förhand bestämd ränta.

2.3 Inlåning med fast löptid

Tidsbunden inlåning i form av likviditetsindragande finjusterande transaktioner.

2.4 Finjusterande reverserade transaktioner

Finjusterande reverserade transaktioner genomförs för att hantera oväntade likviditetsfluktuationer.

2.5 Inlåning avseende marginalsäkerheter

Posten avser motparters inlåning i ett läge där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten ställt underskrider det fastställda gränsvärdet.

Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

	31.12.2012 Mn euro	31.12.2011 Mn euro	Förändring Mn euro
Löpande räkningar (inkl. kassakravsinslåning)	31 697,6	1 657,2	30 040,4
Inlåningsfacilitet	37 101,0	52 539,9	-15 438,9
Inlåning med fast löptid	5 000,0	17 500,00	-12 500,0
Finjusterande reverserade transaktioner	-	-	-
Inlåning avseende marginalsäkerheter	-	-	-
Summa	73 798,6	71 697,1	2 101,5

3. Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet

I posten ingår skulder till den offentliga sektorn och andra än kassakravspiktiga kreditinstitut.

4. Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet

Här upptas saldon på konton i Finlands Bank som innehas av internationella organisationer och banker utanför euroområdet och repor med motparter utanför euroområdet.

5. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet

I posten redovisas Statskontorets insättningar i utländsk valuta för egna betalningar.

6. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet

Repor för förvaltning av valutareserven redovisas här.

7. Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF

I denna post redovisas Finlands Banks skuld motsvarande de särskilda dragningsrätterna (jfr motsvarande post under tillgångar). Till en början var de särskilda dragningsrätterna och deras motpost lika stora. Till följd av SDR-handel var fordringarna relaterade till Finlands Banks särskilda dragningsrätter vid utgången av 2012 mindre än motposten på skuldsidan. Motposten på skuldsidan uppgår till 1 189,5 miljoner SDR. I balansräkningen redovisas posten i euro och värderad till kursen på årets sista dag (1 386,7 miljoner euro).

8. Skulder inom Eurosystemet

Här ingår nettosalda på andra centralbankskonton och ECB-kontot i TARGET2-systemet om Finlands Bank på balansdagen har en skuld till Eurosystemet. Skulder och fordringar inom Eurosystemet specificeras i noten till posten "Fordringar inom Eurosystemet" på tillgångssidan i balansräkningen. Vid slutet av 2012 redovisade Finlands Bank 344,9 miljoner euro i skulder inom Eurosystemet som hänförde sig till omfördelningen av de monetära inkomsterna.

9. Övriga skulder

Övriga skulder	31.12.2012	31.12.2011	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Utelöpande marksedlar	–	125,4	–125,4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16,3	19,1	–2,8
Leverantörsskulder	1,0	0,9	0,1
Övriga skulder	6,2	32,7	–26,5
Summa	23,5	178,1	–154,6

10. Värderingskonton

Här redovisas orealiserade värderingsvinster på grund av marknadsvärdering av valutaposter och värdepapper. I posten ingår också uppskrivningar av markområden och byggnader samt värderingsdifferenser beroende på ändrad redovisningspraxis 1999.

Värderings- konton	31.12.2012	31.12.2011	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Guld	1 599,3	1 529,4	69,9
Valuta:			
USD	273,3	332,2	–58,9
GBP	105,3	86,7	18,6
JPY	153,9	224,6	–70,7
SDR	0,0	14,7	–14,7
Andra valutor	0,3	0,3	0,0
Värdepapper	271,1	401,8	–130,6
Övriga uppskrivningar	205,4	216,6	–11,2
Summa	2 608,6	2 806,4	–197,8

11. Avsättningar

Enligt 20 § i lagen om Finlands Bank kan avsättningar göras i bokslutet, om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper. Avsättningarna uppgick vid utgången av 2012 till 3 707,6 miljoner euro. Avsättningarna består av generell avsättning, avsättning för realvärde, pensionsavsättning, avsättning för motpartsrisker i penningpolitiska transaktioner och avsättning för kurs- och prisdifferenser.

Pensionsavsättningen har gjorts för täckning av pensionsåtagandet. Finlands Banks pensionsåtagande uppgår sammanlagt till 577,7 miljoner euro, varav 100,8 % eller 582,2 miljoner euro är täckt. Förändringen av pensionsavsättningen utgörs av räkenskapsårets resultat för pensionsfonden, 46,6 miljoner euro, och upplösning av uppskrivningsfonden under räkenskapsåret, -8,3 miljoner euro.

Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska avsättningen för motpartsrisiker relaterade till penningmarknadstransaktioner fördelas på de nationella centralbankerna i euroområdet i förhållande till deras andel i fördelningsnyckeln för ECB:s kapital det år då förlusten uppstått. Enligt den allmänna redovisningsprincipen om försiktighet justerade ECB-rådet avsättningens storlek och beslutade upplösa avsättningen med 639 miljoner euro den 31 december 2012. Finlands Banks andel av upplösningen är 11,4 miljoner euro, varefter 5,5 miljoner euro återstår av avsättningen. Vid utgången av 2011 var avsättningen 949 miljoner euro varav Finlands Banks andel var 16,9 miljoner euro.

Avsättningar (mn euro)	Avsättningar 1.1.2011	Förändring av avsättningar 2011	Summa avsättningar 31.12.2011	Förändring av avsättningar 2012	Summa avsättningar 31.12.2012
Avsättning för kurs- och pris-differenser	406	9	415	232	647
Generell avsättning	1 095	100	1 195	300	1 495
Avsättning för realvärde	748	113	861	117	978
Pensionsavsättning	526	19	544	38	582
Avsättning för motpartsrisiker i penningpolitiska transaktioner	39	-22	17	-11	6
Summa	2 814	218	3 032	676	3 708

Justeringen av avsättningen påverkar de nationella centralbankernas resultaträkningar. Till följd av justeringen ökade Finlands Banks resultat med 11,4 miljoner euro 2012 (se ”Avsättning för motpartsrisiker i penningpolitiska transaktioner i noterna till resultaträkningen”).

12. Eget kapital

Här ingår bankens grundfond och reservfond. Om bankens bokslut uppvisar förlust, ska denna enligt 21 § i lagen om Finlands Bank täckas med medel ur reservfonden. Till den del reservfonden inte räcker för ändamålet kan förlusten tills vidare lämnas utan täckning. De följande årens vinst ska i första hand användas till att täcka förluster som lämnats utan täckning.

Eget kapital (mn euro)	31.12.2012	31.12.2011
Grundfond	840,9	840,9
Reservfond	1 491,0	1 421,5
Summa eget kapital	2 331,9	2 262,4

13. Årets vinst

Vinsten för räkenskapsåret 2012 blev 337,5 miljoner euro.

Årets resultat (mn euro)	2012	2011
Utdelning till staten	227,0	185,0
Finlands Banks andel av vinsten (överförs till reservfonden)	110,5	69,5
Summa	337,5	254,5

Noter till resultaträkningen

1. Ränteintäkter

Ränteintäkterna från hemmahörande utanför euroområdet och hemmahörande i euroområdet uppgick till totalt 1 110,3 miljoner euro, och av dem utgjorde 63,6 miljoner euro ränteintäkter i utländsk valuta och 1 046,8 miljoner euro ränteintäkter i euro.

Ränteintäkterna från ECBS-poster, 561,4 miljoner euro, bestod av följande poster: 5,5 miljoner euro utgjorde ränteintäkter från fordringar på ECB motsvarande överförda valutareserver. Räntan på skulden och fordran för ECB:s sedelandel, tilldelningen enligt kapitalfördelningsnyckeln och den åtföljande justeringen netto-redovisades till ett belopp av 30,1 miljoner euro. Ränteintäkterna på TARGET2-saldon uppgick till 525,9 miljoner euro.

Ränteintäkter från hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2012			2011		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från guld-depositioner	–	0,8	0,8	–	1,2	1,2
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	24,0	45,5	69,5	24,5	65,7	90,2
Ränteintäkter från diskonteringsinstrument	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,1
Ränteintäkter från banktillgodohavanden	0,9	1,0	2,0	8,1	1,0	9,0
Övriga ränteintäkter	–	1,7	1,7	–	8,1	8,1
Summa	25,1	49,1	74,2	32,7	76,1	108,8

Ränteintäkter från hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2012			2011		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	204,5	14,4	218,9	223,6	20,6	244,1
Ränteintäkter från diskonteringsinstrument	3,0	–	3,0	5,8	–	5,8
Ränteintäkter från banktillgodohavanden	0,0	0,0	0,0	0,5	0,1	0,6
Ränteintäkter från ECBS-poster	561,4	–	561,4	263,1	–	263,1
Ränteintäkter från penningpolitiska poster	252,7	–	252,7	139,6	–	139,6
Övriga ränteintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,6
Summa	1 021,7	14,4	1 036,1	632,6	21,2	653,8

Summa ränteintäkter (mn euro)	2012			2011		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från hemmahörande utanför euroområdet	25,1	49,1	74,2	32,7	76,1	108,8
Ränteintäkter från hemmahörande i euroområdet	1 021,7	14,4	1 036,1	632,6	21,2	653,8
Summa	1 046,8	63,6	1 110,3	665,3	97,3	762,6

2. Räntekostnader

Räntekostnader till hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2012			2011		
	Euro	Ut-ländsk valuta	Summa	Euro	Ut-ländsk valuta	Summa
Räntekostnader för inlåning från hemmahörande utanför euroområdet	-0,4	-0,4	-0,8	-6,2	-0,4	-6,6
Övriga räntor till hemmahörande utanför euroområdet	-	-1,7	-1,7	-	-5,4	-5,4
Summa	-0,4	-2,1	-2,5	-6,2	-5,8	-12,0

Räntekostnader till hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2012			2011		
	Euro	Ut-ländsk valuta	Summa	Euro	Ut-ländsk valuta	Summa
Räntekostnader för ECBS-poster	-	-	-	-	-	-
Räntekostnader för penningpolitiska poster	-107,6	-	-107,6	-155,5	-	-155,5
Övriga räntor till hemmahörande i euroområdet	-1,5	-1,0	-2,5	-1,5	-1,1	-2,6
Summa	-109,1	-1,0	-110,1	-157,0	-1,1	-158,1

Summa räntekostnader (mn euro)	2012			2011		
	Euro	Ut-ländsk valuta	Summa	Euro	Ut-ländsk valuta	Summa
Räntekostnader till hemmahörande utanför euroområdet	-0,4	-2,1	-2,5	-6,2	-5,8	-12,0
Räntekostnader till hemmahörande i euroområdet	-109,1	-1,0	-110,1	-157,0	-1,1	-158,1
Summa räntekostnader	-109,5	-3,1	-112,6	-163,2	-6,9	-170,1

Räntorna till hemmahörande utanför euroområdet och hemmahörande i euroområdet uppgick totalt till 112,6 miljoner euro. Av dem utgjorde 22,9 miljoner euro räntor på inestående kassakravsmedel, 56,8 miljoner euro räntor på inlåning över natten och 27,9 miljoner euro räntor på inlåning med fast löptid.

3. Räntenetto

Räntenetto	31.12.2012 Milj. EUR	31.12.2011 Milj. EUR
Ränteintäkter		
Ränteintäkter från finansiella tillgångar	296,2	359,9
Ränteintäkter från penningpolitiska poster	252,7	139,6
Ränteintäkter från fordringar på ECBS	561,4	263,1
Summa	1 110,3	762,6
Räntekostnader		
Räntekostnader för finansiella tillgångar	-4,9	-14,6
Räntekostnader för penningpolitiska poster	-107,6	-155,5
Räntekostnader för skulder till ECBS	-	-
Summa	-112,5	-170,1
RÄNTENETTO	997,8	592,5

4. Valutakursdifferenser

Posten innehåller realiserade valutakursvinster och valutakursförluster samt värderingsförluster från försäljning av poster i utländsk valuta. År 2012 uppstod vinster från valutakursdifferenser för 14,0 miljoner euro.

5. Prisdifferenser på värdepapper

Här ingår realiserade vinster och förluster samt värderingsförluster från försäljning av värdepapper. Varje värdepappersslag värderas separat i bokföringen. Till följd av prisdifferenserna på värdepapper realiserades 2012 en vinst på 218,0 miljoner euro.

6. Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER

Realiserade nettovinster till följd av valutakursdifferenser och prisdifferenser, sammanlagt

232,1 miljoner euro, avsattes enligt redovisningsprinciperna. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

7. Avgifts- och provisionsnetto

I posten ingår avgifter och provisioner som hänför sig till investeringsverksamheten.

8. Nettoandel av monetära inkomster

<i>Monetära inkomster</i>	31.12.2012 <i>Mn euro</i>	31.12.2011 <i>Mn euro</i>
<i>Finlands Banks inbetalda monetära inkomster till poolen</i>	764,3	357,2
<i>Finlands Banks andel av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln</i>	419,4	281,1
<i>Nettoandel av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln</i>	-344,9	-76,1
<i>Justeringar av monetära inkomster tilldelade under tidigare år</i>	1,6	0,7

De monetära inkomsterna för varje nationell centralbank har beräknats på centralbankens faktiska avkastning från reserverade tillgångar som den håller som motvärden till skuldbasen. Skuldbasen består huvudsakligen av följande poster: utelöpande sedlar, skulder i euro till kreditinstitut relaterade till penningpolitiska transaktioner, skulder för de nationella centralbankerna inom Eurosystemet relaterade till emittering av ECB:s skuldebrev, nettoskuld inom Eurosystemet på grund av TARGET2-transaktioner och nettoskuld inom Eurosystemet för tilldelade eurosedlar. Ränta som utbetalas på skulder som ingår i skuldbasen avräknas från de monetära inkomsterna före sammanräkning med motsvarande inkomster för de övriga nationella centralbankerna.

De reserverade tillgångarna består huvudsakligen av följande poster: fordringar i euro på kreditinstitut inom euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner, värdepapper som innehas i penningpolitiska syften, fordringar på ECB motsvarande överförda valutareserver, nettofordran på grund av TARGET2-transaktioner, nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet och en med kapitalfördelningsnyckeln beräknad andel av den nationella centralbankens guld.

Ingen avkastning beräknas på guld. Enligt ECB:s beslut av den 2 juli 2009 om genomförande av programmet för köp av säkerställda obligationer (ECB/2009/16) och ECB:s beslut av den 3 november 2011 om genomförandet av det andra programmet för köp av säkerställda obligationer (ECB/2011/17) beräknas avkastningen på värdepapper som innehas i penningpolitiska syften på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner. Om den nationella centralbankens reserverade tillgångar överstiger eller understiger värdet av bankens skuldbas, kompenseras skillnaden med den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Eurosystemets sammanräknade monetära inkomster fördelas på de nationella centralbankerna enligt kapitalfördelningsnyckeln. Finlands Banks faktiska nettoandel är lika med de monetära inkomster som banken betalat in till poolen (764 miljoner euro) minus Finlands Banks andel av de monetära inkomsterna enligt fördelningsnyckeln (419 miljoner euro).

9. Andel av ECB:s vinst

ECB delade ut en vinst för räkenskapsåret 2011 på 76 miljoner euro. Finlands Banks redovisade andel 2012 uppgick till 1,4 miljoner euro.

10. Avsättning för motpartsrisiker i penningpolitiska transaktioner

Enligt den allmänna redovisningsprincipen om försiktighet ansåg ECB-rådet det nödvändigt att avsätta 5,7 miljarder euro för att täcka risker till följd av exponeringar mot Eurosystemets motparter 2008. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB fördelas dessa risker på de nationella centralbankerna i förhållande till deras andelar i fördelningsnyckeln för ECB:s kapital 2008. Därför gjordes en avsättning på 102 miljoner euro, som motsvarar 1,78603 % av den totala särskilda avsättningen.

I bokslutet för 2012 upplöstes 639 miljoner euro av avsättningen i enlighet med ECB-rådets beslut på grund av intäkter från förfall eller försäljning av säkerheter. Finlands Banks andel av upplösningen är 11,4 miljoner euro, och av avsättningen återstår 5,5 miljoner euro.

11. Övriga intäkter från centralbanksverksamheten

Här ingår monetära inkomster, 10,3 miljoner euro, som ECB fördelat i form av interimistisk vinstutdelning för räkenskapsåret och avkastning på värdepappersportföljen enligt programmet för värdepappersmarknaderna (SMP-portföljen). Inlösningsen av marksedlar upphörde 2012. De marksedlar som inte löstes in, 119 miljoner euro, upptas 2012 som en extraordinär post bland övriga intäkter från centralbanksverksamheten. Vidare ingår utdelningar för 4,0 miljoner euro, som huvudsakligen består av aktier i BIS.

12. Övriga intäkter

I posten ingår 25,3 miljoner euro i Finansinspektionens tillsyns- och åtgärdsavgifter och 9,8 miljoner euro i fastighetsintäkter, intäkter från försäljning av fastigheter samt expeditonsavgifter och provisioner.

13. Personalkostnader

<i>Personalkostnader</i>	31.12.2012 <i>Mn euro</i>	31.12.2011 <i>Mn euro</i>
<i>Löner och arvoden</i>	41,5	40,5
<i>Arbetsgivarersättningar till pensionsfonden</i>	7,6	7,5
<i>Övriga lönebikostnader</i>	2,6	2,7
<i>Summa</i>	51,7	50,7

<i>Medeltal anställda</i>	2012 <i>Anställda</i>	2011 <i>Anställda</i>
<i>Finlands Bank</i>	418	429
<i>Finansinspektionen</i>	208	207
<i>Summa</i>	626	636

<i>Direktionsmedlemmarnas grundlöner</i>	2012 <i>Euro</i>
<i>Erkki Liikanen</i>	259 896
<i>Pentti Hakkarainen</i>	234 564
<i>Seppo Honkapohja</i>	191 220
<i>Summa</i>	685 680

Till direktionsmedlemmarna utbetalades totalt 38 353 euro i naturaförmåner (lunchförmån, telefonförmån och bilförmån).

Alltsedan 2005 bestäms direktionsmedlemmarnas pensionsförmåner enligt Finlands Banks pensionsstadga, utan specialvillkor och enligt samma förutsättningar och villkor som för den övriga personalen. Finlands Banks pensionsstadga följer lagen om statens pensioner (StaPL) i tillämpliga delar. En direktionsmedlem kan efter avslutad mandatperiod få ersättning för inkomstbortfall om personen till följd av karensbestämmelsen inte kan ta emot annat arbete eller pensionen från Finlands Bank är lägre än ersättningen för inkomstbortfall. Den fulla ersättningen för inkomstbortfall är 60 % av lönen och den betalas i ett år, efter samordning med pensionen från Finlands Bank, så att dessa tillsammans begränsas till högst 60 % av lönen.

14. Avgift till pensionsfonden

Under 2012 betalade Finlands Bank ingen avgift till pensionsfonden.

	31.12.2012 <i>Mn euro</i>	31.12.2011 <i>Mn euro</i>
<i>Avgift till pensionsfonden</i>	–	32,0

15. Administrationskostnader

<i>Administrationskostnader</i>	2012 <i>Mn euro</i>	2011 <i>Mn euro</i>
<i>Materielkostnader</i>	0,7	0,8
<i>Kostnader för maskiner och inventarier</i>	3,1	3,4
<i>Kostnader för fastigheter</i>	11,0	11,1
<i>Personalrelaterade kostnader</i>	3,8	3,8
<i>Kostnader för köpta tjänster</i>	8,9	8,5
<i>Övriga administrationskostnader</i>	2,0	1,5
Summa	29,5	29,1

Här redovisas hyror, möteskostnader, PR-kostnader, kostnader för köpta tjänster och kontorsartiklar. Som administrationskostnader redovisas också kostnaderna för utbildning, tjänsterevisor och rekrytering.

16. Avskrivningar av anläggningstillgångar

<i>Avskrivningar av anläggnings- tillgångar</i>	31.12.2012 <i>Mn euro</i>	31.12.2011 <i>Mn euro</i>
<i>Markområden</i>	–	–
<i>Byggnader</i>	2,3	2,2
<i>Maskiner och inventarier</i>	2,3	2,8
<i>Konst och numismatisk samling</i>	–	–
Summa	4,6	5,0

<i>Avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar</i>	31.12.2012 <i>Mn euro</i>	31.12.2011 <i>Mn euro</i>
<i>Datasystem</i>	3,1	3,1
Summa	3,1	3,1

I avskrivningarna ingår inte avskrivningar av uppskrivningar på markområden och byggnader.

17. Sedelproduktionskostnader

Kostnaderna för anskaffning av sedlar uppgick till 2,7 miljoner euro.

18. Övriga kostnader

Största delen av övriga kostnader hänför sig till drift och underhåll av fastigheter.

19. Pensionsfondens intäkter

I posten ingår 66,3 miljoner euro i intäkter från Finlands Banks pensionsfonds placeringsverksamhet. Posten innehåller också Finlands Banks och Finansinspektionens arbetsgivarandelar och arbetstagarnas andel av premieinkomsten, 10,2 miljoner euro.

20. Pensionsfondens kostnader

I posten ingår 0,2 miljoner euro i kostnader för Finlands Banks pensionsfonds placeringsverksamhet, 25,1 miljoner euro i utbetalda pensioner, förvaltningskostnader och avskrivningar av fondens anläggningstillgångar.

21. Förändring av avsättningar

I posten redovisas 47 miljoner euro i nya pensionsavsättningar, 117 miljoner euro i nya avsättningar för att trygga realvärdet av eget kapital och 300 miljoner euro i nya generella avsättningar. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

22. Årets resultat

Vinsten för räkenskapsåret 2012 blev 337 miljoner euro. Direktionen föreslår för bankfullmäktige att 227 miljoner euro av vinsten reserveras för statens behov.

Åtaganden utanför balansräkningen

I denna post ingår Finlands Banks derivatinstrument. De utgör huvudsakligen säkring mot valutakursrisker.

<i>Derivatinstrument</i>	31.12.2012 <i>Mn euro</i>	31.12.2011 <i>Mn euro</i>
<i>Det nominella värdet av futurkontrakt i utländsk valuta</i>		
<i>Köpekontrakt</i>	–	–
<i>Säljkontrakt</i>	–	–
<i>Marknadsvärde av FX-swappar</i>	7,7	–6,3
<i>Marknadsvärde av GIRS-kontrakt</i>	0,1	0,1
<i>Marknadsvärde av IRS-kontrakt</i>	–	–
<i>Marknadsvärde av FX-forward-kontrakt</i>	–	–
Summa	7,8	–6,2

Fem års översikt

Tabellen nedan visar Finlands Banks balansräkning och resultaträkning under de fem senaste räkenskapsåren.

BALANSRÄKNING (mn euro)	2012	2011	2010	2009	2008
Tillgångar					
<i>Guld och guldfordringar</i>	1 988	1 918	1 664	1 208	980
<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet</i>	6 171	5 886	5 223	6 225	4 597
<i>Fordringar på IMF</i>	2 097	1 967	1 815	1 609	356
<i>Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar</i>	4 074	3 919	3 408	4 617	4 241
<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet</i>	404	628	712	1 120	2 577
<i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 970	1 946	1 662	845	581
<i>Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner</i>	3 681	2 311	50	2 710	2 600
<i>Huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>	–	10	0	20	350
<i>Långfristiga refinansieringstransaktioner</i>	3 681	2 301	50	2 690	2 250
<i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet</i>	0	40	1	126	0
<i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet</i>	11 471	13 889	11 668	8 002	7 265
<i>Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften</i>	4 555	4 637	2 203	531	–
<i>Övriga värdepapper</i>	6 915	9 253	9 466	7 471	7 265
<i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	74 382	70 271	23 888	14 280	10 162
<i>Andel av ECB:s kapital</i>	141	120	99	78	73
<i>Fordringar motsvarande överförda valutaserver</i>	722	722	722	722	717
<i>Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet</i>	3 248	3 485	3 414	3 910	4 127
<i>Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)</i>	70 270	65 944	19 653	9 570	5 245
<i>Övriga tillgångar</i>	1 115	1 171	1 090	1 130	1 254
<i>Euroområdets mynt</i>	27	25	22	19	22
<i>Materiella och immateriella anläggningstillgångar</i>	155	165	171	189	185
<i>Övriga omsättningstillgångar</i>	607	569	551	528	481
<i>Diverse</i>	326	413	346	393	566
Summa tillgångar	101 182	98 061	45 957	35 646	30 016

BALANSRÄKNING (mn euro)	2012	2011	2010	2009	2008
<i>Skulder</i>					
<i>Utelöpande sedlar</i>	15 044	14 649	13 880	13 330	12 532
<i>Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner</i>	73 799	71 697	21 696	13 543	8 110
<i>Kassakravsinlåning</i>	31 698	1 657	9 383	8 085	1 015
<i>Inlåningsfacilitet</i>	37 101	52 540	9 113	5 458	7 095
<i>Inlåning med fast löptid (likviditetsindragande finjusterande transaktioner)</i>	5 000	17 500	3 200	–	–
<i>Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet</i>	801	836	262	14	3 009
<i>Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 004	782	1 021	234	37
<i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet</i>	0	0	0	248	0
<i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet</i>	139	153	23	363	–
<i>Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF</i>	1 387	1 412	1 377	1 295	158
<i>Skulder inom Eurosystemet</i>	–	–	–	–	–
<i>Övriga skulder</i>	24	178	151	155	191
<i>Värderegleringskonton</i>	2 609	2 806	2 274	1 703	1 622
<i>Avsättningar</i>	3 708	3 032	2 814	2 325	2 092
<i>Eget kapital</i>	2 332	2 262	2 175	2 015	1 864
<i>Grundfond</i>	841	841	841	841	841
<i>Reservfond</i>	1 491	1 421	1 334	1 174	1 023
<i>Årets vinst</i>	337	254	283	420	401
<i>Summa skulder</i>	101 182	98 061	45 957	35 646	30 016

RESULTATRÄKNING (mn euro)	2012	2011	2010	2009	2008
Ränteintäkter	1 110	763	597	590	844
Räntekostnader	-113	-170	-71	-71	-223
Räntenetto	998	592	526	519	621
Valutakursdifferenser	14	5	221	15	-485
Prisdifferenser på värdepapper	218	4	69	101	37
Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER	-232	-9	-290	-116	448
Nettoresultat av finansiella transaktioner	998	592	526	519	621
Nettoandel av monetära inkomster	-343	-75	-33	21	26
Andel av ECB:s vinst	1	3	26	2	-
Avsättning för motpartsrisiker i penningpolitiska transaktioner	11	22	32	31	-102
Övriga intäkter från centralbanksverksamheten	133	15	9	19	25
Resultat av centralbanksverksamheten	800	557	560	590	569
Övriga intäkter	47	35	34	43	41
Verksamhetskostnader	-93	-125	-102	-112	-116
Personalkostnader	-52	-51	-51	-53	-46
Avgift till pensionsfonden	-	-32	-10	-10	-30
Administrationskostnader	-29	-29	-28	-31	-27
Avskrivningar av anläggningstillgångar	-8	-8	-7	-7	-8
Sedelproduktionskostnader	-3	-4	-6	-10	-4
Övriga kostnader	-2	-1	0	-1	-2
Verksamhetsresultat	754	467	491	521	494
Pensionsfondens resultat	47	19	24	48	-22
Förändring av avsättningar	-464	-232	-232	-149	-71
Årets resultat	337	254	283	420	401

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Noter till riskhanteringen

Riskhantering och riskkontroll inom tillgångsförvaltningen

För riskhanteringen av investeringsverksamheten vid Finlands Bank svarar administrativa avdelningens riskkontrollbyrå i samarbete med bankavdelningen. Riskkontrollen av investeringsverksamheten är förlagd till administrativa avdelningens riskkontrollbyrå.

Utöver kontroll av riskerna i investeringsverksamheten omfattar riskkontrollbyråns ansvarsområde också bevakning av riskexponeringar, prissättning av instrument, risk- och avkastningsrapportering samt bevakning och rapportering av riskerna i Finlands Banks balansräkning. Riskkontrollbyrån upprätthåller också ett ramverk för hantering av riskerna i investeringsverksamheten och jämförelseindex för investeringsverksamheten och utvecklar riskhanteringsmetoder.

Rapporter om riskerna i investeringsverksamheten lämnas dagligen till den operativa personalen inom investeringsverksamheten och månatligen till direktionen. Avkastningsrapporter tas fram varje månad. Avkastningen behandlas fyra gånger om året i marknadskommittén under ledning av den direktionsmedlem som svarar för investeringsverksamheten. Direktionen diskuterar risker och avkastning mer ingående två gånger om året. Förseelser mot risklimiterna rapporteras omedelbart. En utförlig rapport om samlade finansiella risker läggs fram för direktionen fyra gånger om året.

Finlands Bank har också en riskkommitté med uppgift att som oberoende organ analysera och kontrollera riskerna i investeringsverksamheten och riskhanteringen. Riskkommittén fattar inga beslut om investeringsverksamheten och riskhanteringen, men den kan vid behov hänskjuta ärenden till direktionen för kännedom eller beslut. Ordförande för riskkommittén är den direktionsmedlem som svarar för riskkontrollen. Riskkommittén sammanträder i två olika sammansättningar. Den ena behandlar finansieringsrisker och den andra operativa risker.

Beslutsstruktur i tillgångsförvaltning och riskhantering

Beslut om tillgångsförvaltning och riskhantering fattas av Finlands Banks direktion, marknads-

kommittén och i viss mån även av investeringsgruppen och riskgruppen.

Finlands Banks direktion beslutar om målen för investeringsverksamheten och investeringspolicyn samt principerna för riskhantering. Direktionen fattar beslut om bland annat omfattningen av bankens finansiella tillgångar, valutareserven och valutafördelningen av reserven, omfattningen och sammansättningen av likviditetsportföljen, den strategiska allokeringen av investeringsportföljen enligt investeringskategori, de tillåtna bandgränserna per investeringskategori i investeringsverksamheten och storleken på ränte- och kreditriskerna. Direktionen fastställer också maximigränserna för kreditrisklimiterna.

Marknadskommittén fattar de detaljerade besluten om tillgångsförvaltningen och riskhanteringen inom de ramar som fastställts av direktionen. Kommittén fastställer bland annat kriterierna för motparter och emittenter och de exakta kreditrisklimiterna. Ordförande och beslutsfattare i marknadskommittén är den direktionsmedlem som svarar för Finlands Banks egna investeringar.

Investeringsgruppens och riskgruppens arbete går huvudsakligen ut på att bereda ärenden för behandling i högre beslutsorgan. Investeringsgruppen fattar dessutom de interna besluten på bankavdelningen och samordnar ärenden som är gemensamma för investerings- och riskhanteringsorganisationerna. Ordförande och beslutsfattare i investeringsgruppen är avdelningschefen för bankavdelningen. Ordförande och beslutsfattare i riskgruppen är chefen för administrativa avdelningens riskkontrollbyrå.

Finlands Banks beräknade samlade risker inkl. guld

För Finlands Banks samlade risker redogörs i avsnittet Totala risker (s. 76–78), där guldets inte tas upp på grund av dess stora värderingskonto. Finlands Banks samlade risker – inklusive guld – beräknas uppgå till ca 2,9 miljarder euro på årsbasis.

Riskmått och fördelningar

Tabell 1.

Skuldebrev och inlåning i Finlands Banks finansiella tillgångar och köpprogrammen för säkerställda obligationer efter kreditbetyg¹

Kreditbetyg	31.12.2012, %	31.12.2011, %
AAA	53,2	66,8
AA+	28,6	12,7
AA	1,8	2,8
AA-	6,9	9,4
A+	0,7	1,8
A	1,4	3,4
A-	1,1	0,7
BBB+	2,6	0,6
BBB	0,5	0,5
BBB-	2,0	0,4
Under BBB-	0,5	0,2
Utan kreditbetyg	0,7	0,6

¹ Säkerställda obligationer har klassificerats enligt obligationens kreditbetyg, inte emittentens kreditvärdighet. Centralbankerna i Japan och USA klassificeras enligt kreditbetyget för staten.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 2.

Skuldebrev i Finlands Banks finansiella tillgångar och köpprogrammen för säkerställda obligationer efter emittentens hemland (efter skuldebrevets marknadsvärde)

Land eller region	31.12.2012, %	31.12.2011, %
Euroområdet	58,9	66,7
Tyskland	22,7	23,2
Frankrike	14,1	19,3
Nederländerna	8,6	6,8
Finland	6,1	6,5
Spanien	2,3	3,3
Italien	2,0	2,1
Österrike	1,7	3,4
Irland	0,8	0,5
Portugal	0,6	0,4
Grekland	0,1	0,2
Luxemburg ¹	0,0	0,0
Belgien ¹	-	0,9
Övriga Europa	11,7	8,6
Storbritannien	5,3	3,8
Sverige	4,2	2,5
Norge	1,1	1,3
Danmark	0,9	1,0
Schweiz	0,2	-
Amerika	16,6	14,1
USA	15,9	13,0
Kanada	0,7	1,1
Asien och Stilla-havsområdet	4,4	3,8
Japan	4,0	3,2
Australien	0,2	0,4
Singapore	0,2	0,1
Nya Zeeland ¹	0,0	0,0
Internationella institutioner	8,4	6,8

¹Siffran 0,0 avser mindre än 0,05, beteckningen - avser noll.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 3.

Finlands Banks finansiella tillgångars känslighet för valutakurs- och ränteförändringar

<i>Mn euro</i>	2012	2011
Värdeförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en appreciering av euron med 15 % mot valutorna i valutareserven per 31.12	-886	-882
Värdeförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en räntehöjning med 1 % med belopp, sammansättning och modifierad duration oförändrade enligt ställning per 31.12	-239	-357

Källa: Finlands Bank.

Tabell 4.

VaR-värden för Finlands Banks finansiella tillgångar

VaR-värden för marknadsrisk (en månads horisont med ett konfidensintervall på 95 %)

<i>Mn euro</i>	2012			
	<i>Genomsnitt</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	31.12
Ränterisk	48	90	21	22
Valutakursrisk	182	261	114	114
Aggregerad risk exkl. guld	206	299	127	127
Aggregerad risk inkl. guld	276	364	191	203
<i>Mn euro</i>	2011			
	<i>Genomsnitt</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	31.12
Ränterisk	112	195	74	90
Valutakursrisk	209	313	138	178
Aggregerad risk exkl. guld	277	448	177	214
Aggregerad risk inkl. guld	395	627	231	231

VaR-värden för kreditrisk¹ (ett års horisont med konfidensintervall på 95 %, 99 % och 99,9 %)

<i>Mn euro</i>	2012			
	<i>Genomsnitt</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	31.12
Kreditrisk (konfidensintervall 95 %)	8	12	5	5
Kreditrisk (konfidensintervall 99 %)	30	35	25	25
Kreditrisk (konfidensintervall 99,9 %)	84	95	63	63
<i>Mn euro</i>	2011			
	<i>Genomsnitt</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	31.12
Kreditrisk (konfidensintervall 95 %)	9	12	5	11
Kreditrisk (konfidensintervall 99 %)	27	34	21	32
Kreditrisk (konfidensintervall 99,9 %)	84	105	70	91

¹ Exkl. statsobligationer emitterade i nationell valuta.

Källa: Finlands Bank.

Definitioner och begrepp

Med **marknadsrisk** avses risken för att nettovärdet av tillgångarna sjunker på grund av förändringar i marknadspriser. Marknadspriserna kan förändras till följd av exempelvis förändringar i räntor, valutakurser eller priset på guld, som kallas ränterisk, valutakursrisk respektive guldprisrisk.

Med **kreditrisk** avses risken för ekonomisk förlust till följd av att kreditbetyget för motparten i en ekonomisk transaktion eller emittenten av värdepapper förändras eller att motparten eller emittenten blir insolvent.

Med **likviditetsrisk** avses att tillgångar inte kan tas i bruk vid behov eller omsättas i likvida medel utan extra kostnader.

Med **operativ risk** avses risken för extra kostnader eller förluster till följd av otillräckliga eller misslyckade interna processer eller på grund av medarbetare, system eller externa faktorer.

De finansiella tillgångarna består av en likviditetsportfölj, en investeringsportfölj, guld och nettofordringar på Internationella valutafonden (IMF). Programmen för köp av säkerställda obligationer räknas inte till de finansiella tillgångarna. På denna punkt avviker definitionen från definitionen i årsberättelsen 2011.

Likviditetsportföljen är den del av Finlands Banks tillgångar vars syfte är att säkerställa bankens förmåga att tillhandahålla likviditet för akuta penningpolitiska behov under alla förhållanden. Likviditetsportföljen är i utländsk valuta.

Investeringsportföljen är den del av Finlands Banks tillgångar vars syfte är att säkerställa de finansiella tillgångarnas värde och bankens förmåga att även i framtiden uppfylla sina skyldigheter som centralbank. I Finlands Banks investeringsportfölj ingår både utländsk valuta och euro.

Valutareserven består av valutainvesteringar och andra fordringar i utländsk valuta som inte skyddas separat. I den ingår en likviditetsportfölj, en investeringsportfölj och nettofordringar på Internationella valutafonden (IMF).

Med kontanter avses kortfristiga banktillgodohavanden både med och utan garantier.

Revisionsberättelse

I egenskap av revisorer utsedda av riksdagen har vi verkställt granskning av Finlands Banks bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsåret 2012 enligt god revisionssed.

Bankens internrevision har under räkenskapsåret granskat bankens bokföring och verksamhet. Vi har tagit del av berättelserna från den interna revisionen.

Vi har läst bankens årsberättelse och av direktionen fått redogörelser för bankens verksamhet.

Bokslutet är upprättat i enlighet med gällande bestämmelser och de bokslutsprinciper som fastställts av riksdagens bankfullmäktige. Bokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter om bankens ekonomiska ställning och resultatbildning.

Vi föreslår att resultaträkningen och balansräkningen fastställs för det granskade räkenskapsåret. Vi tillstyrker att räkenskapsårets resultat disponeras enligt direktionens förslag.

Helsingfors den 14 mars 2013

Esko Kiviranta

Mika Kari

Lenita Toivakka

Eero Prepula CGR, OFR

Tom Sandell CGR, OFR

Utlåtande om revision i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken

Vi har granskat Finlands Banks bokföring och bokslut för räkenskapsperioden 1.1.2012–31.12.2012 i enlighet med artikel 27.1 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken. Bokslutet har upprättats enligt de redovisningsprinciper och -metoder som godkänts av ECB-rådet samt enligt lagen om Finlands Bank. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet.

Direktionens ansvar

Direktionen ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med stadganden och bestämmelser gällande upprättande av bokslut.

Revisorns skyldigheter

Revisorn ska utföra revisionen enligt de internationella ISA-revisionsstandarder och etiska direktiv som upprättats av IFAC (International Federation of Accountants), god revisionssed i Finland och i tillämpliga delar i enlighet med revisionslagen och utgående från detta ge ett utlåtande om bokslutet. God revisionssed förutsätter att revisionen planeras och utförs så att man uppnår en rimlig säkerhet om att bokslutet inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Med revisionsåtgärderna vill man försäkra sig om att de belopp och den övriga information som ingår i bokslutet är riktiga. Valet av åtgärder grundar sig på revisorns omdöme och bedömning av risken för att bokslutet innehåller en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid planeringen av nödvändiga granskningsåtgärder beaktas även den interna kontrollen som inverkar på upprättandet och presentationen av bokslutet.

Enligt vår mening har vi utfört tillräckligt med för ändamålet tillämpliga granskningsåtgärder för vårt utlåtande.

Utlåtande

Enligt vår mening ger bokslutet riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av Finlands Banks verksamhet och dess ekonomiska ställning i enlighet med de redovisningsprinciper och -metoder som godkänts av ECB-rådet.

Helsingfors den 28 februari 2013
KPMG Oy Ab

Raija-Leena Hankonen
CGR

Bilagor

Penningpolitiska åtgärder inom Eurosystemet 2012

- Januari–december** I enlighet med ECB-rådets beslut fortsatte Eurosystemet att genomföra de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna och de långfristiga regelbundna och extraordinära refinansieringstransaktionerna som fastränteanbud med full tilldelning. Räntan på refinansieringstransaktionerna med en löptid på en uppfyllandeperiod var lika med räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna. Räntan på alla andra långfristiga refinansieringstransaktioner var lika med den genomsnittliga anbudsräntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna över transaktionens hela löptid.
- Januari** I enlighet med det beslut som hade fattats i slutet av 2011 sänktes kassakravet från 2 till 1% från och med den 18 januari.
- Februari** ECB-rådet godkände den 9 februari de nationella urvalskriterier och riskhanteringsåtgärder som centralbankerna i Cypern, Frankrike, Irland, Italien, Portugal, Spanien och Österrike hade föreslagit för att tillfälligt kunna godta ytterligare lånefordringar som säkerhet vid Eurosystemets refinansieringstransaktioner.
- ECB meddelade den 28 februari om sitt beslut att temporärt låta bli att som säkerhet godta skuldebrev emitterade eller garanterade av grekiska staten, till följd av det ändrade kreditbetyget för grekiska staten på grund av den privata sektorns deltagande i omstruktureringen av Greklands skulder.
- Den senare av de långfristiga refinansieringstransaktionerna med en löptid på 3 år som ECB-rådet hade beslutat om i december 2011 genomfördes den 29 februari.
- Mars** Skuldebrev emitterade eller garanterade av grekiska staten blev åter godtagbara den 8 mars, då euroländernas stats- och regeringschefer fattade beslut om en borgensöverenskommelse till skydd för Eurosystemet under den privata sektorns deltagande i omstruktureringen av Greklands skulder.
- ECB-rådet beslutade den 21 mars att de nationella centralbankerna inte var tvungna att som säkerhet för Eurosystemets refinansieringstransaktioner godta belåningsbara bankobligationer garanterade av medlemsstater som omfattas av EU:s eller IMF:s finansiella stödprogram.
- Juni** ECB-rådet beslutade den 6 juni att fortsätta att genomföra de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna, refinansieringstransaktionerna med en löptid på 3 månader och refinansieringstransaktionerna med en löptid på en uppfyllandeperiod till fast ränta och med full tilldelning åtminstone till och med den 15 januari 2013.
- Den 22 juni tillkännagavs nya åtgärder som förbättrar tillgången till säkerheter. Åtgärderna gällde urvalskriterierna för värdepapper med bakomliggande tillgångar som kunde godtas som säkerhet vid Eurosystemets refinansieringstransaktioner.
- Juli** ECB-rådet fattade den 3 juli ett beslut om att bankerna inte fick öka användningen av egna, statsgaranterade bankobligationer som säkerhet, om inte ECB-rådet hade godkänt ökningen på förhand och fått en finansieringsplan av banken.
- ECB-rådet beslutade den 5 juli att sänka styrräntorna med 0,25 procentenheter från och med den 11 juli 2012: räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna till 0,75 %, räntan på utlåningsfaciliteten till 1,50 % och räntan på inlåningsfaciliteten till 0 %.

Samtidigt godkändes grekiska centralbankens förslag till ramverk för säkerhetsshantering av ytterligare lånefordringar som temporärt godkänns som säkerheter och utvidgning av motsvarande ramverk för centralbankerna i Cypern, Portugal och Italien.

Skuldebrev emitterade eller garanterade av grekiska staten förlorade temporärt sin godtagbarhet, då den borgensöverenskommelse som euroländernas stats- och regeringschefer beslutat om till skydd för Eurosystemet under den privata sektorns deltagande i omstruktureringen av Greklands skulder löpte ut den 25 juli.

Augusti I sitt uttalande av den 2 augusti meddelade ECB-ordföranden att Eurosystemet kunde genomföra flera extraordinära åtgärder, inklusive direkta monetära transaktioner, för att korrigera den penningpolitiska transmissionsmekanismen.

September ECB-rådet fattade den 6 september beslut om huvuddragen i Eurosystemets direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions, OMT). Sådana direkta monetära transaktioner kan genomföras på andrahandsmarknaden för statsobligationer utan förhandsbegränsning av transaktionsvolymerna. De direkta monetära transaktionerna är starkt villkorade och förutsätter att villkoren för Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (EFSF) eller Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) är uppfyllda. Samtidigt meddelade rådet om avveckling av programmet för värdepappersmarknaderna (Securities Markets Programme, SMP).

Vid samma tillfälle fattade ECB-rådet också beslut om nya åtgärder för att stödja tillgången till säkerheter. Enligt besluten tillämpas kreditkvalitetströskeln fortfarande inte på de stater som omfattas av EU:s och IMF:s ekonomiska anpassningsprogram. Regeln utvidgades dessutom till att gälla stater vars obligationer kunde vara föremål för Eurosystemets direkta monetära transaktioner. Därtill beslutade ECB-rådet att omsättbara skuldebrev denominerade i amerikanska dollar, engelska pund och japanska yen temporärt kunde godtas som säkerhet vid Eurosystemets refinansieringstransaktioner.

Den 12 september meddelades om en förlängning av swappavtalet med brittiska centralbanken till och med den 30 september 2013.

Eurosystemets gemensamma system för värdering av säkerheter (Common Eurosystem Pricing Hub, CEPH) inledde sin verksamhet den 21 september.

December ECB-rådet beslutade den 6 december att fortsätta att genomföra huvudsakliga refinansieringstransaktioner, refinansieringstransaktioner med en löptid på 3 månader och refinansieringstransaktioner med en löptid på en uppfyllandeperiod till fast ränta och med full tilldelning åtminstone till och med den 9 juli 2013.

Den 13 december fattades beslut om en förlängning av swappavtalet i amerikanska dollar med centralbankerna i USA, Japan, Schweiz, Kanada och Storbritannien till och med den 1 februari 2014. Dessutom avtalade centralbankerna om en förlängning av temporära ömsesidiga valuta-swappavtal till och med den 1 februari 2014. Genom avtalen kan kredit vid behov tillhandahållas i en annan valuta än amerikanska dollar.

ECB-rådet beslutade samtidigt att tills vidare fortsätta att genomföra refinansieringstransaktionerna i amerikanska dollar med en löptid på en vecka respektive tre månader.

Skuldebrev emitterade eller garanterade av grekiska staten blev åter godtagbara den 19 december efter Europeiska kommissionens, ECB:s och IMF:s positiva utvärdering av landets ekonomiska anpassningsprogram. På säkerheterna tillämpas dock särskilda värderingsavdrag.

ECB-rådet godkände den 19 december slovenska centralbankens system för kreditriskbedömning av säkerheter.

Viktigaste finansmarknadsåtgärder 2012

Andra än penningpolitiska åtgärder av Europeiska centralbankssystemet

- Januari** ECB-rådet publicerade ett yttrande om förslaget till direktiv om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag och om förslaget till förordning om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (kapitaltäckningsdirektivet och kapitaltäckningsförordningen, s.k. CRD IV).
- Maj** ECB-rådet godkände rapporten för 2011 om centralbankens efterlevnad av förbuden mot monetär finansiering och positiv särbehandling. Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt tilldelar ECB uppgiften att övervaka hur centralbankerna i EU följer förbuden i artiklarna 123 och 124 i fördraget och därtill relaterade förordningar.
- ECB-rådet godkände den 15 maj Eurosystemets bidrag till Europeiska kommissionens offentliga samråd om verktyget för skuldnedskrivning i krissituationer (s.k. bail in).
- Nio värdepapperscentraler undertecknade ett avtal med Eurosystemet om anslutning till TARGET2-Securities.
- Juni** ECB-rådet meddelade om sitt beslut att avbryta förberedelserna för CCBM2-projektet (Collateral Central Bank Management) för hantering av säkerheter i dess nuvarande form på grund av vissa olösta frågor på harmoniseringsområdet som upptäckts vid projektets detaljplanering.
- Fjorton värdepapperscentraler undertecknade ett avtal med Eurosystemet om anslutning till TARGET2-Securities.
- Juli** ECB-rådet godkände den 5 juli Eurosystemets bidrag till Europeiska kommissionens offentliga samråd om grönboken om skuggbanker.
- November** ECB-rådet godkände den 8 november Eurosystemets bidrag till Europeiska kommissionens offentliga samråd om reglering av index. Kommissionen stöder sig på bidragen till samrådet i sin bedömning av behovet av närmare regler om produktion och hantering av index som tjänar som riktmärken.
- ECB-rådet godkände den 15 november samarbetsarrangemangen för allmän övervakning av två centrala motparter i Storbritannien med betydande gränsöverskridande riskeffekter, nämligen ICE Clear Europes OTC-clearingtjänst för CDS-papper (ICE Clear Europe CDS) och LCH.Clearnet Ltd:s OTC-clearingtjänst för ränteswappar (SwapClear).

Ny EU-lagstiftning och dess genomförande i Finland

- Februari** Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (European Securities and Markets Authority, ESMA) publicerade riktlinjer för riskhantering vid automatiserad handel i syfte att säkerställa en välfungerande marknad.
- Europeiska bankmyndigheten (European Banking Authority, EBA) publicerade riktlinjer om den avancerade internmätningssmetoden (advanced measurement approach, AMA), som används vid beräkning av kapitalkrav för operativ risk, och om utvidgningar och ändringar av metoden.
- Mars** Europeiska kommissionen publicerade en s.k. grönbok om existerande och föreslagna EU-åtgärder mot skuggbanker. Syftet med förslagen är att ingripa i s.k. skuggbanksverksamhet, dvs. i utlåningsverksamhet som bedrivs av finansinstitut som inte är banker.
- Europeiska kommissionen publicerade sitt förslag till regler om förvaring av värdepapper och om värdepapperscentraler.

- Juni** Europeiska kommissionen antog förslagen till gemensamma EU-regler för rekonstruktion och avveckling av banker. Reglerna säkerställer att myndigheterna i framtiden har tillgång till verktyg för tidigt ingripande i banker som är i kris.
- Europeiska kommissionen antog tekniska standarder om blankning.
- Juli** Europeiska kommissionen föreslog lagstiftning för att förbättra konsumentskyddet för finansiella tjänster. Syftet är att öka konsumenternas förtroende för finanssektorn. Konsumentskyddspaketet omfattar tre lagstiftningsförslag: 1) förslag till en förordning om faktablad för investeringsprodukter som marknadsförs till hushållsinvesterare (Packaged Retail Investment Products, PRIIPS), 2) förslag till omarbetning av försäkringsförmedlingsdirektivet (Insurance Mediation Directive, IMD) och 3) förslag som syftar till att förbättra skyddet till fondandelsägare (detta regleras för närvarande av fondföretagsdirektivet eller det s.k. UCITS-direktivet).
- Europeiska kommissionen föreslog åtgärder på EU-nivå för att förhindra manipulation av referensräntor, bland annat ändringar i förslagen till förordning och direktiv om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan och tillhörande straffrättsliga påföljder.
- Europeiska kommissionen utlyste ett offentligt samråd om de förestående reglerna om investeringsfonder.
- September** Europeiska kommissionen lade fram sitt förslag till upprättande av en gemensam tillsynsmekanism för banker i euroområdet som ett led i det aktuella initiativet om en bankunion inom EU. Kommissionen föreslog också att Europeiska bankmyndigheten skulle ta fram gemensamma tillsynsregler för att bevara den gemensamma marknadens integritet och sörja för en enhetlig tillsyn i alla 27 EU-medlemsländer.
- Europeiska kommissionen utlyste ett offentligt samråd om referensräntor och index.
- Oktober** Högnivågruppen som tillsatts för att bedöma behovet av strukturreformer i banksektorn inom EU överräckte sin rapport till kommissionär Michel Barnier den 2 oktober 2012. Ordförande för gruppen var Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen. Rapporten innehåller rekommendationer för ett säkert, stabilt och effektivt banksystem som tjänar medborgarnas, EU-ekonomins och den gemensamma marknadens intressen. Arbetsgruppen lade fram rekommendationer på fem delområden:
- Obligatorisk separation av handel för egen räkning och annan högriskhandel från bankgruppens övriga verksamhet.
 - Mer långtgående separation från inlåningsbanksverksamheten, om detta krävs för att bankens rekonstruktions- och avvecklingsplan ska kunna godkännas.
 - Eventuella ändringar till följd av användningen av s.k. bail in-instrument som avvecklingsverktyg.
 - Översyn av kapitalkraven för handelslagret och för bostads- och fastighetslån.
 - Starkare företagsstyrning och intern kontroll.
- Europeiska kommissionen utlyste ett offentligt samråd om ett eventuellt ramverk för krishantering av andra finansiella aktörer än banker.
- Europeiska kommissionen gav ut regler om behörighet för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten att utfärda sanktioner till kreditvärderingsinstitut.
- Europeiska systemrisknämnden gav följande rekommendationer vid sitt kvartalsmöte: 1) tillsynsmyndigheterna bör kontrollera att bankerna inte i överdriven utsträckning justerar villkoren för beviljade lån och låter bli att rapportera risker som är förknippade med dem (forbearance), 2) medlemsländerna och bankerna bör göra framsteg i omstruktureringen av bankernas balansräkningar och 3) myndigheterna bör bedöma eventuella risker med en alltför snabb nedväxling av bankernas balansräkningar (deleveraging).

December EU-rådet nådde en överenskommelse om upprättandet av en gemensam tillsynsmekanism för kreditinstitut. Den gemensamma tillsynsmekanismen bildas av ECB och nationella behöriga myndigheter. ECB svarar för den allmänna funktionen i tillsynsmekanismen. Länder utanför euroområdet får, om de vill, delta i den gemensamma tillsynsmekanismen genom nära samarbete.

Övriga ärenden

Januari Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB) gav ut en rekommendation om utnämning av nationella makrotillsynsmyndigheter och om deras uppgifter och befogenheter.

Europeiska systemrisknämnden gav ut en rekommendation om bankernas finansiering i amerikanska dollar.

Finansministeriet tillsatte en arbetsgrupp som fick i uppdrag att lägga fram nödvändiga åtgärder för att skapa ett nationellt system för makrofinansiell tillsyn.

Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Irland för en kvartalsgranskning av irländska regeringens ekonomiska program.

Februari Euroländernas finansministrar nådde enighet om Greklands andra ekonomiska anpassningsprogram. Det nya programmet uppgår till 130 miljarder euro och målet är att minska Greklands skuldkvot till 120,5 %. Programmet löper fram till 2014.

Finlands och Greklands finansministrar undertecknade ett avtal om säkerheter mellan Finland och Grekland. Säkerheter från Grekland var en förutsättning för Finlands deltagande i Greklands andra finansiella stödpaket.

Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Portugal för den tredje kvartalsgranskningen av portugisiska regeringens ekonomiska program.

Mars En arbetsgrupp tillsatt av finansministeriet för att diskutera en nationell kapitalmarknadsstrategi överlämnade sin slutrapport och föreslog flera olika åtgärder för att stimulera den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen. Arbetsgruppens uppdrag var att ta fram en nationell kapitalmarknadsstrategi för Finland.

April Regeringen lämnade en proposition till riksdagen med förslag till totalrevidering av värdepappersmarknadslagstiftningen. Revideringen av värdepappersmarknadslagarna har fyra huvudsakliga mål: tydligare lagstiftning, lättare administrativ börda, effektivare insiderkontroll och hårdare sanktioner vid missbruk samt säkrare värdepappersinnehav.

Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Irland för en kvartalsgranskning av irländska regeringens ekonomiska program.

Juni Riksdagen godkände fördraget om Europeiska stabilitetsmekanismen (European Stability Mechanism, ESM). Europeiska stabilitetsmekanismen, som blir euroländernas permanenta krishanteringsverktyg, är ett internationellt finansinstitut vars verksamhet bygger på kapital som betalas av eller vid behov infordras av medlemsländerna.

Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Portugal för den fjärde kvartalsgranskningen av portugisiska regeringens ekonomiska program.

- Juli** Riksdagen godkände Finlands deltagande i det finansiella stödprogrammet för omstrukturering av banksystemet i Spanien. Programmet löper på 18 månader och maximibeloppet är 100 miljarder euro. Som villkor för Finlands deltagande ingicks ett avtal om att spanska insättningsgarantifonden lämnar säkerheter till Finland, så att finländska skattebetalares risker i samband med stödet för stabilisering av det spanska banksystemet begränsas.
- Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Irland för en kvartalsgranskning av irländska regeringens ekonomiska program.
- September** Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Portugal för den femte kvartalsgranskningen av portugisiska regeringens ekonomiska program.
- Oktober** Justitieministeriet tillsatte en utredning om upprättandet av ett positivt kreditupplysningsregister.
- Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Irland för en kvartalsgranskning av irländska regeringens ekonomiska program.
- Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Spanien för den första kvartalsgranskningen av det finansiella stödprogrammet för Spanien.
- November** Finlands Bank uttryckte sin oro över medborgarnas rätt till grundläggande banktjänster, såsom vanliga betalkonton och kontohanteringsinstrument. Hanteringen av bankärenden har allt mer förlagts till elektroniska och webbaserade tjänster. Användningen av kontanter och kontorstjänster har minskat och bankerna har dragit ned på utbudet av dem. Även om tillgängligheten till banktjänster är god överlag, kan inte alla bankkunder, såsom äldre personer och specialgrupper, till fullo tillgodogöra sig elektroniska tjänster. Tillgången till kontanter och banktjänster är en väsentlig del av ett välfungerande finanssystem.
- En arbetsgrupp tillsatt av finansministeriet för att lägga fram nödvändiga åtgärder för att skapa ett nationellt system för makrofinansiell tillsyn överlämnade i början av november sitt förslag till nya verktyg för de finländska myndigheterna för hantering av s.k. systemrisker. Arbetsgruppen föreslog att Finansinspektionen får rätt att begränsa storleken av nya bolån i förhållande till värdet av den bostad som lånet gäller och som utgör säkerhet för lånet. Arbetsgruppen lade också fram sitt förslag till en kontracyklisk kapitalbuffert för bankerna i Finland i enlighet med kapitaltäckningsdirektivet för kreditinstitut.
- Regeringen lade fram en proposition med förslag till en bankskatt för inlåningsbankerna. Bankskatten, som föreslås vara 0,125 % av de riskvägda tillgångarna enligt kapitaltäckningsanalysen, ska tas ut under 2013–2015.
- Delegationer från Europeiska kommissionen, ECB och IMF besökte Portugal för den sjätte kvartalsgranskningen av portugisiska regeringens ekonomiska program.
- December** Riksdagen godkände fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom ekonomiska och monetära unionen (EMU) från mars 2012. Genom lagen om införandet av fördraget genomfördes delvis direktivet om krav på medlemsstaternas budgetramverk.

Finlands Banks viktigaste remissyttranden 2012

Remissyttranden avseende lagstiftningen om och utvecklingen av finansmarknaden

<i>Yttrande till</i>	<i>Ämne</i>	<i>Datum</i>
Baselkommittén för banktillsyn	Finlands Banks och Finansinspektionens gemensamma yttrande om förslaget till identifiering och reglering av systemviktiga banker på global nivå	1.8
Euroclear Finland	Ändringar i Euroclear Finlands regler och i verkställande direktörens beslut	26.4
Finansinspektionen	Revidering av Finansinspektionens standard RA4.8 om COREP-kapitaltäckningsrapportering	28.2
	Omläggning av den finansiella rapporteringen från kreditinstitut, värdepappersföretag och fondbolag	16.3
	Uppföranderegler för tillhandahållande av betaltjänster	25.4
	Finansinspektionens utkast till ställningstagande om tillförlitlig förvaltning av arbetspensionsförsäkringsbolag	27.4
	Föreskrifter och anvisningar om marknadsföring av finansiella tjänster och produkter	12.12
Justitieministeriet	Ny lag om andelslag	8.2
Statistikcentralen	Riktlinjer för utveckling av det statliga statistikväsendet 2012–2016	10.10
Finansministeriet	Ansökan från European Central Counterparty Limited om tillstånd att verka som utländsk clearingorganisation i enlighet med värdepappersmarknadslagen	27.3
	Förslag från den arbetsgrupp som berett en reform av statistiklagen	30.4
	Utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om Finansinspektionen	25.5
	Ansökan från Euroclear Finland av den 21 maj 2012 om ändring av bolagets regler	4.7
	Eventuell förlängning av lagen om begränsning av användningen av indexvillkor	8.8
	Förslag till statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om tjänsteleverantörens informationsskyldighet vid bundet långtidssparande	14.8
	Fastställelse av de sammanlagda garantiavgifterna till Ersättningsfonden för investerare 2012	4.9
	Makrotillsynsgruppens slutrapport	7.12

Finlands Banks publikationer 2012

Tidskrifter

<i>Euro & talous</i>	Utkom fem gånger.
<i>Bank of Finland Bulletin</i>	Utkom fem gånger.
<i>Forskningsmeddelande</i>	Som webbpublikation tre gånger på finska och engelska.

Årsberättelse På finska, svenska och engelska.

Forskningspublikationer

<i>Vetenskapliga monografier</i>	<i>E:43 Hanna Freystätter</i> Essays on small open economy macroeconomics. Doktorsavhandling.
	<i>E:44 Vesa Ronkainen</i> Stochastic modeling of financing longevity risk in pension insurance. Doktorsavhandling.
	<i>E:45 Matti Hellqvist och Tatu Laine</i> (red.) Diagnostics for the financial markets – computational studies of payment system. Simulator Seminar Proceedings 2009–2011.
	<i>E:46 Tuuli Koivu</i> Monetary Policy in Transition – Essays on Monetary Policy Transmission Mechanism in China. Doktorsavhandling.
	<i>E:47 Katja Taipalus</i> Detecting asset price bubbles with time-series methods. Doktorsavhandling.
	<i>E:48 Risto Herrala</i> Essays on the limits of borrowing. Doktorsavhandling.
<i>Discussion Papers</i>	37 webbrapporter om makroekonomi och finansmarknad på engelska.
Blandade rapporter	17 webbrapporter i serien <i>BoF Online</i> .
	<i>Finansmarknadsrapporten</i> utkom som webbpublikation två gånger på finska och engelska.
	<i>Finansieringsenkät till företagen</i> utkom som webbpublikation på finska.

Statistikmeddelanden

Finansmarknaden som månadsstatistik på webben på finska, svenska och engelska.

Finlands betalningsbalans som månadsstatistik på webben på finska, svenska och engelska.

Finlands betalningsbalans som årsstatistik på webben i september på finska och engelska.

Finländska masskuldebrevslån som årsstatistik på webben i maj på finska, svenska och engelska.

Penningmängds- och bankstatistik som månadsstatistik på webben på finska, svenska och engelska.

Finansiell statistik som årsstatistik på webben i februari på finska, svenska och engelska.

Valutaposition och likviditetsposition i utländsk valuta som månadsstatistik på engelska.

Publikationer från Forskningsinstitutet för transitionsekonomier

Forskningspublikationer

BOFIT Discussion Papers: 31 forskningsrapporter som webbpublikationer på engelska.

BOFIT Online: 5 webbpublikationer på finska eller engelska.

Analys

BOFIT Viikkokatsaus som webbpublikation en gång i veckan på finska.

BOFIT Weekly som webbpublikation en gång i veckan på engelska.

BOFIT Venäjä-ennuste som webbpublikation två gånger på finska.

BOFIT Forecast for Russia som webbpublikation två gånger på engelska.

BOFIT Kiina-ennuste som webbpublikation två gånger på finska.

BOFIT Forecast for China som webbpublikation två gånger på engelska.

**Prenumeration/
beställningar**

En fullständig förteckning över Finlands Banks publikationer finns på bankens webbplats www.finlandsbank.fi > Publikationer.

På bankens webbplats finns en gratis tjänst för prenumeration på dessa publikationer. När ett nytt nummer har lagts ut på webben skickas ett e-meddelande till prenumeranten.

Prenumerationen kan tecknas på sidan www.finlandsbank.fi > Publikationer > Prenumeration på elektroniska publikationer.

Euro & talous och Bank of Finland Bulletin och Finlands Banks årsredovisning ges också ut i tryckt form. De kan beställas på sidan www.finlandsbank.fi > Publikationer > Prenumeration/beställning av tryckta publikationer.

Äldre tryckta publikationer kan beställas från samma adress.

Tabellbilagor

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
0 mindre än hälften av den använda enheten
. uppgift kan ej förekomma
.. uppgift inte tillgänglig
– inget finns att redovisa
_ seriens innehåll ändrat

Tabell 1.

Finlands Banks balansräkning månadsvis, miljoner euro

TILLGÅNGAR		I	II	III
1	Guld och guldfordringar	1 918	1 918	1 918
2	Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet	6 052	6 074	6 140
2.1	Fordringar på IMF	1 977	1 977	2 010
2.2	Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar	4 075	4 097	4 131
3	Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet	484	476	466
4	Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet	2 069	1 444	2 890
4.1	Banktillgodohavanden, värdepapper och lån	2 069	1 444	2 890
4.2	Fordringar som uppkommit inom kreditfaciliteten inom ERM2	–	–	–
5	Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner	2 311	2 311	3 681
5.1	Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	–	10	–
5.2	Långfristiga refinansieringstransaktioner	2 311	2 301	3 681
5.3	Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
5.4	Strukturella reverserade transaktioner	–	–	–
5.5	Utlåningsfacilitet	–	–	–
5.6	Utlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
6	Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet	0	0	0
7	Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet	13 925	14 216	13 993
7.1	Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften	4 783	4 779	4 662
7.2	Övriga värdepapper	9 142	9 437	9 437
8	Fordringar i euro på den offentliga sektorn	–	–	–
9	Fordringar inom Eurosystemet	58 076	49 653	77 241
9.1	Andel av ECB:s kapital	120	120	120
9.2	Fordringar motsvarande överförda valutareserver	722	722	722
9.3	Fordringar avseende emission av ECB:s skuldcertifikat	–	–	–
9.4	Fordringar avseende TARGET och korrespondentbankskonton (netto)	53 748	45 458	73 144
9.5	Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)	3 485	3 352	3 255
10	Övriga tillgångar	1 076	1 104	1 127
Summa tillgångar		85 911	77 196	107 457

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
Källa: Finlands Bank.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1 960	1 960	1 965	1 965	1 965	2 171	2 171	2 171	1 988
6 243	6 051	6 496	6 340	6 814	6 478	6 454	6 344	6 171
2 049	2 049	2 125	2 125	2 176	2 141	2 141	2 134	2 097
4 194	4 001	4 371	4 216	4 638	4 337	4 313	4 210	4 074
458	438	340	329	395	304	267	494	404
2 609	2 220	2 170	2 086	2 236	1 873	2 133	1 414	1 970
2 609	2 220	2 170	2 086	2 236	1 873	2 133	1 414	1 970
-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 681	3 681	3 691	3 681	3 681	3 681	3 681	3 681	3 681
-	-	10	-	-	-	-	-	-
3 681	3 681	3 681	3 681	3 681	3 681	3 681	3 681	3 681
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
0	0	34	0	0	0	0	11	0
13 840	14 309	13 846	14 049	13 705	13 209	11 740	11 393	11 471
4 722	4 728	4 625	4 596	4 576	4 617	4 589	4 559	4 555
9 118	9 581	9 222	9 453	9 129	8 592	7 151	6 835	6 915
-	-	-	-	-	-	-	-	-
67 057	62 898	76 695	63 271	66 737	74 548	65 135	55 818	74 382
120	120	120	120	120	120	120	120	141
722	722	722	722	722	722	722	722	722
-	-	-	-	-	-	-	-	-
62 959	58 825	72 474	59 050	62 481	70 402	60 989	51 812	70 603
3 255	3 230	3 378	3 378	3 414	3 304	3 304	3 163	2 915
1 115	1 112	1 198	1 072	1 098	1 165	1 041	1 058	1 115
96 963	92 668	106 435	92 794	96 632	103 429	92 624	82 385	101 182

Tabell 1.
(fortsätter)

SKULDER		I	II	III
1	Utelöpande sedlar	14 457	14 341	14 341
2	Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner	59 708	51 437	80 307
2.1	Kassakrausinlåning	1 707	1 896	916
2.2	Inlåningsfacilitet	34 253	30 130	56 611
2.3	Inlåning med fast löptid	23 747	19 411	22 780
2.4	Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
2.5	Inlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
3	Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet	–	–	–
4	Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet	864	849	849
4.1	Offentlig sektor	–	–	–
4.2	Övriga skulder	864	849	849
5	Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet	692	318	1 586
6	Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet	0	0	–1
7	Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet	154	155	155
7.1	Inlåning och övriga skulder	154	155	155
7.2	Skulder som uppkommit inom kreditfaciliteten inom ERM2	–	–	–
8	Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF	1 412	1 412	1 412
9	Skulder inom Eurosystemet	76	–	–
9.1	Skulder avseende emission av ECB:s skuldcertifikat	–	–	–
9.2	Skulder avseende TARGET och korrespondentbankskonton (netto)	–	–	–
9.3	Övriga skulder inom Eurosystemet (netto)	76	–	–
10	Övriga skulder	710	824	947
11	Värderegleringskonton	2 806	2 806	2 806
12	Avsättningar och eget kapital	5 053	5 053	5 053
12.1	Grundfond	841	841	841
12.2	Reservfond	1 421	1 421	1 421
12.3	Pensionsavsättningar	525	525	525
12.4	Övriga avsättningar	2 266	2 266	2 266
Summa skulder		85 911	77 196	107 457

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
Källa: Finlands Bank.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
14 404	14 428	14 733	14 792	14 778	14 713	14 727	14 667	15 044
70 147	65 921	79 464	65 883	69 345	76 209	65 554	55 315	73 799
794	1 118	728	19 925	23 601	26 963	31 840	24 095	31 698
46 068	46 657	54 930	30 020	25 737	25 313	16 005	10 800	37 101
23 285	18 146	23 806	15 939	20 006	23 933	17 709	20 420	5 000
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
849	849	842	842	828	815	815	818	801
-	-	-	-	-	-	-	-	-
849	849	842	842	828	815	815	818	801
1 065	1 118	777	801	853	668	498	328	1 004
0	58	0	0	0	0	0	119	0
383	106	172	0	231	150	85	85	139
383	106	172	0	231	150	85	85	139
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 381	1 381	1 434	1 434	1 434	1 419	1 419	1 419	1 387
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
526	600	744	772	895	1 042	1 112	1 220	361
2 658	2 658	2 905	2 905	2 905	3 049	3 049	3 049	2 609
5 549	5 549	5 364	5 364	5 364	5 364	5 364	5 364	6 040
841	841	841	841	841	841	841	841	841
1 491	1 491	1 491	1 491	1 491	1 491	1 491	1 491	1 491
544	544	544	544	544	544	544	544	582
2 488	2 488	2 488	2 488	2 488	2 488	2 488	2 488	3 125
96 963	92 668	106 435	92 794	96 632	103 429	92 624	82 385	101 182

Tabell 2.

Eurosystemets viktigaste styrräntor

<i>Anbudsförfarande med fast ränta Ränta på huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>			<i>Anbudsförfarande med rörlig ränta Lägsta anbudsränta</i>		
<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>	<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>
22.12.1998	1.1.1999	3,00	8.6.2000	28.6.2000	4,25
8.4.1999	14.4.1999	2,50	31.8.2000	6.9.2000	4,50
4.11.1999	10.11.1999	3,00	5.10.2000	11.10.2000	4,75
3.2.2000	9.2.2000	3,25	10.5.2001	15.5.2001	4,50
16.3.2000	22.3.2000	3,50	30.8.2001	5.9.2001	4,25
27.4.2000	4.5.2000	3,75	17.9.2001	19.9.2001	3,75
8.6.2000	15.6.2000	4,25	8.11.2001	14.11.2001	3,25
			5.12.2002	11.12.2002	2,75
8.10.2008	15.10.2008	3,75	6.3.2003	7.3.2003	2,50
6.11.2008	12.11.2008	3,25	5.6.2003	6.6.2003	2,00
4.12.2008	10.12.2008	2,50	1.12.2005	6.12.2005	2,25
15.1.2009	21.1.2009	2,00	2.3.2006	8.3.2006	2,50
5.3.2009	11.3.2009	1,50	8.6.2006	15.6.2006	2,75
2.4.2009	8.4.2009	1,25	3.8.2006	9.8.2006	3,00
7.5.2009	13.5.2009	1,00	5.10.2006	11.10.2006	3,25
7.4.2011	13.4.2011	1,25	7.12.2006	13.12.2006	3,50
7.7.2011	13.7.2011	1,50	8.3.2007	14.3.2007	3,75
3.11.2011	9.11.2011	1,25	7.6.2007	13.6.2007	4,00
8.12.2011	14.12.2011	1,00	3.7.2008	9.7.2008	4,25
5.7.2012	11.7.2012	0,75			

Stående faciliteter

Beslut	Gäller fr.o.m.	Ränta på inlåningsfaciliteten	Ränta på utlåningsfaciliteten
		%	%
22.12.1998	1.1.1999	2,00	4,50
22.12.1998	4.1.1999	2,75	3,25
21.1.1999	22.1.1999	2,00	4,50
8.4.1999	9.4.1999	1,50	3,50
4.11.1999	5.11.1999	2,00	4,00
3.2.2000	4.2.2000	2,25	4,25
16.3.2000	17.3.2000	2,50	4,50
27.4.2000	28.4.2000	2,75	4,75
8.6.2000	9.6.2000	3,25	5,25
31.8.2000	1.9.2000	3,50	5,50
5.10.2000	6.10.2000	3,75	5,75
10.5.2001	11.5.2001	3,50	5,50
30.8.2001	31.8.2001	3,25	5,25
17.9.2001	18.9.2001	2,75	4,75
8.11.2001	9.11.2001	2,25	4,25
5.12.2002	6.12.2002	1,75	3,75
6.3.2003	7.3.2003	1,50	3,50
5.6.2003	6.6.2003	1,00	3,00
1.12.2005	6.12.2005	1,25	3,25
2.3.2006	8.3.2006	1,50	3,50
8.6.2006	15.6.2006	1,75	3,75
3.8.2006	9.8.2006	2,00	4,00
5.10.2006	11.10.2006	2,25	4,25
7.12.2006	13.12.2006	2,50	4,50
8.3.2007	14.3.2007	2,75	4,75
7.6.2007	13.6.2007	3,00	5,00
3.7.2008	9.7.2008	3,25	5,25
8.10.2008	8.10.2008	2,75	4,75
8.10.2008	9.10.2008	3,25	4,25
6.11.2008	12.11.2008	2,75	3,75
4.12.2008	10.12.2008	2,00	3,00
15.1.2009	21.1.2009	1,00	3,00
5.3.2009	11.3.2009	0,50	2,50
2.4.2009	8.4.2009	0,25	2,25
7.5.2009	13.5.2009	0,25	1,75
7.4.2011	13.4.2011	0,50	2,00
7.7.2011	13.7.2011	0,75	2,25
3.11.2011	9.11.2011	0,50	2,00
8.12.2011	14.12.2011	0,25	1,75
5.7.2012	11.7.2012	0,00	1,50

Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 3.

Kassakravsbas i kassakravspflichtiga kreditinstitut i euroområdet, miljarder euro

Kassakravsbas	Totalt	Skulder med 1 % kassakrav*		Skulder med 0 % kassakrav		
		Inlåning (dagslån, avtalad löptid och uppsägningstid upp till 2 år)	Räntebärande värdepapper med löptid upp till 2 år	Inlåning (avtalad löptid och uppsägningstid över 2 år)	Repor	Räntebärande värdepapper med löptid över 2 år
	1	2	3	4	5	6
2011						
December	18 970,0	9 790,9	687,7	2 781,2	1 303,5	4 406,8
2012						
Januari	19 111,4	9 901,1	684,7	2 784,2	1 343,8	4 397,7
Februari	19 090,1	9 870,4	700,9	2 768,7	1 356,6	4 393,6
Mars	19 178,8	9 981,7	725,5	2 758,8	1 336,0	4 376,8
April	19 172,3	10 013,4	726,5	2 736,0	1 349,9	4 346,5
Maj	19 253,6	10 031,6	716,1	2 736,6	1 406,7	4 362,6
Juni	19 077,1	10 059,8	701,3	2 708,9	1 284,8	4 322,3
Juli	19 077,4	10 025,9	724,6	2 655,6	1 332,9	4 338,4
Augusti	18 943,3	9 977,3	714,4	2 643,9	1 287,7	4 320,1
September	18 893,9	9 992,3	690,9	2 632,8	1 300,1	4 277,9
Oktober	18 807,8	9 973,0	675,6	2 607,6	1 304,6	4 247,0
November	18 752,3	9 923,7	667,7	2 603,1	1 315,7	4 242,1
December	18 565,1	9 972,1	637,5	2 583,9	1 163,1	4 208,4

* Fram till oktober 2011 tillämpades ett kassakrav på 2 %.
Källa: Europeiska centralbanken.

Kassakravsbas i kassakravspflichtiga kreditinstitut i Finland, miljoner euro

Kassakravsbas	Totalt	Skulder med 1 % kassakrav*		Skulder med 0 % kassakrav		
		Inlåning (dagslån, avtalad löptid och uppsägningstid upp till 2 år)	Räntebärande värdepapper med löptid upp till 2 år	Inlåning (avtalad löptid och uppsägningstid över 2 år)	Repor	Räntebärande värdepapper med löptid över 2 år
	1	2	3	4	5	6
2011						
December	360 549	251 193	20 164	9 296	28 502	51 395
2012						
Januari	352 058	240 676	19 082	10 665	27 378	54 257
Februari	340 056	225 316	18 262	12 155	29 419	54 904
Mars	373 755	254 915	16 519	12 114	34 106	56 100
April	362 785	240 820	17 059	12 265	33 315	59 326
Maj	360 315	236 596	17 233	12 370	32 103	62 014
Juni	390 852	266 670	18 148	11 952	31 725	62 357
Juli	386 274	259 194	19 677	12 870	31 313	63 220
Augusti	380 685	251 569	18 891	14 225	33 502	62 497
September	396 485	262 688	18 523	14 235	38 030	63 010
Oktober	385 077	255 920	17 783	14 322	33 817	63 234
November	357 090	231 144	17 132	14 529	30 738	63 549
December	371 916	246 485	16 934	14 407	30 607	63 483

* Fram till oktober 2011 tillämpades ett kassakrav på 2 %.
Källa: Finlands Bank.

Tabell 4.

Kassakravsmedel i kassakravspflichtiga kreditinstitut i euroområdet, miljarder euro

Uppfyllandeperiod som slutar	Kassakrav	Faktisk behållning	Kassaöverskott	Kassaunderskott	Ränta på kassakravsmedel, %
	1	2	3	4	5
2011					
December	207,7	212,2	4,5	0,0	1,25
2012					
Januari	207,0	212,3	5,3	0,0	1,00
Februari	103,3	108,1	4,7	0,0	1,00
Mars	104,3	108,9	4,6	0,0	1,00
April	105,4	109,6	4,3	0,0	1,00
Maj	105,2	110,5	5,3	0,0	1,00
Juni	106,6	110,8	4,2	0,0	1,00
Juli	106,9	111,5	4,6	0,0	1,00
Augusti	107,0	510,2	403,2	0,0	0,75
September	107,1	540,0	432,9	0,0	0,75
Oktober	107,0	538,1	431,1	0,0	0,75
November	106,4	529,2	422,7	0,0	0,75
December	106,4	509,9	403,5	0,0	0,75
2013					
Januari	106,0	489,0	383,0	0,0	0,75

Källa: Europeiska centralbanken.

Kassakravsmedel i kassakravspflichtiga kreditinstitut i Finland, miljoner euro

Uppfyllandeperiod som slutar	Kassakrav	Faktisk behållning	Kassaöverskott	Kassaunderskott	Ränta på kassakravsmedel, %
	1	2	3	4	5
2011					
December	4 807,0	4 815,7	8,6	0,0	1,00
2012					
Januari	2 487,9	2 504,8	16,9	0,0	1,00
Februari	2 683,2	2 700,0	16,8	0,0	1,00
Mars	2 567,2	2 580,4	13,2	0,0	1,00
April	2 405,6	2 419,1	13,5	0,0	1,00
Maj	2 684,2	2 697,2	12,9	0,0	1,00
Juni	2 549,1	3 292,6	743,5	0,0	1,00
Juli	2 508,6	22 229,4	19 720,8	0,0	0,75
Augusti	2 818,5	23 278,3	20 459,9	0,0	0,75
September	2 759,0	26 621,4	23 862,4	0,0	0,75
Oktober	2 675,0	30 642,2	27 967,2	0,0	0,75
November	2 782,5	27 564,0	24 781,5	0,0	0,75
December	2 707,4	27 837,5	25 130,1	0,0	0,75
2013					
Januari	2 453,2	25 573,7	23 120,6	0,0	0,75

Källa: Finlands Bank.

Tabell 5.

Euroområdets penningmängdsmått M3 och Finlands bidrag till M3¹

	Euroområdets penningmängd M3			Finlands bidrag till euroområdets M3 ²		
	Utestående belopp ³ , md euro	12 mån. förändring ^{3,4} , %	3 mån. glidande medelvärde av 12 mån. förändring ^{3,4} , %	Utestående belopp, md euro	12 mån. förändring ³ , %	3 mån. glidande medelvärde av 12 mån. förändring ³ , %
	1	2	3	4	5	6
2008	9 405,1	7,6	7,1	129,2	4,8	5,7
2009	9 355,2	-0,3	-0,1	127,6	-1,9	-2,1
2010	9 293,7	1,1	1,3	137,3	5,2	4,3
2011	9 500,2	1,6	1,7	143,6	6,0	6,5
2012	9 773,3	3,5	3,6	140,3	0,5	1,0
2012						
Januari	9 508,5	2,0	2,0	137,4	6,0	6,5
Februari	9 545,3	2,5	2,4	136,6	7,5	7,1
Mars	9 590,8	2,8	2,5	137,6	7,8	7,1
April	9 549,5	2,3	2,7	136,8	6,1	7,0
Maj	9 615,7	2,9	2,7	138,2	7,2	6,7
Juni	9 629,4	2,9	3,1	139,8	6,8	6,7
Juli	9 700,1	3,5	3,1	139,4	6,1	5,1
Augusti	9 703,8	2,7	3,0	138,3	2,5	3,7
September	9 699,6	2,7	3,1	142,3	2,4	2,1
Oktober	9 775,6	3,9	3,4	140,5	1,4	1,6
November	9 785,1	3,7	3,7	139,0	1,1	1,0
December	9 773,3	3,5	3,6	140,3	0,5	1,0

¹ Exkl. omsättbara instrument som innehas av staten och hemmahörande utanför euroområdet.

² Exkl. allmänhetens innehav av sedlar och mynt.

³ Beräknat utifrån månatliga stockförändringar justerade för omklassificeringar, omvärderingar, växelkursförändringar och andra förändringar som inte orsakats av transaktioner.

⁴ Säsongrensats och kalenderkorrigerat.

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 6.

Viktiga marknadsräntor

	Eonia	Euribor (faktiska dagar/360)						Finska statsobligationsräntor	
		1 mån.	2 mån.	3 mån.	6 mån.	9 mån.	12 mån.	5 år	10 år
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2008	3,87	4,276	4,484	4,644	4,727	4,774	4,826	3,877	4,297
2009	0,71	0,888	1,057	1,218	1,429	1,529	1,610	2,701	3,735
2010	0,44	0,570	0,663	0,813	1,083	1,223	1,352	1,781	3,003
2011	0,87	1,178	1,260	1,393	1,638	1,826	2,009	2,083	2,997
2012	0,23	0,325	0,431	0,571	0,824	0,973	1,108	0,875	1,886
2012									
Januari	0,38	0,836	1,029	1,222	1,505	1,685	1,837	1,192	2,278
Februari	0,37	0,626	0,833	1,048	1,345	1,529	1,678	1,451	2,340
Mars	0,36	0,467	0,653	0,858	1,164	1,347	1,499	1,367	2,304
April	0,35	0,409	0,552	0,744	1,040	1,215	1,368	1,245	2,152
Maj	0,34	0,394	0,499	0,685	0,970	1,122	1,266	0,949	1,816
Juni	0,33	0,380	0,481	0,659	0,935	1,082	1,219	0,905	1,760
Juli	0,18	0,219	0,324	0,497	0,779	0,928	1,061	0,641	1,549
Augusti	0,11	0,132	0,205	0,332	0,606	0,744	0,877	0,531	1,544
September	0,10	0,119	0,170	0,246	0,484	0,618	0,740	0,640	1,816
Oktober	0,09	0,111	0,153	0,208	0,412	0,533	0,650	0,615	1,785
November	0,08	0,109	0,145	0,192	0,360	0,475	0,588	0,501	1,671
December	0,07	0,111	0,147	0,186	0,323	0,435	0,549	0,415	1,594

Källor: Europeiska centralbanken, Reuters och Bloomberg.

Tabell 7.

Finlands nominella konkurrenskraftsindikatorer och eurons effektiva växelkurs beräknad av ECB

	Snäv indikator ¹	Snäv indikator inklusive euroländerna ¹	Bred indikator ¹	Effektiv växelkurs för euron, snäv ländergrupp ¹
Januari–mars 1999 = 100				
	1	2	3	4
2008	114,5	107,0	107,3	120,7
2009	115,8	107,6	108,8	120,6
2010	107,6	103,6	104,3	111,9
2011	106,7	103,0	104,0	111,2
2012	100,5	100,1	100,8	105,3
2012				
Januari	101,4	100,5	101,4	105,7
Februari	102,6	101,1	101,8	107,2
Mars	103,2	101,4	102,0	107,8
April	102,6	101,1	101,7	107,4
Maj	100,9	100,3	101,1	105,3
Juni	99,7	99,7	100,6	104,2
Juli	97,6	98,6	99,4	102,2
Augusti	97,3	98,4	99,1	102,3
September	99,5	99,5	100,4	104,5
Oktober	100,5	100,0	100,8	105,4
November	100,0	99,8	100,5	104,8
December	101,7	100,7	101,4	106,7

¹ En starkare euro ger ett högre poängtal. I den snäva indikatorn ingår 12 länder fr.o.m. 1999, i den snäva inklusive euroländerna 23 länder och i den breda 37 länder.

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 8.

Harmoniserat konsumentprisindex för euroområdet och Finland, årlig procentuell förändring

	Euroområdet	Finland
	1	2
2008	3,3	3,9
2009	0,3	1,6
2010	1,6	1,7
2011	2,7	3,3
2012	2,5	3,2
2012		
Januari	2,7	3,0
Februari	2,7	3,0
Mars	2,7	2,9
April	2,6	3,0
Maj	2,4	3,1
Juni	2,4	2,9
Juli	2,4	3,1
Augusti	2,6	3,3
September	2,6	3,4
Oktober	2,5	3,5
November	2,2	3,2
December	2,2	3,5

Källor: Eurostat och Statistikcentralen.

Tabell 9.

Viktiga eurokurser¹

	US-dollar			Japanska yen		
	Lägst	Genomsnitt	Högst	Lägst	Genomsnitt	Högst
	1	2	3	4	5	6
2008	1,2460	1,4708	1,5990	115,75	152,45	169,75
2009	1,2555	1,3948	1,5120	113,65	130,34	138,09
2010	1,1942	1,3257	1,4563	106,19	116,24	134,23
2011	1,2889	1,3920	1,4882	100,20	110,96	122,80
2012	1,2089	1,2848	1,3454	94,63	102,49	113,87
2012						
Januari	1,2669	1,2905	1,3176	97,25	99,33	101,98
Februari	1,2982	1,3224	1,3454	99,66	103,77	108,39
Mars	1,3057	1,3201	1,3356	105,95	108,88	111,11
April	1,3024	1,3162	1,3319	105,18	107,00	109,95
Maj	1,2403	1,2789	1,3132	97,66	101,97	105,49
Juni	1,2322	1,2526	1,2704	96,25	99,26	101,46
Juli	1,2089	1,2288	1,2593	94,63	97,07	100,51
Augusti	1,2245	1,2400	1,2611	95,85	97,58	98,96
September	1,2568	1,2856	1,3095	98,43	100,49	102,64
Oktober	1,2877	1,2974	1,3120	100,42	102,47	104,27
November	1,2694	1,2828	1,2994	100,44	103,94	107,37
December	1,2905	1,3119	1,3302	106,19	109,71	113,87

	Brittiska pund			Svenska kronor		
	Lägst	Genomsnitt	Högst	Lägst	Genomsnitt	Högst
	7	8	9	10	11	12
2008	0,74130	0,79628	0,9786	9,2790	9,6152	11,2305
2009	0,84255	0,89094	0,9610	10,0778	10,6191	11,7135
2010	0,81040	0,85784	0,9114	8,9630	9,5373	10,2723
2011	0,83155	0,86788	0,9050	8,7090	9,0298	9,3127
2012	0,77835	0,81087	0,8482	8,2077	8,7041	9,1356
2012						
Januari	0,82400	0,83210	0,83800	8,7605	8,8503	8,9283
Februari	0,82765	0,83696	0,84815	8,7814	8,8196	8,8896
Mars	0,82845	0,83448	0,83920	8,8135	8,8873	8,9312
April	0,81295	0,82188	0,83255	8,7938	8,8650	8,9185
Maj	0,79775	0,80371	0,81205	8,8713	8,9924	9,1356
Juni	0,79885	0,80579	0,81190	8,7728	8,8743	9,0165
Juli	0,77835	0,78827	0,80410	8,3488	8,5451	8,7440
Augusti	0,78195	0,78884	0,79525	8,2077	8,2805	8,3478
September	0,79035	0,79821	0,80745	8,4075	8,4929	8,6243
Oktober	0,79830	0,80665	0,81450	8,4731	8,6145	8,6883
November	0,79655	0,80389	0,81080	8,5105	8,6076	8,6625
December	0,80440	0,81237	0,81990	8,5615	8,6512	8,7743

¹ Värdet av en euro i respektive valuta.
Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 10.

Andra eurokurser, genomsnitt

	<i>Tjeckiska kronor</i>	<i>Danska kronor</i>	<i>Ungerska forint</i>	<i>Litauiska litas</i>	<i>Lettiska lats</i>	<i>Polska zloty</i>
	1	2	3	4	5	6
2008	24,946	7,456	251,512	3,453	0,703	3,512
2009	26,435	7,446	280,327	3,453	0,706	4,328
2010	25,284	7,447	275,480	3,453	0,709	3,995
2011	24,590	7,451	279,373	3,453	0,706	4,121
2012	25,149	7,444	289,249	3,453	0,697	4,185
2012						
Januari	25,531	7,435	307,329	3,453	0,699	4,376
Februari	25,042	7,434	290,676	3,453	0,699	4,183
Mars	24,676	7,435	292,256	3,453	0,698	4,137
April	24,809	7,439	294,806	3,453	0,699	4,178
Maj	25,313	7,433	293,672	3,453	0,698	4,294
Juni	25,640	7,433	293,569	3,453	0,697	4,297
Juli	25,447	7,438	286,283	3,453	0,696	4,184
Augusti	25,021	7,445	278,934	3,453	0,696	4,093
September	24,752	7,454	284,217	3,453	0,696	4,135
Oktober	24,939	7,458	282,086	3,453	0,696	4,107
November	25,365	7,459	282,259	3,453	0,696	4,132
December	25,214	7,460	285,791	3,453	0,696	4,096

	<i>Schweiziska franc</i>	<i>Norska kronor</i>	<i>Bulgariska lev</i>	<i>Kroatiska kuna</i>	<i>Rumänska leu</i>	<i>Ryska rubel</i>
	7	8	9	10	11	12
2008	1,587	8,224	1,956	7,224	3,683	36,421
2009	1,510	8,728	1,956	7,340	4,240	44,138
2010	1,380	8,004	1,956	7,289	4,212	40,263
2011	1,233	7,793	1,956	7,439	4,239	40,885
2012	1,205	7,475	1,956	7,522	4,459	39,926
2012						
Januari	1,211	7,675	1,956	7,554	4,342	40,439
Februari	1,207	7,552	1,956	7,582	4,351	39,423
Mars	1,206	7,531	1,956	7,536	4,367	38,780
April	1,202	7,570	1,956	7,499	4,379	38,809
Maj	1,201	7,566	1,956	7,538	4,441	39,559
Juni	1,201	7,540	1,956	7,543	4,463	41,177
Juli	1,201	7,458	1,956	7,501	4,555	39,947
Augusti	1,201	7,324	1,956	7,485	4,518	39,633
September	1,209	7,394	1,956	7,429	4,502	40,401
Oktober	1,210	7,408	1,956	7,514	4,562	40,356
November	1,205	7,337	1,956	7,541	4,527	40,250
December	1,209	7,350	1,956	7,533	4,490	40,311

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 10.
(fortsätter)

	Turkiska lire	Australiska dollar	Kanadensiska dollar	Kinesiska yuan renminbi	Hongkong- dollar	Indonesiska rupiah	Sydcoreanska won
	13	14	15	16	17	18	19
2008	1,906	1,742	1,559	10,224	11,454	14165,164	1606,087
2009	2,163	1,773	1,585	9,528	10,811	14443,740	1772,904
2010	1,997	1,442	1,365	8,971	10,299	12041,705	1531,821
2011	2,338	1,348	1,376	8,996	10,836	12206,510	1541,234
2012	2,314	1,241	1,284	8,105	9,966	12045,733	1447,691
2012							
Januari	2,376	1,240	1,307	8,146	10,019	11709,247	1474,964
Februari	2,326	1,233	1,319	8,331	10,255	11913,823	1485,579
Mars	2,363	1,254	1,312	8,333	10,247	12082,498	1487,833
April	2,352	1,272	1,307	8,292	10,216	12068,693	1495,396
Maj	2,315	1,283	1,292	8,081	9,929	11913,513	1481,365
Juni	2,284	1,255	1,287	7,968	9,719	11830,220	1458,606
Juli	2,228	1,193	1,246	7,829	9,531	11605,160	1404,112
Augusti	2,229	1,184	1,231	7,886	9,618	11777,549	1403,926
September	2,318	1,237	1,258	8,127	9,969	12287,929	1444,654
Oktober	2,338	1,260	1,280	8,139	10,057	12457,297	1435,369
November	2,301	1,233	1,279	8,000	9,942	12343,831	1395,132
December	2,344	1,253	1,298	8,181	10,168	12643,367	1411,410

	Malaysiska ringgit	Nyzeeländska dollar	Filippinska peso	Singaporienska dollar	Thailändska baht	Sydafrikanska rand	Särskilda dragningsrätter i IMF
	20	21	22	23	24	25	26
2008	4,889	2,077	65,172	2,076	48,475	12,059	0,930
2009	4,908	2,212	66,338	2,024	47,804	11,674	0,904
2010	4,267	1,838	59,739	1,806	42,014	9,698	0,869
2011	4,256	1,760	60,260	1,749	42,429	10,097	0,882
2012	3,967	1,587	54,246	1,605	39,928	10,551	0,839
2012							
Januari	4,015	1,613	56,208	1,651	40,718	10,340	0,841
Februari	3,998	1,585	56,419	1,658	40,614	10,129	0,853
Mars	4,023	1,610	56,634	1,662	40,557	10,047	0,857
April	4,028	1,609	56,145	1,646	40,639	10,306	0,853
Maj	3,969	1,654	54,908	1,615	40,077	10,441	0,837
Juni	3,984	1,606	53,510	1,602	39,640	10,505	0,827
Juli	3,891	1,539	51,452	1,549	38,873	10,138	0,815
Augusti	3,864	1,531	52,173	1,548	38,974	10,259	0,820
September	3,960	1,572	53,629	1,584	39,842	10,651	0,837
Oktober	3,965	1,582	53,691	1,588	39,811	11,222	0,842
November	3,923	1,566	52,716	1,570	39,391	11,299	0,838
December	4,008	1,578	53,796	1,601	40,187	11,318	0,852

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 11.

Oåterkalleliga omräkningskurser mot euron från 1.1.1999

Land	Valuta	Värdet av 1 euro i respektive valutaenhet	Euron införd	Land	Valuta	Värdet av 1 euro i respektive valutaenhet	Euron införd
Österrike	schilling	13,7603	1.1.1999	Nederländerna	gulden	2,20371	1.1.1999
Belgien	franc	40,3399	1.1.1999	Portugal	escudo	200,482	1.1.1999
Tyskland	mark	1,95583	1.1.1999	Grekland	drakma	340,750	1.1.2001
Spanien	peseta	166,386	1.1.1999	Slovenien	tolar	239,640	1.1.2007
Finland	mark	5,94573	1.1.1999	Cypern	pund	0,585274	1.1.2008
Frankrike	franc	6,55957	1.1.1999	Malta	lira	0,429300	1.1.2008
Irland	pund	0,787564	1.1.1999	Slovakien	krona	30,1260	1.1.2009
Italien	lire	1936,27	1.1.1999	Estland	krona	15,6466	1.1.2011
Luxemburg	franc	40,3399	1.1.1999				

Källa: Europeiska unionen.

Tabell 12.

Växelkursmekanismen ERM2

Valuta	Centralkurs 1 euro =	Fluktationsband, %	Övre kurs*	Nedre kurs*	Gäller från
	1	2	3	4	5
Dansk krona	7,46038	± 2,25	7,62824	7,29252	4.1.1999
Litauisk litas	3,45280	± 15	3,97072	2,93488	28.6.2004
Lettisk lats	0,702804	± 15	0,808225	0,597383	2.5.2005

* Interventionerna vid bandgränserna är i princip automatiska och obegränsade.
Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 13.

Sedelsorteringen i Finlands Bank, miljoner st.

Eurosedlar	2007	2008	2009	2010	2011	2012
500 euro	1,7	2,4	2,1	1,9	1,8	1,8
200 euro	1,2	1,3	1,3	1,2	1,1	1,0
100 euro	5,7	6,8	6,5	6,8	6,9	6,9
50 euro	83,9	86,6	84,5	84,3	86,9	79,4
20 euro	191,3	188,4	177,5	176,3	168,2	149,0
10 euro	32,0	40,0	42,4	40,9	39,6	37,9
5 euro	39,0	49,2	52,8	48,3	47,1	46,3
Summa	354,7	374,7	366,9	359,6	351,6	322,3

Källa: Finlands Bank.

Finlands Banks organisation

1 Februari 2013

BANKFULLMÄKTIGE

Ben Zyskowicz, *ordförande*, Pirkko Ruohonen-Lerner, *vice ordförande*,
Jouni Backman, Timo Kalli, Mari Kiviniemi, Marjo Matikainen-Kallström,
Lea Mäkipää, Petteri Orpo, Pia Viitanen

Bankfullmäktiges sekreterare Anton Mäkelä

DIREKTIONEN

<p>Erkki Liikanen direktionens ordförande</p> <p><i>Beredning och genomförande av penningpolitiken, inbems ekonomisk politik, medlemskap i ECB-rådet och ECB:s allmänna råd.</i></p> <p><i>Chef för avdelningscheferna för ledningssekretariatet och bankavdelningen samt revisionschefen.</i></p>	<p>Pentti Hakkarainen direktionens vice ordförande</p> <p><i>Finansiell stabilitet, kontantförsörjning, ekonomiförvaltning, riskkontroll, ordförande i Finansinspektionens direktion.</i></p> <p><i>Chef för avdelningscheferna för avdelningen för finansiell stabilitet och statistik och kontantförsörjningsavdelningen.</i></p>	<p>Seppo Honkapohja direktionsmedlem</p> <p><i>Forskning, tillgångsförvaltning, administration.</i></p> <p><i>Chef för avdelningscheferna för avdelningen för penningpolitik och forskning och administrativa avdelningen.</i></p>
---	--	---

Direktionens sekreterare Mika Pösö

AVDELNINGAR

Avdelningen för penningpolitik och forskning <i>Tuomas Saarenheimo</i>	<ul style="list-style-type: none">• Internationella och monetära byrån• Prognosbyrån	Forskningsinstitutet för transitionsekonomier (BOFIT)	Forskningsenheten
Avdelningen för finansiell stabilitet och statistik <i>Kimmo Virolainen</i>	<ul style="list-style-type: none">• Byrån för makroprudentiell analys• Byrån för makroprudentiell policy• Byrån för finansiell infrastruktur	Statistikenheten <ul style="list-style-type: none">• Betalningsbalansbyrån• Byrån för finansiell statistik	<ul style="list-style-type: none">• Systembyrån
Bankavdelningen <i>Harri Lahdenperä</i>	<ul style="list-style-type: none">• Byrån för betalning och avveckling	<ul style="list-style-type: none">• Byrån för marknadsoperationer	<ul style="list-style-type: none">• Investeringsbyrån
Kontantförsörjningsavdelningen <i>Mauri Lehtinen</i>	<ul style="list-style-type: none">• Betalningsmedelsbyrån	<ul style="list-style-type: none">• Struktur- och systemenheten	<ul style="list-style-type: none">• Säkerhetsbyrån
Ledningssekretariatet <i>Mika Pösö</i>	Internationella enheten Juridiska enheten Kommunikationsenheten	<ul style="list-style-type: none">• Informations-servicebyrån	Strategi- och organisationsgruppen Sekreterartjänster för direktionen
Administrativa avdelningen <i>Pirkko Pohjoisaho-Aarti</i>	<ul style="list-style-type: none">• Ekonomibyrån• Internservicebyrån• Personalbyrån	<ul style="list-style-type: none">• Riskkontrollbyrån• Språk- och publiceringsservicebyrån	IT-enheten
Intern revision <i>Pertti Ukkonen</i>			

I anslutning till Finlands Bank verkar **Finansinspektionen**. Direktör för Finansinspektionen är Anneli Tuominen.

